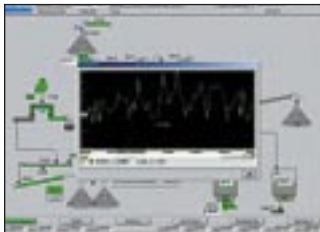
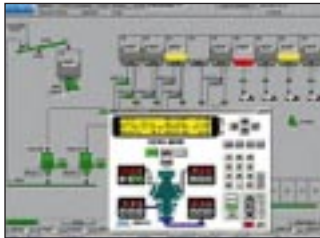

SANDVIK ROCK PROCESSING

FOLYAMATVEZÉRLÉS A TÖRÉS-OSZTÁLYOZÁSBAN

az egyedi géptől a teljes technológiáig

Sandvik Rock Processing
1103 Budapest, Gyömrői út 31.
Tel.: 1/431-2762, Fax: 1/431-2760;
E-mail: janos.mizser@sandvik.com

SANDVIK

BÁNYÁSZATI ÉS KOHÁSZATI LAPOK

BÁNYÁSZAT

Kohászat

KÖOLAJ

ÉS FÖLDGÁZ

A tartalomból:

Az OMBKE 93. (tisztújító) küldöttgyűlése

Az V. Bányász-Kohász-Erdész Találkozó

AZ ORSZÁGOS MAGYAR BÁNYÁSZATI ÉS KOHÁSZATI EGYESÜLET LAPJA

ALAPÍTOTTA PÉCH ANTAL 1868-BAN

2004/4. szám

137. évfolyam

METSO MINERALS (HUNGARY) KFT.
1146 BUDAPEST, HUNGÁRIA KÖRÚT 162.

Tel.: 1-471-9201, 06-20-9514-799

Fax: 1-471-9200

e-mail: laszlo.gaszner@metso.com

A Metso Minerals (Hungary) Kft. anyavállalata vezető multinacionális cég, amely több, mint 100 éve a különféle nyersanyagok eljárás-technológiájával és a kapcsolódó berendezésekkel foglalkozik. Gépeinket a megbízhatóság és a legmodernebb technológia jellemzi.

Termékeink többsége jól csengő kereskedelmi neveként ismertek világszerte (**Svedala, Nordberg, Trelex, Dynapack és Lindemann**). Olyan nyersanyagelőkészítő (törő-osztályozó és szállító) berendezéseket forgalmazunk, melyek elsősorban az építőipar és útépítőipar számára gyártanak alapanyagokat. Mobil és félmobil berendezéseink (**Lokotrack LT-sorozat és NW-sorozat**) révén az építési és útépítési törmelékek (beton, aszfalt) hatékony újrafeldolgozását tudjuk megoldani.

A Metso Minerals vezető szerepet tölt be világszerte az egyéb újrahasznosító berendezések terén is. A Lindemann márkanév alatt forgalmazott termékeink az aprítás, tömörítés, osztályozás és szétválasztás folyamatait végzik el a fémhulladékok és ipari, kereskedelmi és háztartási hulladékok tekintetében. **Az új berendezések értékesítésén túlmenően használt gépek forgalmazásával is foglalkozik a Metso Minerals (Hungary) Kft.**

Nordberg LT95S

Nordberg LT1213S

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztálya,
a MOL Olaj- és Gázipari Rt. és a Magyar Olajipari Múzeum Alapítvány

történeti pályázatot hirdet

azzal a céllal, hogy a magyar olajipar és vízbányászat iránt érdeklődők minél nagyobb számban kapcsolódjanak be az iparággal kapcsolatos anyaggyűjtésbe, feldolgozásba.

Pályázni lehet a kiírás időpontjáig máshol még nem közölt és más pályázaton nem szereplő munkákkal az alábbi kategóriákban:

I. témakör - technika történet
- gazdaság történet
- üzem- és vállalat történet

II. témakör - életrajz, visszaemlékezés, kritika
III. témakör - történeti értékű fényképgyűjtemények, videofilmek

A pályázaton csak jeligével beküldött munkák vehetnek részt. A pályamű szerzőjének (szerzőinek) adatait lezárt, azonos jeligéjű borítékban kérjük mellékelni.

A pályázatok beküldési határideje: 2004. november 30.

Cím: Magyar Olajipari Múzeum, 8900 Zalaegerszeg, Wlassics Gyula u. 13.

Az írásos pályaműveket 3 példányban kérjük.

Pályadíjak (nettó összegben):

3 db I. díj egyenként 25.000 Ft

3 db II. díj egyenként 25.000 Ft

3 db III. díj egyenként 25.000 Ft

A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő díjazást el nem ért pályamunkák 4.000 – 4.000 Ft munkajuttalomban részesülnek.

Eredményhirdetés 2005 tavaszán várható.

A kutatómunkához a Magyar Olajipari Múzeum archívuma, könyvtára és gyűjteményei a pályázók rendelkezésére állnak. További információ a múzeum címén, ill. a 92-313-632 telefonszámon kapható.

Budapest-Zalaegerszeg, 2004. május 12.

S&B

Industrial Minerals

H-8523 Egyházaskesző, Bentonit u. 1.

ÖNTÖDEI BENTONITOK

**FÚRÁSI és MÉLYÉPÍTÉSI
BENTONITOK**

**KIVÁLÓ NYERSANYAG – VILÁGSZÍNVONALÚ GYÁRTÁS
EGYENLETES MINŐSÉG**

ISO 9001:2000 és ISO 14001:1996 szabványok követelményeit kielégítő termék előállítás

Tel: +36-89-555-555

Fax: +36-89-555-550

www.sandb.hu

MARKET-TO-MINE

Péch Antal serlegbeszéd*

„Kedves Barátaim!

A második világhétség előestéjén, az utolsó békeévnék nevezett 1938-as esztendőben, december 18-án egyesületünk a 46. közgyűlését tartotta Budapesten. A közgyűlést követően hangzott el először a Péch Antal emlékbeszéd. *Róth Flóris* bányáügyi főtanácsos, az egyesület akkor újraválasztott elnöke tartotta a közgyűlést követő társas ebéd alkalmából. Akkor még serleg nélkül.

Ezt a serleget, amit most tartok a kezemben és amely túlélte a háborút, *Róth Flóris* 1939. január 15-én, már az első országgyűrarapítás után, ajánlotta fel az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek azzal, hogy „minden esztendőben ünnepi lakomát rendezve, egyesületünknek valamely illusztris tagja az egyesület érdekét előmozdító ünnepi beszéd kíséretében e serleggel a kezében emelje- és üritse ennek tartalmát a mi eszményképünk, a Bányászati és Kohászati Lapok megalapítójának, Péch Antalnak emlékezetére.”

Az azóta eltelt hatvanhat év alatt, ha nem is minden évben, de sok serlegbeszéd hangzott el. A „lakomát” is mindig másképp értelmeztük. Jelenleg a selmecebányai közös gyökerekre utaló Bányász-Kohász-Erdész Találkozó és a küldöttgyűlésünk kapcsán tartom kezemben a serleget. Úgy gondolom, hogy az egyesületünk érdekét előmozdító, az egyesület jövőképét kialakító gondolatok a mostani közgyűlésen elhangzottak. Az újonnan megválasztott egyesületi vezetőség nevében ígérhetem, hogy Péch Antal nyomdokain, a selmeci hagyományok ápolásával, de a megváltozott környezetünkhöz igazodva fogjuk az egyesület szekerét irányítani.

Az egyesület életében a mai rendezvény az első, amelyet az európai nemzetek uniójának tagjaként élhetünk meg. Számunkra ez azt is jelenti, hogy ma már egy államszövetségben található ősi Alma Materünk, a híres Selmecebányai Akadémia szellemi örökségének követői: a Soproni és a Miskolci Egyetem, illetve a Leoben-i, Zólyom-i, Kassa-i egyetemek és az Ostrava-i főiskola. Egy Unióban vagyunk a szlovák és lengyel testvéregyesületeinkkel, akikkel évről évre együtt ünnepelünk a selmecebányai szalamander ünnepségek alkalmával.

Ne feledjük el, hogy az Európai Unió létrejötté a mi szakmáinkra, a bányászatra és a kohászatra alapozódik, még akkor is, ha sokan valamilyen visszahúzó, a korszerűség gátját jelentő szerepben láttatják szakmáinkat. Az Európai Unió jogelődje ugyanis a Montanunió, az Európai Szén- és Acélközösség volt!

Az európai államok többségében ott is féltve őrzik a bányász és kohász hagyományokat, ahol ezeket a szakmákat már nem üzik. Nekünk, magyaroknak sem lehet kisebb feladatunk ezen a téren. De az is feladatunk, hogy a nagy bányász és kohász múlttal rendelkező Kárpát medencében a magyar szakmai nyelvet és hagyományokat ápoljuk, és tartsuk a kapcsolatot az ott élő magyar ajkú szakemberekkel. Ezért is fontos számunkra, hogy ma már egyre szorosabb a kapcsolatunk az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Egyesülettel is.

Ezek azok a gondolatok, amelyek – úgy gondolom – méltóak nagy elődünk, Péch Antal szelleméhez.

Üritem a serleget Péch Antal emlékezetére, Alma Materünkre, szakmáinkra és Európa magyarjaira!

Jó szerencsét!”

* Elmondta dr. Tolnay Lajos az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke az Egyesület 93. tisztújító küldöttgyűlése után tartott állófogadáson 2004. május 15-én a Miskolci Egyetem aulájában.

TARTALOM

Az OMBKE 93. (tisztújító) küldöttgyűlése.....	3
<i>The 93rd (elective) assembly of OMBKE</i>	
Debreczeni Droppán Béla: Szentkirályi Zsigmond emlékezete	32
<i>Remembrance of Zsigmond Szentkirályi</i>	
Dr. Kaptay György: Átalakulások az Anyag- és Kohómérnöki Karon	37
<i>Changes on the Faculty of Material and Metallurgical Engineering</i>	
Az V. Bányász-Kohász-Erdész Találkozó	40
<i>The V. Meeting of Miners-Metallurgists-Foresters</i>	
Hírek, tudósítások	31, 39, 45, 46, 47, 48, 49, 51
<i>News and reports</i>	
Az OMBKE tisztségviselői a választás után	50
<i>Functionaries of OMBKE after election</i>	

Bányászati és Kohászati Lapok BÁNYÁSZAT

Szerkesztőség: 1027 Budapest, Fő utca 68. IV. em. 409. **Postacím:** 8301 Tapolca – Pf. 17.

Felelős szerkesztő: Podányi Tibor (tel.: 88/522-582, fax: 88/522-566) e-mail: bkl.banyaszat@axelero.hu

A szerkesztőbizottság tagjai: Bagdy István (szerkesztő), dr. Csaba József (olvasószerkesztő), G. Molnár Ferencné (szerkesztő), dr. Gagyí Pálffy András (hírszerkesztő), Dovrtel Gusztáv, Erdélyi Attila, dr. Földessy János, Győrfi Géza, dr. Horn János, Jankovics Bálint, Kárpáty Erika, Lívó László, Lois László, Mara Márta-Éva, dr. Mizser János, dr. Sümegi István, dr. Szabó Imre, Szilágyi Gábor, Szűts Huba, dr. Tóth István, dr. Turza István, Vajda István

HU ISSN 0522-3512

Bányászati és Kohászati Lapok KOHÁSZAT

Szerkesztőség: 1027 Budapest, Fő utca 68. IV. em. 409. Telefon: 201-2011 **Levélcím:** 1371 Budapest, Pf. 433 vagy vero.boglarka@webmuhely.hu

Felelős szerkesztő: dr. Verő Balázs

A szerkesztőség tagjai: dr. Búzáne dr. Dénes Margit, dr. Dobránszky János, dr. Fauszt Anna, Hajnal János, Harrach Walter, Kovács László, dr. Klug Ottó, Lengyelne Kiss Katalin, Szende György, dr. Takács István

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Prohászka János

A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Bakó Károly, dr. Hatala Pál, Horváth Csaba, Horváth István, dr. Károly Gyula, dr. Marczis Gáborné, dr. Mezei József, dr. Roósz András, Sándor István, dr. Sándor József, dr. Szabó József, dr. Tolnay Lajos, dr. Voith Márton

HU ISSN 0005-5670

Bányászati és Kohászati Lapok KŐOLAJ ÉS FÖLDGÁZ

– Hungarian Journal of Mining and Metallurgy OIL AND GAS

Szerkesztőség: 1027 Budapest, Csalogány u. 3/B **Postacím:** 1502 Budapest, Pf. 22. Telefon: (1) 201-8083

Felelős szerkesztő: Dallos Ferencné

A szerkesztőbizottság elnöke: Kassai Lajos **Szerkesztő:** Cseri Tivadar

Szerkesztőbizottság: dr. Bodoky Tamás, dr. Csáko Dénes, dr. Ferenczy László, Hoznek István, Kelemen József, dr. Meidl Antal, dr. Nagypataki Gyula, dr. Németh Ede, Ősz Árpád, Paczuk László, dr. Pápay József, dr. Pataki Nándor, dr. Rác Dániel, dr. Szarka László, dr. Takács Gábor, dr. Tóth János, Turkovich György, Udvardi Géza, Verő László,

HU ISSN 0572-6034

A lapszámot összeállította: Podányi Tibor

Kiadja: az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, Budapest, II., Fő utca 68. Telefon/fax: 201-7337

Felelős kiadó: dr. Tolnay Lajos elnök

Nyomdai előkészítés: Eperné Mankovics Erzsébet

Nyomdai munkák: Press+Print Lapkiadó és Nyomdaipari Kft. Kiskunlacháza

Megjelenik: 2004. augusztus 23.

Belső terjesztésre, kereskedelmi forgalomba nem kerül.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 93. (tisztújító) küldöttgyűlése (Miskolc, 2004. május 15.)

A küldöttgyűlés helyszíne a Miskolci Egyetem aulája volt. Az Egyetem főbejárata előtt a lyukóbányai bányász zenekar fogadta az érkezőket. A küldöttgyűlés elnökségben *dr. Tolnay Lajos* elnök, *dr. Szabó György* alelnök, *dr. Tardy Pál* exelnök, *Kovácsics Árpád* főtitkár, *dr. Lengyel Károly* főtitkárhelyettes, *dr. Gagyi Pálffy András* ügyvezető igazgató, *dr. Besenyei Lajos* a Miskolci Egyetem rektora, *Szűcs Erika* Miskolc megyei jogú város alpolgármestere, *Cserép János* az Országos Erdészeti Egyesület elnöke, *dr. Mészáros Károly* a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának dékánja, *Szakács Sándor* az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Egyesület Erdészeti Szakosztályának elnöke és *dr. Zettner Tamás* a MTESZ elnöke foglaltak helyet.

A küldöttgyűlés elnöksége

Nemzeti Himnuszunk eléneklése után *dr. Tolnay Lajos* köszöntötte a küldöttgyűlés résztvevőit, ezen belül tiszteleti tagjainkat és az egyetemi hallgatókat, pártoló tagjaink vezetőit, a hatóságok képviselőit, az egyetemi karok képviselőit, társegyesületeink, partner társadalmi szervezeteink képviselőit, valamennyi meghívott vendéget, közülük kiemelten az elnökségben ülőket, valamint *dr. Kovács Ferenc* akadémikust, tiszteleti tagunkat, a Magyar Tudományos Akadémia Selmeczi Asztaltársaság társelnökét, *Rabi Ferencet*, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének elnökét és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Egyesület képviselőit. A regisztráció alapján megállapította, hogy a küldöttgyűlés határozatképes. (A küldöttgyűlésen 158 küldött és 100 vendég vett részt.)

Az elnök javaslata alapján a küldöttgyűlés egyhan-

gú szavazással, ellenszavazat nélkül megválasztotta a küldöttgyűlés tisztségviselőit:

A szavazatszámoló bizottság vezetője: *dr. Magyar György* okl. bányamérnök, tagjai: *dr. Csirikusz József* okl. kohómérnök, *Dallos Ferencné* okl. gépészmérnök, *Juhász Péter* bányamérnök hallgató, *Kárpáti Erika* okl. bányamérnök, *Márkus Róbert* kohómérnök hallgató.

A határozatszővegező bizottság elnöke: *Ősz Árpád*, okl. olajmérnök, tagjai: *dr. Izsó István* okl. bányamérnök, *Katkó Károly* okl. kohómérnök, *dr. Benke László* okl. bányamérnök, *Molnár István* okl. kohómérnök, *dr. Mezei József* okl. kohómérnök.

Jegyzőkönyvvezető: *Gombár Jánosné* szervező titkár, jegyzőkönyv hitelesítők: *dr. Katona Gábor* okl. bányamérnök, *Komjáthy István* okl. kohómérnök.

A küldöttgyűlés egyhangú szavazással elfogadta az írásban előre kiküldött napirendet:

Megnyitó, köszöntések

Főtitkári beszámoló, közhasznúsági jelentés

Az Ellenőrző Bizottság beszámolója

Az Alapszabály Bizottság jelentése

Hozzászólások, indítványok

Tiszteleti tagok választása

Pártoló tagok kitüntetése

Megemlékezés Szentkirályi Zsigmondról

Határozatok

A Jelölő Bizottság jelentése, tisztújítás

Kitüntetések átadása

A Szavazatszámoló Bizottság jelentése

A küldöttgyűlés résztvevői

Dr. Tolnay Lajos:

Tisztelt Küldöttgyűlés! Egyesületünk a legutóbbi küldöttgyűlés óta számos tagját veszítette el. Hagyo-

mányainkhoz híven, a bányászhimnusz harangjátékát hallgatva emlékezzünk meg eltávozott tagtársainkról, kívánva elhunyt tagjainknak utolsó Jó szerencsét! Em-léküket megőrizzük!

(A jelenlévők néma felállással tisztelegtek az elhunytak emléke előtt, névsorukat a harangjáték hang-jai mellett *dr. Gagyí Pálffy András* ügyvezető igazgató olvasta fel.)

Elhunyt társaink

Abzinger Gyula gyémántokleveles bányamérnök, pet-róleummérnök
Dr. Alliquander Endre gyémántokleveles bányamér-nök, vasdipl. államtudor, tiszteleti tag
Aueswald János gyémántokleveles gépészmérnök
Árva László okleveles kohómérnök
Bálint Elemér okleveles geológus
Bíró Ernő okleveles geológus
Böszörményi Béla okleveles bányamérnök
Csépanyi Sándor okleveles kohómérnök
Csatáry Károly aranyokleveles bányamérnök
Dobos István okleveles bányagazdasági mérnök
Drjenovszky Béla okleveles bányamérnök
Eck Ferenc okleveles bányamérnök
Ertli Mihály okleveles bányagépész mérnök
Esztó Miklós okleveles villamosmérnök
Farkas Béla aranyokleveles földmérő mérnök
Fekete Imre okleveles olajmérnök
Frech József okleveles bányamérnök
Gazdag Tibor üzemmérnök
Dr. Garai Tamás okleveles mérnök
Gecsei Gábor okleveles kohómérnök
Grega Oszkár kohásztechnikus
Győri Sándor okleveles olajmérnök
Hernádi László okleveles kohómérnök
Hervai Ferenc bányagépész technikus
Dr. Hofbauer Ferenc okleveles közgazdász mérnök
Horváth Sándor közgazdász
Juhász Béla okleveles földmérő mérnök
Dr. Kenyeres László okleveles vegyészmérnök
Kemény Kornél gyémántokleveles kohómérnök
Klemencsics István aranyokleveles erdőmérnök,
tiszteleti tag
Komjáthy László gyémántokleveles kohómérnök
Kovács Ferenc okleveles bányamérnök

Kovács Kálmán okleveles kohómérnök
Dr. Kovács Mihály okleveles bányamérnök, jogi doktor
Dr. Kókai János okleveles bányamérnök, okl. geológus
Kullai Zoltán bányatechnikus
id. Ladányi András geodéta
Libertiny Gábor aranyokleveles kohómérnök
Liszonyi Zoltán metallurgus
Lux Aladár aranyokleveles bányamérnök
Nagy Ferenc okleveles vegyészmérnök
Nagy László aranyokleveles bányagépész mérnök
Papp Lajos bányatechnikus
Pohl Károly gyémántokleveles bányamérnök
id. Podányi Tibor gyémántokleveles bányamérnök,
tiszteleti tag
Pozsgai János okleveles olajmérnök
Dr. Schmieder Antal okleveles bányamérnök
Solymár János okleveles bányamérnök
Somló György okleveles bányamérnök
Sőregi Béla okleveles bányamérnök
Sütő István okleveles gépészmérnök
Sulyok Pál okleveles bányagépész mérnök, okl. vil-lamosmérnök
Szentirmai Attila okleveles olajmérnök
Szerencsés István bányaiipari technikus
Tormássy István geológus
Tóth Gusztáv kohásztechnikus
Tóth József okleveles környezetmérnök, okl. geográfus
Varga József III. okleveles gépészmérnök
ifj. Vér László bányatechnikus
Vig Imre bányatechnikus
vitész Dávidházy András tengerész
Dr. Vorsatz Brúnó aranyokleveles kohómérnök, nyug.
egy. tan., a ME díszdoktora
Zábrák Sándor okleveles olajmérnök

Dr. Tolnay Lajos:

Tisztelt Küldöttgyűlés! Az idei küldöttgyűlés meg-
rendezésére Miskolcon, Alma Materünkben került sor.
Egyesületünk tagjainak többsége itt alapozta meg
szakmai ismereteit, itt töltötte fiatalságának egy részét,
itt szerzett barátokat, ezért itthon érezzük magunkat.
Nem is olyan régen Miskolc még a magyar ipar fel-
legvárának számított. Sajnos ma már csak a szén-
bányászat megszűnését tudjuk tudomásul venni, és a
kohászati üzemeink is, úgy tűnik, lassan a végórájukat
élik. Reméljük azonban, hogy a város, amelynek
fejlődését a bányászat és kohászat hosszú időn át
elősegítette, továbbra is megőrzi szakmáink hagyó-
mányait, emlékeit, a megmaradt vállalatok pedig talp-
ra állnak. Ennek letéteményese a bányászati és ko-

hászati iparágaknak köszönhetően idetelepült, ma már
a tudományok egész sorát oktató és a selmeci hagyó-
mányokat büszkén őrző, ápoló Miskolci Egyetem,
Universitas kell legyen.

A következőkben üdvözlések hangzottak el.

Szücs Erika Miskolc Megyei Jogú Város alpolgár-
mestere kedves közvetlenséggel és szeretettel köszön-
tötte a küldöttgyűlést, a hagyományos köszönnel
kezdve: „Jó szerencsét a bányásznak, kohásznak! Üdv
az erdésznek!”, majd többek között az alábbiakat mond-
ta „Jó szerencsét kedves mindnyájuknak, akiknek a tu-
dománya, szakmája, és tevékenysége nélkül a modern
európai Magyarország nem jöhetett volna létre ... úgy
gondolom, hogy amikor ma anyagtudományról, földtu-
dományról és ökológiáról beszélnek, akkor ezeket a tu-

dományokat *lánycori néven* úgy hívták, hogy kohászat, bányászat és erdészet. Mi Miskolcon tudjuk, hogy ez a város csak ezeknek a szakmáknak a révén vívhatta ki a magyar városok sorában az előkelő helyet. ... biztosíthatom Önöket is arról, hogy a város vezetősége büszke a hagyományokra, méltón kívánja őrizni, és úgy tervezi a jövőt, hogy ez az ipari kultúra, 21. századi formában tovább éljen. Ezért azt gondolom, hogy Miskolc és az Önök szövetsége megbonthatatlan és örök.”

Dr. Besenyei Lajos rektor meleg szavakkal méltatta a bányász és kohász szakmát, „azért, hogy átörökítették ide egy olyan szellemiséget, egy olyan magatartást, egy olyan kultúrát, amely ma a Miskolci Egyetem egyik legnagyobb értéke és legnagyobb kincse ... ami ezt az egyetemi közösséget összefogja, ami egy olyan belső összetartó erő, amiben minden miskolci egyetemi polgár, diák, tanár, dolgozó egyaránt úgy érzi, hogy tartozik valahová, hogy tartozunk egymáshoz. Ez az Egyetemnek olyan szellemiséget, olyan erkölcsi tartást ad, amelynek révén hírünk van az országban. A legnehezebb, legválságosabb időszakokat is összefogással, méltósággal és sikerrel tudjuk kezelni. Én úgy érzem, hogy a mi génjeinkben, a Miskolci Egyetemen lévők génjeiben benne van az a selmeci hagyomány, amelyet Önök révén örökítettünk át és valahogyan kimutathatatlan módon él, dolgozik, és az Universitas egészét átfogja. ... az Egyetem különböző karain, szakjain a diákok átveszik a bányász-kohász hagyományokat, s erre igenis van igény. Van igény az együvé tartozásra, ... egymásnak segíteni vagyunk kötelesek. ... Rendszeresen halljuk, hogy a miskolci diákok valahogy mások, mint a más egyetemeken végzettek. Más náluk a kötelességtudat, más a magatartás és más a hozzáállás a dolgokhoz és a munkához. ...

A mi Egyetemünkön, ma a bányász-hagyományok erősebben, stabilabban élnek mint bármikor. Én azt hiszem, hogy az a helyes felfogás és álláspont, ha úgy ápoljuk múltunkat, hagyományainkat, hogy közben alkalmazzuk a jelenkor új kihívásaihoz, és annak megfelelően alakítjuk át képzési, kutatási struktúráinkat. Azt hiszem, hogy a Műszaki Földtudományi Karunkon ez egyértelműen meg is valósult. Ugyanilyen törekvések vannak az Anyag- és Kohómérnöki Karunkon is és itt szeretném az ünnepi érzést és perceket nem beárnyékolva, azt megemlíteni, hogy bizony itt

ma nagyon nagy küzdelem folyik. Én azt kérem ebben az ünnepi hangulatban is a jelenlévőktől, akiknek erre módja, lehetősége van, tegyenek meg mindent azért, hogy a Miskolci Egyetemen a kohász-képzés ezt a nehéz időszakot átvészelve. ...

Szentül hiszem, hogy az elkövetkező évtizedek Európájában is szükség van egy ilyen típusú képzésre, kutatásra. Hiszen, egyértelmű, hogy az emberiség 2030-ban, 2050-ben is használni fogja a föld mélyének kincseit, azokat valamilyen módon föl kell dolgozni, azokat valamilyen módon fogyasztásra alkalmassá kell tenni, a hulladékot valamilyen módon vissza kell termelni, vissza kell adni, hasznosítani kell. ...

Tisztelt Közgyűlés! Ezt a mai alkalmat arra is föl szeretném használni, hogy magas kitüntetésünket átadjam a szakma egy kiváló vezetőjének, képviselőjének, s rajta keresztül a bányász és kohász társadalomnak. *A Miskolci Egyetem dr. Tolnay Lajos részére a Signum Aureum Universitas kitüntetést adományozza.*

Ezt a kitüntetést dr. Tolnay Lajos elnök úr, okl. kohómérnök, a Magyar Alumínium Rt. elnöke azért kapta, mert a Miskolci Egyetem érdekében és a bányász, kohász hagyományok ápolásában és megőrzésében kiemelkedő munkát végzett. Az Anyag- és Kohómérnöki Kar tudományos kutatásait jelentősen segítette és a Miskolci Egyetem oktató, kutató munkájában is eredményesen vett részt.” (Dr. Tolnay Lajos átvette és megköszönte a kitüntetést.)

Dr. Mészáros Károly a Nyugatmagyarországi Egyetem Erdómérnöki Kar dékánja utalt a közös selmeci eredetre, majd így folytatta: „A közös múlt néhány területen újraéledt, ilyen terület a Selmeci Akadémiai Klub is, amelynek rendezvényén, azon a tudományos konferencián, amely a természeti erőforrások, az energia, környezetgazdálkodás, környezetvédelem területét fogta át Önök is részt vehettek tegnap. ... Amennyiben közös problémák jelentkeznek, együttesen gondoljuk végig azokat ezen Klub keretein belül.

Szeretném én is felhasználni ezt az ünnepi alkalmat arra, hogy az Erdómérnöki Kar Tanácsa által adományozott, *Pro Silva Cultura Natura et Menataria* kitüntetést átadhassuk *Cserép János* vezérigazgató úr, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke részére, azért a tevékenységért, amit az elmúlt évtizedekben szakmánk felvirágoztatása érdekében tett.”

Cserép János az OEE elnöke köszöntőjében kihangsúlyozta, hogy a magyar bányászat és a belőle kialakult erdészet már a régi időkben is – bár használta a fát –, de nem kirabolta, vagy elhanyagolta, hanem művelte az erdőt, olyan környezeti értéket őrizve meg, amit sok más fejlett európai ország nem tett meg.

Dr. Zettner Tamás, a MTESZ elnöke szerint a reálértelmiségnek, mely a MTESZ 42 taggyegetületében képviselteti magát, nagy szerepe van a gazdasági életben, és így nemcsak múltja, jövője is van, de küzdenünk kell nemcsak magunk, hanem a természettudo-

mányok, a tudományos nevelés társadalmi elismertetéséért is. Jó lenne, ha a műszaki társadalom is egy-egy álláspontot alakítana ki a MTESZ-en keresztül sok kérdésben, köztük a környezetvédelem, az energiapolitika kérdésében. Ápoljuk a hagyományokat és azt a szellemi kört, amelyet a magyar Nobel-díjasok hoztak létre.

Ezután **Szakács Sándor** az *Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Egyesület* jó kívánságait tolmácsolta, ill. Tolnay Lajos tájékoztatta a Küldöttgyűlést a Magyar Geofizikusok Egyesülete írásbeli üdvözlétéről, majd felkérte Kovacsics Árpád főtítkárt a választmány írásbeli beszámolójának szóbeli kiegészítésére.

Kovacsics Árpád főtítkárt a legutóbbi, 2000. október 7-i, Inotán megtartott Tisztújító Közgyűlés ajánlásaira visszatekintve megállapította, hogy elsősorban is már az időszak elején sikerült az egyesületi központ – titkárság működésének gyökeres megváltoztatása: „Az ügyvezető igazgatói pályázatát és a lecsökkent létszámú központi állomány munkáját sikeresnek ítélte választmányunk.

Szeretném itt megköszönni közvetlen munkatársaimnak, a hölgyeknek és az ügyvezető igazgató úrnak a lelkiismeretes, segítőkész és nem mindig irigylésre méltó munkáját.” Másrészt az első pillanattól kezdve kialakított határozott és világos működési elvek alapján elmondhatta, hogy „Nincs olyan érzésem, hogy túl sok szabályt alkottunk volna bármely szervezetünk számára, viszont a szükséges döntéseket határozottan és egységesen meg tudtuk valósítani.” Harmadszor, sikerült a lapjainkat megőrizni. „Sikerült elérni, hogy *egy nyomdánál és egységes arculattal* jelenjenek meg e küldöttgyűlésünk beszámoló közös lapszámát követően a Bányászat, a Kohászat és a Kőolaj-Földgáz lapunk. Ha jelentősen nem romlanak a jövőben a külső feltételek, akkor egyesületünk gazdálkodási körülményei a lapok oldaláról biztosítottak látszanak.”

Majd így folytatta: „Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Annak ellenére, hogy olvasható írásban a beszámoló, egy-két gondolatot, egy-két információt szeretnék kiemelni.

A ciklus során a teljes gazdasági éveket értékelve egyesületünk gazdálkodása eredményes volt. A központi költségek 10%-kal csökkentek. A Múzeum krt.-i ingatlanunk saját tulajdonban maradt és közel évi 4 millió Ft-tal sikerült nagyobb eredményt elérni, mint az azt megelőző években. Négy év alatt a bevételeink

ugyan 10%-kal csökkentek, de sikerült a költségeinket 20%-kal csökkentenünk.

A Bányász-Kohász-Erdész Találkozók a rendszereken megrendezésre kerültek és a tegnapi nap élményei alapján is mondhatom, hogy ezek a rendezvények sikeresek. A gazdasági feltételrendszer romlása miatt úgy döntöttünk, hogy a találkozót csak két évente tartjuk meg, mivel a támogató vállalatoktól, pártoló tagoktól nem várhatjuk el azt, hogy évente ilyen nagy támogatásban részesítsék egyesületünket, illetve a találkozót.

2002. évtől kohász Szent-Borbála érem állami kitüntetés került alapításra, és rendkívül szimpatikus volt számomra az, hogy a bányászok ezt a kitüntetést maximális támogatással javasolták és támogatták.

Megköszönöm egyesületünk tagságának, a különböző szervezeteinkben feladatot ellátó tagtársainknak kitartó, a mindennapok nehézségei ellenére magas színvonalú tevékenységét. Úgy érzem, hogy ezt a tevékenységet az igazi egyesületi célok érdekében végzik velünk együtt. Mondhatnám azt is, hogy ez társadalmi munka, de 12%-os taglétszám csökkenés ellenére az egyéni tagdíj befizetés 40%-kal, a személyi jövedelemadó 1%-ából származó bevételünk pedig 65%-kal nőtt 2000 óta. Az gondolom, ez több mint társadalmi tevékenység, ez a személyes anyagi áldozatvállalásnak is nagyon jeles példája.

Meggyőződésem, hogy szakmáinkra jellemző gazdasági környezetet is figyelembe véve kiemelkedő az a tevékenység, amely egyesületünkönél folyik, s kérem, hogy ezek alapján a Tisztelt Küldöttgyűlés fogadja el a választmány beszámolóját, illetve a közhasznúsági jelentést. Jó szerencsét!”

Dr. Tolnay Lajos megköszönte a főtítkárt szóbeli beszámolóját és felkérte Molnár István okleveles kohómérnököt, az Ellenőrző Bizottság elnökét, hogy a bizottság jelentését terjessze a küldöttgyűlés elé.

Molnár István:

„Tisztelt Küldöttgyűlés! Az Ellenőrző Bizottság beszámolóját az OMBKE 93. évi küldöttgyűlésére készített írásos anyag tartalmazza. Szóbeli beszámolómban a legfontosabb megállapításokat ismétlem meg. Ezek:

1. Az egyesület az Alapszabályban és a működési szabályokban lefektetett elvek alapján végezte munkáját;
2. Az egyesület tevékenységét a kitűzött közhasznú célok megvalósítása érdekében, a közhasznú társadalmi szervezetekre érvényes törvényeknek megfelelően végezte;
3. Az Ellenőrző Bizottság a közhasznúsági jelentést s

a főtitkári beszámolót a küldöttgyűlésnek elfogadásra javasolja.

Az Ellenőrző Bizottság az Alapszabályban rögzített feladatai szerint foglalkozott mindazon kérdésekkel, amelyek az egyesület működését meghatározták. Ezek közül néhány fontos kérdés:

- az egyesületi lapok kiadásának az ügye,
- a felnőttoktatás kérdése,
- az egyesületi rendezvények szervezésével kapcsolatos anyagi kérdések, és természetesen az egyesület pénzügyi egyensúlyának a megteremtése.

A Bizottság nevében kijelenthetem, hogy a felsorolt kérdésekben az egyesületben érdemi és hasznos eszmecserék folytak, elhamarkodott döntések nem születtek, hanem az egyesület hosszú távú, eredményes működését szem előtt tartó, megfontolt munka folyt.

Végül az Ellenőrző Bizottság nevében megköszönöm tagságunknak azt a bizalmat, hogy az elmúlt ciklus alatt az Alapszabály szerint ellenőrizhettük egyesületünk munkáját. Eredményes munkát kívánok az egyesületünknek, a következő ciklusban irányító tagtársainknak. Jó szerencsét!"

Dr. Tolnay Lajos: „Tisztelt Küldöttgyűlés!

Mint a választmány írásos beszámolójában olvashattuk és a Főtitkár Úr és az Ellenőrző Bizottság jelentéséből is hallottuk, egyesületünk az elmúlt ciklusban igen tartalmas munkát végzett. Az elmúlt három és fél év alatt a szakosztályokban, a helyi szervezetekben, szakcsoportokban tagjaink mintegy négyszáz rendezvényt, szakmai napot, klubnapot, kirándulást, baráti találkozót, ünnepélyes megemlékezést szerveztek.

Eközben rendbe tettük az egyesület gazdálkodását. Az egyesület létét fenyegető, évről évre növekvő pénzügyi veszteséget megszüntettük és most már áttekinthető képünk van a gazdálkodási folyamatokról. Megoldottuk az egyesületi központ elhelyezésének kérdését és határozott lépéseket tettünk az egyesületi lapok kiadásának ésszerűsítése terén. Úgy tűnik csitulnak az egyesület különböző szakmái közötti, az egyesületi egység ellen ható erők is.

Most, hogy az egyesület különböző testületei előtt korábban állandóan szereplő napirendi témák nyugvópontonra jutottak, sokkal élesebben kitűnnek azok a szakmai, szervezési feladataink, amelyeket a jövőnk, az egyesület fennmaradása érdekében meg kell oldanunk.

Az egyesület tagságának közel fele nyugdíjas és az elkövetkező években ez az arány növekedni fog. Az egyesület létérdeke tehát a fiatalabb nemzedékek felé fordulás. Az egyetemi oktatásban természetesen csökken a bányászat és kohászat súlya. Ez azt is jelenti, hogy meg kell nyernünk, be kell fogadnunk magunk közé az egyetemi karok hallgatóinak széles körét, akik már új szakmai területeken nyernek képzést. Ezeket a fiatalo-

kat úgy kell bevonni, hogy az egyetem elvégzése után is megmaradjon az egyesülettel a kapcsolatuk.

Támogatni kell azokat a törekvéseket, amelyek új szakmaterületek, mint pl. a környezetvédelem, a kő és kavicsbányászat, anyagtudományok, minőségbiztosítás stb. számára az egyesületen belül nagyobb teret kívánnak biztosítani.

Tudomásul kell vennünk azt is, hogy a globalizáció eredményeképpen szakmáink átértékelődtek, mely folyamat tartós és nem megfordítható. Ezt figyelembe véve kell a jövőbeni munkánkat megszervezni.

A szakmáinkban a nagyvállalatok mellett számos kis- és középvállalkozás jelent meg. Meg kell találnunk a módját annak, hogy meg tudjuk szólítani ezeket a kisvállalkozókat, középvállalkozókat, – és különösen a bányászatban és a vaskohászatban a már meglévő vagy jelentkező külföldi tulajdonosokat – akik az egyesületi életet természetesen nem érzik magukénak. Meg kell tudnunk őket győzni, hogy miért jó az nekik, ha támogatják az egyesületünket.

Az egyesület szakmai és anyagi megalapozottsága nagymértékben attól függ, hogy a még aktív tagjaink miképpen találják meg helyüket az egyesületünkben. Ezért fokozottabb súlyt kell helyeznünk a szakmai érdekvédelemre, illetve azokra a szakmai témákra, amelyek az aktív tagjainkat, a szakma vállalkozóit foglalkoztatják. A felkészülés során nagyon sok ilyen tanácsot, javaslatot kaptunk. Az is tény, hogy a mai államigazgatási és törvényalkotási folyamatok rendszerében ez nem könnyű feladat, hiszen szakmai szövetségek, munkaadói szövetségek is ugyanezeket a célokat tűzik ki maguk elé, de az egyesület sem teheti azt meg, hogy ne hallassa a hangját azokban a fontos szakmai kérdésekbe, amelyek a bányász kohász szakmát és a határterületeket érintik.

A jövőben arra is számítanunk kell, hogy a piacgazdasági követelményeknek megfelelően az egyesület gazdálkodásában a saját erő, amely ma már szlogen, az Európai Uniónak is alapelve, egyre nagyobb szerepet játsszon, tehát a tagság minden szinten értelmezett anyagi kötelezettségvállalása mind tagvállalati szinten, mind egyéni tagként egyre nagyobb hangsúlyt fog kapni. Ez azonban olyan körülmények között következik be, amikor a tagságunknak közel a fele nyugdíjas. Idősebb tagtársainkkal való szolidaritásvállalást is figyelembe véve, át kell gondolnunk majd az egyesületi tagdíjak rendszerét is.

Ezzel párhuzamosan, nem kapkodva, jól előkészítve, amikor a gondolatok megértek, a szabályzatainkat is felül kell vizsgálni, és azt is el kell érnünk, hogy az egyesület anyagi támogatásában nagyobb szerepet vállaló jogi és magánszemélyek az egyesületi testületekben és döntésekben a jelenleginél nagyobb mértékben vehessenek részt.

A tagság anyagi tehervállalás szempontjából is erősen differenciálódott. Ezért a szakosztályi szintű or-

százas rendezvényekkel szemben a jövőben felértékelődnek az utazással nem járó helyi rendezvények. Ahol ésszerű és szükségszerű, hozzuk létre az egyesület első ötven évében működő területi osztályokhoz hasonló, ún. összevont helyi szervezeteinket. Erre ma is van már példa Salgótarjánban, Mosonmagyaróváron, Székesfehérváron. Itt Borsodban és máshol a közös egyesületi szervezetek együttműködése, közös infrastruktúra kialakítása lehet a megoldás. A budapesti helyi szervezetek együttműködése is szükséges. A helyiségek rendelkezésre állnak, most azonban ott is további integrációra van szükség.

Végül az egyesület lapjairól. A Bányászati és Kohászati Lapok a legnagyobb összekötő kapocs tagjaink és az egyesület között. De nem érinthetetlen, hanem hogy meg kell óvnunk, hogy megmaradjon. Ezért, bár – mint a választmány beszámolója is tükrözi – éves átlagban nem kifogásolható az oldalak száma, de a megjelenés időpontja, esetenként a kézbesítés rengeteg problémával küzdött. El kell érnünk azt, hogy megadott időpontban az eldöntött lapszámok megjelenhessenek. *Ennek pénzügyi, szerkesztési, tartalmi feltételeit biztosítani kell.* Van igény arra, hogy rendszeresebben adjanak a lapok hírt egyesületi életünk legfontosabb eseményeiről. A lapok tartalmát is felül kell vizsgálni. A tagság széles körű igénye, hogy minél több, de aktuális információt kapjon a nemzetközi tendenciákról, és a helyi sajátosságokról. Bejelentem, hogy a jövőben a honlapunkon a BKL Lapok rendszeresen olvashatók lesznek. Ez hozzá tartozik ahhoz a megállapodáshoz, amelyről Főtitkár úr beszélt. Így most kérhetem azokat a kollegákat és vállalatokat, akik ettől tették függővé a konkrét anyagi támogatásukat, hogy szíveskedjenek a korábban tett felajánlásaitkat realizálni.

Az elhangzottakat összefoglalva javaslom, hogy az egyesület a tagság széles körének bevonásával alakítsa ki az OMBKE jövőképét, és ehhez igazítva tegye meg azokat a szükséges további reform lépéseket, amelyek az egyesület fennmaradásához, a jelen realitáshoz igazításához és céljainak megvalósításához szükségesek. Ennek során mindenképpen ügyelnünk kell arra, hogy kiegyensúlyozott arányokat tartsunk a hosszú évek alatt kialakult és a tagság által elfogadott hagyományaink és a szükséges reformok között.

Ehhez a munkához kívánok az újonnan megválasztandó vezetésnek sok sikert és Jó szerencsét!”

Dr. Tolnay Lajos felkérte *dr. Tóth István* okleveles bányamérnököt, az egyesület exelnökét, az Alapszabály Bizottság elnökét, hogy tegye meg előterjesztését.

Dr. Tóth István: „Tisztelt Küldöttgyűlés! Elnök Úr! Ez az egyesület éppen azért tudott 112 éven át rendszeresen meg-megújulni, mert mindig követte az eseményeket, a környezet és a tagság igényeit is.

Az Alapszabály Bizottság nevében kérem, hogy a

küldöttgyűlés fogadjon el egy olyan határozatot, hogy a legközelebbi választási időszakra ezeknek az elveknek a figyelembevételével egy új Alapszabály készüljön, melyet célszerű lenne a 2006-os küldöttgyűlésen elfogadni, hogy a helyi szervezetek és a szakosztályok időben megvitathassák. Ezért ehhez a munkához már most hozzá kell fogni.

Engedtesse meg, hogy most egy egyéni gondolatot is elmondjak. Több mint 55 éve vagyok tagja ennek az egyesületnek. Számomra nagyon jóleső érzés volt az, amit a rektor úrtól itt hallottam. Úgy éreztem, hogy az elmúlt 55 év, amelyet ebben az egyesületben eltöltöttem különböző beosztásokban, választott funkciókban, mégsem volt hiábavaló, ha az egyetemi ifjúság még ha nem is a bányászathoz, vagy a kohászathoz kötődő szakmákban tanulnak, mégis átvette és követi mindazokat, amelyeket Selmecről mi átvettünk és magunkkal hordozunk. Ez nagyon nagy elismerés, igen jóleső érzés volt, amit azért is köszönök, mert további bátorítást is adhat.

Az Alapszabályunk 10. §-a azt mondja, hogy a mindenkori választó küldöttgyűlésen meg kell határozni a választmány létszámát, és ezt a mindenkori egyesületi taglétszámnak megfelelően kell meghatározni. Figyelembe véve a jelenlegi létszámunkat, kérem, hogy a küldöttgyűlés 27 főben fogadja el a választmány létszámát.”

Dr. Tolnay Lajos felkérésére a küldöttgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta a javaslatot.

Ezután hozzászólások következtek:

Elsőként **dr. Kaptay György**, az Anyag- és Kohómérnöki Kar dékánja adott tájékoztatást a Karon elhatározott szükségszerű átszervezésekről. *(A dékán úr tájékoztatóját, mint a küldöttgyűléshez szorosan nem tartozó, de egyesületünk tagjai érdeklődésére kiemelten számot tartó információt külön, jelen számunk 37-38. oldalán közöljük. – a szerkesztő.)*

Laár Tibor tiszteleti tag hozzászólásában ismertette Magyarország, ill. az OMBKE „Az európai vaskultúra útja” elnevezésű tematikus kulturális, turisztikai útvonal kialakításában való részvételének előzményeit és eredményeit, továbbá, hogy újabb témára nyújtottak be EU pályázatot, melynek egyesületi kidolgozására indítványt tett. *(A Küldöttgyűlésre beterjesztett indítványokat a 12. oldalon közöljük.)*

Dr. Solymár Károly, az ICSOBA Magyar Bizottságának titkára köszönetét fejezte ki az OMBKE-nek, és az ICSOBA pártoló tagjainak az eredményes és baráti együttműködésért. A korábbi, elsősorban a Kárpát-medencére koncentrált nemzetközi kapcsolatok további ápolása mellett javasolta, hogy más európai testvér-egyesületekkel és a világ élenjáró szakmai egyesületeivel ugyancsak bővítse kapcsolatait az OMBKE, mely egyesületekkel ma is érvényes évtizedekkel ezelőtt aláírt együttműködési megállapodásaink vannak (német, amerikai, olasz és indiai egyesületek, valamint a

Bányászati, Kohászati és Anyagtudományi Egyesületek nemzetközi szervezete továbbá az IMS Egyetemi Osztály). Kérte, hogy javaslataival foglalkozzon a választmány.

Klement Lajos okl. kohómérnök, aki több indítványt írásban is beterveztett, örömét fejezte ki, hogy az Egyetemen tovább él Selmec szellemi öröksége, és további összefogásra buzdított Remenyik Sándor versének idézésével.

Ezután **dr. Lengyel Károly** főtítkárhelyettes a választmány javaslata alapján tiszteleti tagok választására tett előterjesztést. Javasolta, hogy

Dr. Horn János okl. olajmérnököt, okl. gazdasági mérnököt, okl. szakközgazdászt

Jánosi Miklós okl. kohómérnököt,

Lóránt Miklós okl. bányamérnököt

Dr. Szabó Ferenc okl. közgazdászt

Dr. Szabó Imre okl. bányamérnököt, okl. munkavédelmi szakmérnököt

akik az egyesületi munka keretében az egyesületért, az egyesület céljainak megvalósulásáért, a szakmáink fejlesztéséért és hagyományaink ápolásáért több évtizedes munkájukkal sokat fáradoztak, s ezzel a tagság többsége előtt elismerést és nagyrabecsülést szereztek, az Egyesület tiszteleti tagjává válassza.

A küldöttgyűlés az előterjesztést egyhangú szavazással elfogadta.

A tiszteleti tagsággal járó gyűrűt és oklevelet dr. Tolnay Lajos elnök adta át kitüntetett tagtársainknak. *(Új tiszteleti tagjaink bemutatása a kitüntetettek között a 13. oldalon található.)*

Kovács Loránd, az érembizottság elnöke ismertette, hogy az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület kiemelkedő támogatásáért 2003-ban a *FÉMALK Fémöntészeti Alkatrészgyártó Rt., a KŐKA Kő- és Kavicsbányászati Kft. és a Miskolci Egyetem* részesült egyesületi nagy plakett kitüntetésben.

Ezt követően **Tóth János** okl. olajmérnök, a Történeti Bizottság vezetője emlékezett meg *Szentkirályi Zsigmondról* a kiváló erdélyi szakember születésének 200. éve alkalmából.

Az előadás után **Ősz Árpád**, a Határozatszövegező Bizottság vezetője ismertette a határozati javaslatokat, melyek egyrészt a vezetőség beszámolóival, másrészt a Küldöttgyűlésen elhangzottakkal, harmadrészt a benyújtott indítványokkal kapcsolatosak:

1. Az OMBKE küldöttgyűlése az Ellenőrző Bizottság véleményét meghallgatva elfogadja

az egyesület 2003. évről szóló közhasznúsági jelentését és a választmány beszámolóját.

A küldöttgyűlés egyhangú szavazással, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta ezt a határozati javaslatot.

2. Az egyesület küldöttgyűlése elismeri és megköszöni az egyesület vezetőségének és a választmánynak az elmúlt választási ciklusban végzett szervezési és gazdasági munkáját. Külön is elismerés illeti a vezetőséget, hogy úgy sikerült helyreállítani a gazdálkodási egyensúlyt, hogy az Egyesület fő célkitűzései teljesültek.

3. Az egyesület választmánya a tagság széles körének bevonásával alakítsa ki az OMBKE további működésének stratégiáját, és ehhez igazítva tegye meg azokat a szükséges lépéseket, amelyek az egyesület fennmaradásához és céljainak megvalósításához szükségesek a megváltozott környezetben. Az Alapszabály ehhez szükséges módosítását úgy kell előkészíteni, hogy azt a 2006-os küldöttgyűlés elfogadhassa.

4. A választmány vizsgálja felül az egyesület szabályzatait abból a célból, hogy az egyesület anyagi támogatásában nagyobb szerepet vállaló jogi és magánszemélyek az egyesületi döntésekben, testületekben nagyobb súllyal vehessenek részt.

5. Az egyesület tekintse kiemelt feladatának a felsőoktatás átalakulásával összefüggő változások figyelemmel kísérését, az egyesülethez tartozó szakterületek szakmai oktatásának segítségét.

6. A küldöttgyűlésen benyújtott indítványokat a választmány tűzze napirendre.

A küldöttgyűlés szintén egyhangú szavazással fogadta el a 2-6. határozati javaslatokat.

Dr. Tolnay Lajos: „Tisztelt Küldöttgyűlés! A határozatok elfogadásával az eddig működő egyesületi vezetőség mandátuma lejárt. Valamennyiük nevében köszönöm az elismerő és jobbitó, bíráló szavakat is. Köszönöm az egyesület tagságának együttműködését. Most átadom a küldöttgyűlés levezetésének tisztét *dr. Kovács Ferenc* okl. bányamérnök, akadémikusnak, egyesületünk tiszteleti tagjának, akit a választmány erre a tisztségre felkért.

Dr. Kovács Ferenc: „Az egyesület ügyrendje értelmében a választmány a szakosztályok javaslatai alapján Jelölő Bizottságot bízott meg. 2003. december 15-én, melynek elnökéül *dr. Horn János* okl. olajmérnököt kérte fel. Felkérem *dr. Horn Jánost*, hogy ismertesse munkájuk eredményét!”

Dr. Horn János: „Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Tisztújító Küldöttgyűlés! Az OMBKE küldöttgyűlésének működési szabályzata 7.2.1. pontja alapján az egyesület választmánya 2003. december 15-én megválasztott a Jelölő Bizottság elnökének. A Bizottságban mindegyik szakosztály képviselve van, és így javaslatunk kialakításában nagymértékben támaszkodhattunk a tagság széles körének a véleményére.

A bizottság öt alkalommal ülésezett, minek során áttekintette az idén már 112 éves egyesület helyzetét, és a vezetőség elmúlt időszakban nyújtott teljesítményét. A vezetőség vezetése minden évben részletesen beszámolt tevékenységéről, a beszámoló az egyesület lapjaiban megjelentek, így tagságunk a végzett munkáról folyamatos tájékoztatást kapott.

A Jelölő Bizottságban egyöntetű vélemény alakult ki abban, hogy az egyesület választott vezetői teljesítették a tagság által megfogalmazott elvárásokat. A jelenlegi vezetőség megválasztása idején az egyesület gazdálkodása évről évre növekvő veszteséget mutatott. Az elmúlt időszakban a háttérpar visszafejlesztése ellenére sikerült az egyesület gazdálkodásában a veszteségforrásokat minimalizálni, és az egyesület pénzügyi helyzetét úgy stabilizálni, hogy az alapvető szakmai célkitűzések ne sérüljenek.

Az egyesületi életet igen sok színvonalas szakmai és hagyományörző rendezvény jellemezte. Az egyesületi vezetőség jó érzékkel újította meg az egyesületi ügyvezetőségét. Nyugvópontra jutott az egyesületi helyiségek kérdése, előrelépés történt a Bányászati és Kohászati Lapok kiadásának ésszerűsítése terén is. Erősödött az egyesületen belül a különböző szakmák összefogása, összetartozása, amit kiválóan példáz, hogy a Szent-Borbála Emlékéremet 2002-től a kohászok is megkapják. Szorosabbá vált a Kárpát-medence szakmai szervezeteivel, szakembereivel az egyesület kapcsolata. Az eredményeket lehetne még sorolni, azok azonban részletesen megtalálhatók a választmány és a főtitkár beszámolójában.

Mindezek alapján a Jelölő Bizottság „a győztes csapatot ne változtass” elvet követve azt javasolja a küldöttgyűlésnek, hogy az elkövetkező időszakban a jelenlegi vezetőség ismételten kapjon bizalmat.

Összefoglalva tehát, az OMBKE elnökének javasoljuk *dr. Tolnay Lajos* okl. kohómérnököt, okl. közgazdászt, közgazdaságtudományi doktort. Dr. Tolnay Lajos 56 éves, a MAL Rt. társaságcsoport elnöke, az OMBKE-nek 38 éve tagja, 2000-ben választottuk meg az egyesület elnökének, a Debreceni Márton és a Szent-Borbála érem tulajdonosa. Az elnöki tisztség betöltésére egyetlen más jelölt neve a bizottságban nem merült fel.

Főtitkárnak javasoljuk *Kovacsics Árpád* okl. bányamérnököt, okl. üzembgazdászt. Kovacsics Árpád 42 éves, a Bakonyi Bauxitbánya Kft. vezérigazgatója. Az OMBKE-nek 17 éve tagja, 1994-től 2000-ig az Ellenőrző Bizottság tagja, 2000-től főtitkár. A Szent-Borbála érem és az OMBKE Emlékplakett tulajdonosa. A főtitkári tisztség betöltésére egyetlen más jelölt neve a bizottságban nem merült fel.

Főtitkárhelyettesnek javasoljuk *dr. Lengyel Károly* okl. kohómérnököt, egyetemi doktort. Dr. Lengyel Károly 56 éves, a TP TechnoPlusz Kft. ügyvezető igazgatója. 34 éve egyesületi tag, 1990-1997 között az Ön-

tészeti Szakosztály titkára, 1997-2000 között pedig az elnöke volt, 2000 óta főtitkárhelyettes. A Soltz Vilmos emlékérem és az OMBKE Centenáriumi Érem tulajdonosa. A főtitkárhelyettesi tisztség betöltésére egyetlen más jelölt neve a bizottságban nem merült fel.

Az elmúlt ciklust értékelve mindenképp említést kell tenni az ügyvezető személyéről, akinek a megbízása a választmány hatáskörébe tartozik. Az egyesület vezetőségének az előző ciklusban elért eredményeiben döntő szerepe volt *dr. Gagyi Pálffy András* ügyvezető igazgató fáradságát nem ismerő, tervszerű, szakmai munkájának is. Ezért javasoljuk, hogy az új választmány erősítse meg júniusban lejáró megbízását.

Tisztelt Küldött Társaim! A tisztújító küldöttgyűlés feladata az Ellenőrző Bizottság elnökének, négy tagjának és két póttagjának megválasztása.

Az Ellenőrző Bizottság eddigi elnöke Molnár István okl. kohómérnök kérte, hogy munkahelyi leterheltsége miatt az új ciklusban ne javasoljuk elnöknek, így elnöknek *Götz Tibor* okl. olajmérnököt javasoljuk. Götz Tibor 73 éves, 45 éve tagja egyesületünknek, 1971 és 1985 között volt főtitkárhelyettes, 2000-től tagja az Ellenőrző Bizottságnak, a Soltz Vilmos és a Centenáriumi emlékérem tulajdonosa.

A bizottság tagjainak javasoljuk:

Bérces Tamás okl. bányamérnököt, a Magyar Bányászati Hivatal főtanácsosát, aki 25 éve tagja egyesületünknek. Az előző ciklusban is tagja volt az Ellenőrző Bizottságnak.

Dózsa Sarolta okl. kohómérnököt, az UPB Csepel Vasöntöde controlling vezetőjét, aki 30 éve tagja egyesületünknek, és szintén tagja volt az előző ciklusban az Ellenőrző Bizottságnak.

Marczis Gáborné dr. okl. kohómérnököt, a műszaki tudományok kandidátusát, a Magyar Vas- és Acélipari Egyesület igazgatóját, aki 33 éve tagja az OMBKE-nek.

Molnár István okl. kohómérnököt, a KÖBAL Kft. műszaki vezetőjét, az Ellenőrző Bizottság eddigi elnökét, aki 38 éve egyesületi tag, 1985-től 1994-ig a Fémkohászati Szakosztály titkára és 1994-ig az egyesület főtitkárhelyettese volt.

Az Ellenőrző Bizottság póttagjainak jelöljük:

Dallos Ferencné okl. gépészmérnököt, okl. környezetvédelmi mérnököt, a BKL Kőolaj és Földgáz felelős szerkesztőjét, aki 36 éve tagja az OMBKE-nek.

Dr. Debreczeni Ákos okl. bányamérnököt, a műszaki tudományok kandidátusát, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar Bányászati és Geotechnikai Tanszék docensét.

Tisztelt Küldöttgyűlés! A 2003. május 16-án Pécsen megtartott 92. Küldöttgyűlés módosította a korábbi Alapszabályt, mely szerint a szakosztályok által megválasztott elnökök egyúttal az egyesület szakmai alelnökei is, akiket a küldöttgyűlés nyílt szavazással erősít meg eme tisztségükben. A szakosztályok a

napokban tartott szakosztályi küldöttgyűléseken a következő elnököket választották meg:

Bányászati Szakosztály: *Havelda Tamás*,
Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály:
id. Ósz Árpád,

Vaskohászati Szakosztály: *dr. Szűcs László*,

Fémkohászati Szakosztály: *Petrusz Béla*,

Öntészeti Szakosztály: *dr. Sohajda József*,

Egyetemi Osztály: *dr. Dúl Jenő*.

Kérem a tisztelt küldöttgyűlést, hogy szavazatukkal erősítsék meg őket alelnöki tisztségükben.”

Dr. Kovács Ferenc: „A Jelölő Bizottság elnöke az előzőekben ismertette a szakosztályok által megválasztott szakosztályelnököket, akiket az OMBKE Alapszabálya 17. § (1) pontja szerint a küldöttgyűlés hivatott egyesületi alelnöki tisztségükben is megerősíteni nyílt szavazással.

Tehát az egyesület javasolt alelnökei:

Havelda Tamás okl. bányamérnök

id. Ósz Árpád okl. olajmérnök

Dr. Szűcs László okl. kohómérnök

Petrusz Béla okl. gépészmérnök

Dr. Sohajda József okl. kohómérnök

Dr. Dúl Jenő okl. kohómérnök

(A küldöttgyűlés egyhangú nyílt szavazással jóváhagyta a szakosztályelnökök egyesületi alelnöki tisztségét.)

Dr. Kovács Ferenc gratulált a megválasztott alelnököknek és felkérte őket, az elnöki asztalnál foglaljanak helyet, majd személyenként megszavaztatta a szavazólapra való felkerülést az elnök, főtitkár, főtitkár-helyettes, az Ellenőrző Bizottság elnöke és tagjai tekintetében.

(A küldöttgyűlés az Ellenőrző Bizottság elnöke esetében 2 tartózkodással, a többi jelöltre egyhangú szavazással elfogadta a javaslatokat. Más személyt nem javasoltak.)

Ezután **dr. Magyar György** ismertette a szavazás menetét, majd **dr. Kovács Ferenc** levezető elnök 25 perces szünetet rendelt el. A szünetben a küldöttek titkosan szavaztak a jelöltekről.

A szünet után **dr. Tolnay Lajos** kiemelkedő egyesületi munkáért egyesületi kitüntetéseket adott át. *(A kitüntetetteket a 13-25. oldalakon mutatjuk be.)*

A kitüntetések átadása után **dr. Magyar György**, a szavazatszámoló bizottság elnöke ismertette a szavazás eredményét, melynek alapján:

az OMBKE elnöke: dr. Tolnay Lajos,

főtitkára: Kovacsics Árpád,

főtitkár-helyettese: dr. Lengyel Károly lett.

Az Ellenőrző Bizottság elnökét tagjait és póttagjait szintén a jelölés szerint választotta meg a küldöttgyűlés.

Dr. Kovács Ferenc megköszönte a Szavazatszámoló Bizottság munkáját és a küldöttgyűlés tagjainak felelős állásfoglalását. „Ez az állásfoglalás nyilván hozzájárul ahhoz, hogy a most újjáválasztott, megerősített vezetőség folytathatja az elmúlt három és fél évben végzett munkáját. A feladatok – ahogy hallottuk itt a hozzászólásokból – nem kisebbek, különösen nehéz, felelősségteljes feladatnak tartom az alapszabály átdolgozását, új alapszabály kialakítását. Hivatali tisztem szerint, de szívemből és lelkemből is szólok, hogy a szavazás eredménye alapján gratulálok Elnök úrnak, Főtitkár úrnak, Főtitkár-helyettes úrnak, a többi tisztségviselőnek. Munkájukhoz a következő időszakban jó erőt, egészséget kívánok, és most visszaadom ezt a helyet és a mikrofont *Tolnay Lajos* elnök úrnak, megköszönve az Önök bizalmát, és a hagyományos köszöntéssel kívánva az Egyesületnek, Alma Materünknek *Vivat Crescat Floreat Akadémia, Vivat Crescat Floreat Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület!*”

Dr. Tolnay Lajos az újonnan megválasztott tisztségviselők nevében megköszönte a bizalmat, majd **dr. Zoltai Ákos** a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtitkára köszöntötte az OMBKE megválasztott tisztségviselőit.

A küldöttgyűlés a bányász, kohász és erdész himnuszok eléneklésével zárult.

A Küldöttgyűlés jegyzőkönyve alapján összeállította GPA és PT

Az OMBKE 93. küldöttgyűlésére beterjesztett indítványok

1.)

Az OMBKE Történelmi Bizottsága és a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága dolgozzon ki közös munkatervet a felvilágosodás kori, a reform kori, valamint az ipari forradalom kori bányászati-kohászati, ipari és a hozzájuk kapcsolható általános kulturális emlékek áttekintésére és a Kárpát-medence egészére kiterjedő közös történelmi múlt közös emlékeinek az egyetemes európai kultúra kereteibe való beillesztésére.

- a.) A két választmányi bizottság a feladat elvégzésére hozzon létre közös munkacsoportot.
- b.) A két bizottság egyeztesse a külföldi egyesületekkel fenntartott, valamint a jövőben tervezett kapcsolatait.

Laár Tibor tiszteleti tag

2.)

Egyesületünknek már annak elhelyezésétől kezdve célja, hogy a megalakulásának centenáriumán a selmeci ún. Erdészeti palota falán elhelyezett szlovák nyelvű emléktábla magyar nyelven (is) megjelenjen. A realitás és tolerancia jegyében!

Indítványozzuk, hogy a Szlovák Bányászati és a Szlovák Kohászati egyesületek megkeresésével, velük együttműködve kezdeményezzük két vagy többnyelvű tábla elhelyezését a következő szöveggel:

„Ez az épület volt a világhírű Akadémia első újonnan oktatási célra épített ún. Erdészeti palotája. 1892. jún. 26-27-i avatásához kapcsolódóan dísztermében alakult meg az ORSZÁGOS MAGYAR BÁNYÁSZATI és KOHÁSZATI EGYESÜLET, amely elődje a SZLOVÁK BÁNYÁSZATI és a SZLOVÁK KOHÁSZATI EGYESÜLETNEK is.

Az emléktáblát elhelyezték a fenti egyesületek az Európai Unióban való egyesülés évében. 2004. szeptember ...-én.”

*Clement Lajos okl. kohómérnök
Puza Ferenc okl. kohómérnök*

3.)

Van rá példa MTESZ társegyesületnél, hogy a színtársulatoknál is szokásos örökös tag címet megadják, a konkrét esetben 70 éves életkor és 20 éves tagság együttes megléte esetén.

Egyesületünknel a sokéves ragaszkodás elismerése fő vonalakban rendben van a 40-50 éves érmekkel és különösen (szűk körben) a tiszteleti tagság intézményével.

Mégis, szélesebb körben jobb gyakorlati használhatóság miatt indítványozzuk a 40 éves tagság után az „örökös tag” cím használatának engedélyezését, sőt kezdeményezését! Ez praktikus annyit jelentene, hogy az oklevéllel és az éremmel együtt a kiérdemesült

tag kapna egy céges (egyesületi) névjegy-mintát rajta a szokásos adatok mellett az „örökös tag” feltüntetésével.

*Sas István okl. gépipari technikus
Puza Ferenc okl. kohómérnök*

4.)

Megtörtént eset kapcsán kérjük tisztelt tagtársainkat, hogy az ipartörténet írás érdekében, ha emlékezősüket írásban vagy más adathordozón rögzítik, tegyék ezt aggodalom nélkül, bizalmas információk közlése esetén esetlegesen élve a bizonyos időre (10-30 év) az ügyvédi, közjegyzői, levéltári, vagy múzeumi letét eszközével!

A hivatkozott esetben ugyanis az emlékeit rögzítő vezető kérte a kazetták kezelőjét, hogy „az iparági béke megtartása érdekében” semmisítse meg azokat. Ilyen módon az utókornak fontos információk mehetnek veszendőbe, míg a javasolt módszerrel mindkét cél teljesíthető.

*Kovács Istvánné múzeumvezető
Puza Ferenc okl. kohómérnök*

5.)

A küldöttgyűléseken a jövőben a *Magyar Himnusz után az EU Himnusz*, Ludwig v. Beethoven IX. szimfóniájának Örömmódája is hangozzon el. Javaslatom elfogadása esetén az OMBKE lesz (lehet) az első MTESZ szervezet, amely elfogadta, hogy a küldöttgyűléseken az EU Himnusz is elhangozzon. Tisztelettel kérem küldött társaimat, hogy javaslatom elfogadását támogassák.

Dr. Horn János okl. olajmérnök

6.)

Az Egyesület választmánya kísérvje figyelemmel és kezelje kiemelt súllyal a felsőoktatás átalakulásával összefüggő változásokat, az egyesülethez tartozó szakterületek szakmai oktatásának segítését.

az Egyetemi Osztály taggyűlési határozata

7.)

Indítványozzuk, hogy a közgyűlésen a „harangszó” alatt a levezenylő felkérésére a résztvevők egymás kezét fogva álljanak, ezzel is jelképezve az olyannyira szükséges összefogást.

Kezdeményezzük, hogy a selmeci szalamander menetben a két éve már sikert aratott „Kar a karban...” forma kerüljön alkalmazásra. Ennek előkészítéseként a jelentkezési felhívásban történjék erre felkérés! Pl: 'egyenruhában, összekarolva, 8-as sorban'. A helyszínen pedig intézkedés a fegyelmezett végrehajtásra.

*Clement Lajos okl. kohómérnök
Puza Ferenc okl. kohómérnök*

A 93. küldöttgyűlés kitüntetettjei

A küldöttgyűlés az alábbi tagtársakat – egyesületi munka keretében az egyesület céljaiért, hagyományainak ápolásáért, a bányászat és kohászat, valamint a bányászati és kohászati tudományok fejlesztéséért végzett munkájuk elismeréseként, mellyel kivívták a tagság nagyrabecsülését – az egyesület TISZTELETI TAGJAIVÁ választotta:

Dr. Horn János

1932-ben Budapesten született, az egyesületnek 1951 óta tagja. Olajmérnöki oklevelét a Soproni Műszaki Egyetemen 1957-ben, gazdasági mérnöki oklevelét a budapesti Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen, szakközgazda képezését a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, egyetemi doktori tudományos minősítését ugyanitt szerezte meg.

Szakmai ismereteit a Mélyfűró Vállalatnál fűrómérnöki, az Országos Földtani Igazgatóságon, illetve a jogutód Központi Földtani Hivatalnál főmérnöki beosztásokban, majd főosztályvezetőként hasznosította, 1992-től a Bánya és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete elnöki főtanácsadója.

A Magyar Tudományos Akadémia tevékenységében a Bányászati Tudományos Bizottságának állandó meghívott tagjaként és a Bányászati Ergonómiai és Bányaeegészségügyi Bizottságának tagjaként vesz részt, tagja a Magyar Geológiai Szolgálat Tudományos Tanácsának és a Miskolci Egyetem Földtudományi Kar Kari Tanácsának, a GTTT és az ETE műszaki tudományos tanácsának.

2000-től a Bányászati Szakosztály budapesti helyi szervezetének elnöke, nevéhez fűződik annak újjáélesztése. Jelentős szerepe van az OMBKE és a BDSZ közötti szerződéses együttműködés ápolásában, valamint a MTESZ társegyesületekkel való együttműködésben.

A BKL Bányászat és a Kőolaj és Földgáz szaklapok szerkesztőbizottságainak tagjaként aktív publikációs tevékenységet folytat. Számos szakmatörténeti könyv szerzője, szakmai rendezvények – többek között a „Jó szerencsét!” köszöntés emlékülések – szerzője és előadója.

Egyesületi kitüntetései: *Sóltz Vilmos* emlékérem a 40 éves tagságért (1992), *Pécs Antal* emlékérem (2002), *Sóltz Vilmos* emlékérem az 50 éves tagságért (2003).

Jánosi Miklós

Felsőgallán született 1931-ben. Az egyesületnek 1952 óta tagja. 1956-ban metallurgus kohómérnöki oklevelet szerzett a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen. Mérnöki tevékenységét a Csepel Vas- és Acélön-

tödéknél üzemmérnökként kezdte ugyanitt technológusként is dolgozott 1962-ig. Ezt követően nyugdíjba vonulásáig az Inotai Alumíniumkohónál dolgozott műszaki fejlesztési osztályvezetői, műszaki fejlesztési és beruházási főosztályvezetői beosztásokban. Részt vett számos olyan eljárás kidolgozásában,

mellyel megalapozták az Inotai Alumíniumkohó jelenlegi termékszerkezetét.

Tevékenyen részt vett és vesz az OMBKE Fémkohászati Szakosztálya inotai helyi szervezetének munkájában, 1964-1970 között a helyi szervezet titkára, 1980-1990 között elnöke volt.

Egyesületi kitüntetései: *Sóltz Vilmos* emlékérem a 40 éves tagságért (1991), *Sóltz Vilmos* emlékérem az 50 éves tagságért (2001), z. *Zorkóczy Samu* emlékérem (2002).

Lóránt Miklós

Sopronban született 1936-ban. Az egyesületnek 1957 óta tagja. Bányamérnöki oklevelét 1959-ben szerezte meg. Szakmai életútja már egyetemi gyakornokként összekapcsolódott a szénbányászattal. Gyakornok az Ózdvíedeki Szénbányászati Tröszt Farkaslyuki Bányauzemében,

üzemmérnök, ill. bányamérési csoportvezető a Borsodnádasdi Bányauzemében, majd a tröszt bányamérési osztályának vezetője.

1977-től 13 éven át a Miskolci Bányauzem, 1990-től a Bükkaljai Bányauzem igazgatója, majd a Borsodi Szénbányák Vállalat személyzeti és szociális igazgatója. Műszaki- gazdasági tanácsadóként és tulajdonosi megbízottként felügyelte az állami tulajdonú, integráción kívül maradt szénbányák bezárását Borsodban. Eredményes munkáját számos állami kitüntetéssel ismerték el.

Jó szervező készségét a Bányászati Szakosztály ózdi helyi szervezet titkárhelyetteseként, a borsodi szervezet titkáráként, majd 2000-től a borsodi helyi szervezet elnökeként kamatoztatja.

Szakmai és egyesületi munkája mellett megalakulásától segíti a borsodi Nyugdíjas Baráti Társaság tevékenységét, figyelemmel kíséri és segíti az Alma Mater hallgatóinak szakmai gyarapodását. Ez utóbbiért 1998-ban a „*Pro Facultate Rerum Metallicarum*” kitüntetésben részesítette.

Egyesületi kitüntetései: *OMBKE Plakett* (1992), *Sóltz Vilmos* emlékérem a 40 éves tagságért (1996), z. *Zorkóczy Samu* emlékérem (2001).

Dr. Szabó Ferenc

Szentesen született, 1930-ban. 1963-tól egyesületi tag. Okleveles közgazdász szakképesítést szerzett. 1955-től a Dunai Vasműben dolgozott, 1976 – 1991 között a vállalat vezérigazgatója volt. Vezetése alatt – aktív tevékenységnek is köszönhetően – jelentős fejlesztéseket sikerült

megvalósítani. Szakmai munkásságáért számos magas állami kitüntetést kapott.

1976-1992 között a Vaskohászati Szakosztály dunajvárosi helyi szervezetének elnökeként is sokban segítette az egyesületi munkát. A tevékenység fennállt, a taglétszám megkétszereződött.

Egyesületi kitüntetései: *Sóltz Vilmos* emlékérem (1985), *Wahlner Aladár* emlékérem (1991), *Sóltz Vilmos* emlékérem a 40 éves tagságért (2003).

Dr. Szabó Imre

Kazáron született 1934-ben. Egyesületünknek 1955-től tagja. 1958-ban, Sopronban bányamérnöki, 1966-ban Budapesten munkavédelmi szakmérnöki oklevelet szerzett. 1984-ben egyetemi doktor lett, summa cum laude minősítéssel. Szakmai pályafutását a Mátravidéki Szén-

bányászati Trösztnél kezdte, ahol üzemmérnök, majd osztályvezető-helyettes. Irányításával készült el a tröszt bányáiban folyó munkák összesített technológiai leírása.

1963-tól a Központi Bányamentő Állomás főmérnöke, parancsnoka volt. Nevéhez fűződik a bányamentő és kitérésvédelmi állomások megszervezése az OKGT tevékenységét érintő Duna-Tisza közti és tiszántúli területeken. Irányítása alá tartoztak a Mátra környéki ércbánya üzemek bányamentői is. 1970-től a Mátraaljai Szénbányászati Tröszt beruházási főmérnöke, a visontai nagyberuházást koordinálja, részt vesz a bükkábrányi külfejtés létrehozásában. 1981-től a tröszt termelési főmérnökeként elsősorban a szénbányászaton kívüli tevékenység fejlesztése volt a feladata.

1974-től 15 éven át az OMBKE mátraaljai helyi szervezetének titkáráként segítette az egyesületi munkát, nemzetközi részvételű konferenciákat, ankétokat szervezett. A helyi csoport „Lignit Baráti Köré”-nek alapító tagja és jelenleg is elnöke. 1975-től tagja a BKL Bányászat szerkesztőbizottságának, számos szakcikket és híryanagot publikált.

Egyesületi kitüntetései: *Péché Antal* emlékérem (1984), *OMBKE Centenáriumi* emlékérem (1992), *Sóltz Vilmos* emlékérem a 40 éves tagságért (1995).

WAHLNER ALADÁR emlékéremben részesült

Dr. Katona Gábor

Okleveles bányaművelő mérnök. Az egyesületünknek 1979-től tagja. Az egyetem elvégzése után a Tatabányai Szénbányák Nagygyeházi Bányáüzemében kezdett el dolgozni, majd nyolc évig a Bányászati Fejlesztési Intézetben tevékenkedett különböző beosztásokban. Az intézet megszűnését követően a Magyar Bányászati Hivatal bányahatósági főmérnöke volt. Jelenleg a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium miniszteri biztosaként vesz részt a hazai uránbányászat felszámolási eljárásában.

Volt a budapesti helyi szervezet titkára, a Bányászati Szakosztály titkárhelyettese, majd titkára. Egyesületi kitüntetései *OMBKE* oklevél (1992)

z. ZORKÓCZY SAMU emlékéremben részesült

Bács Péter

Okleveles bányamérnök. Egyesületünknek 1971 óta tagja. Szakmai pályáját Oroszlányban kezdte. 1971-ben a tatabányai csoport titkára, 1983- 2000 között a veszprémi helyi szervezete titkára, 2000-től elnöke. 2004-től kezdődő ciklusra is őt választották meg elnöknek, a választmány tagja.

Egyesületi munkájának kiemelkedő érdeme a hagyományápolás. Több neves szakestély elnöke volt. Jelentős szerepe volt a nyugat-európai bányász egyesületekkel történt kapcsolatfelvételben is, melynek eredményeként rendezhette meg egyesületünk 1995-ben Balatonfüreden az Európai Bányász Kohász találkozót, a „Knappentag”-ot.

Gajdócsi János

Okleveles bányamérnök. Az egyesületnek 1963 óta tagja. A Bányászati Szakosztály mecseki helyi szervezetének több ciklusban volt titkáráként színvonalas szakmai konferenciákat, összejöveteleket szervezett. A két mecseki szervezet egyesülése után harmonikus kapcsolatot tartott

fenn az ércbányászat területén dolgozókkal is, összekötő kapocs volt az erőmű-integrációba bekerült és kint maradt gazdasági egységekben dolgozó tagtársak között. Nyugdíjba vonulása után vezetőségi tagként segíti a helyi szervezet munkáját. A választmány tagja. Egyesületi kitüntetései: *Sóltz Vilmos* emlékérem (1990)

Kóvágó Zoltán

Okleveles metallurgus üzem-mérnök, okleveles kohómérnök. Egyesületünknek 1978-tól tagja. Szakmai tevékenységét a Soroksári Vasöntödében kezdte metallurgusként, majd ugyanott laborvezető és gyártásfejlesztő mérnök. 1987-től az ALUTREVF-KI tudományos munkatársa.

1993-1995 között az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium tanácsosa. Ezt követően külföldi és magyar tulajdonú kohászati profilú gazdasági társulások vezetője, társtulajdonosa. 1989-től hivatalos szakértő a metallurgia, szervezés és számítástechnikai területeken. 2000-től az Öntészeti Szakosztály titkárhelyetteseként rendkívüli aktivitással vesz részt az egyesületi munkában.

MIKOVINY SÁMUEL emlékéremben részesült

Kőbányai Ferenc

Okleveles bányagazdasági üzemmérnök. AZ OMBKE-nek 1958 óta tagja. Pályáját csillésként, majd vájárként kezdte Brennerbányán. Ezt követően az Oroszlányi Szénbányák üzemében különböző beosztásokban dolgozott, végül területi főmérnökeként vonult nyugdíjba.

Nyugdíjazása óta az Oroszlányi Bányász Múzeum vezetője. A Bányászati Szakosztály oroszlányi helyi szervezetének vezetőségében negyedik ciklusban vállal aktív szerepet, a történeti szakcsoport helyi vezetője. Több cikke jelent meg az oroszlányi bányászat történetéről a BKL Bányászat c. szaklapban és rendszeresen tudósít a helyi eseményekről is. Egyesületi kitüntetései: *OMBKE Centenárium* emlékérem (1992), *Sóltz Vilmos* emlékérem a 40 éves tagságért (2000)

Dr. Sümegi István

Okleveles bányagépész mérnök. Egyesületünknek, ezen belül az Egyetemi osztálynak 1968 óta tagja. Diplomájának megvédése után a Miskolci Egyetem Bányagéptani tanszékén tanársegéd. Azóta is a tanszék oktatója, 1978-tól adjunktusi, 1992-től egyetemi docensi

minőségben. Kiemelkedő tudományos kutató munkájának eredményeit számos cikkben, vagy konferenciákon publikálta. A BKL Bányászat szerkesztőbizottságának 1988 óta aktív tagja, jelentős szerepe volt a 2003. évi egyetemi célszám elkészítésében is.

Egyesületi kitüntetése: *Szentkirályi Zsigmond* emlékérem (1993)

PÉCH ANTAL emlékéremben részesült

Hajnal János

Okleveles kohómérnök, egyesületünknek 1972 óta tagja. Pályáját a Kohászati Gyárépítő Vállalatnál kezdte, majd 15 éven át az ALUTERV-FKI-ben gyár- és technológus tervezőként dolgozott különböző beosztásokban. 1991-1992-ben a Tatabányai Alumíniumkohó

fejlesztési igazgatóhelyettese. Ezt követően a másodlagos alumíniumiparban tevékenykedik. 1999-2003 között a MAL Rt. ALUFÉM divíziójának az igazgatója volt.

Egyetemi évei alatt lépett az OMBKE tagjai sorába, előbb az Öntészeti-, majd a Fémkohászati Szakosztályban tevékenykedik. 1980 óta tagja a szakosztály vezetőségének, az Alumínium Szakcsoport titkára, a nemzetközi kapcsolatok koordinátora, a szakosztály titkárhelyettese, majd alelnöke, 2000-től a szakosztály titkára. Folyamatosan publikál, 1988-tól a BKL Kohászat fémkohászati rovatának egyik vezetője. Egyesületi kitüntetése: *Kerpely Antal* emlékérem (1992).

KERPELY ANTAL emlékéremben részesült

Petrusz Béla

Okleveles gépészmérnök. Egyesületünknek 1986 óta tagja. Szakmai pályafutása szorosan összekapcsolódik a hazai alumíniumiparral. 1966-1981 között a Székesfehérvári Könnyűféműben dolgozott, végigjárta a mérnöki pálya lépcsőfokait, melyek a fejlesztési

főmérnök-helyettesi beosztásig vezettek.

1981-ben Inotára kerül, ahol előbb beruházási főmérnök, majd a társaság privatizációját követően a cég ügyvezető igazgatója. 1997-1998-ban a MAL Magyar Alumínium Rt. vezérigazgatója, 1998 óta a MAL Rt. Igazgatótanácsának alelnöke. 1966 óta tagja a MTESZ Fejér Megyei Szervezetének, valamint Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara nehézipari tagozatának. 1997-től a Fémkohászati Szakosztály elnöke. Elnökségének két ciklusa alatt – mely egybeesett a szakma privatizációt követő kibontakozásával – irányt tudott mutatni az egyesületi élet megújulásához.

ZSIGMONDY VILMOS emlékéremben részesült

Ősz Árpádné

Okleveles olajmérnök. Egyesületünknek 1971 óta tagja. Diplomájának megvédése után a kőolaj- és földgázbányászatban helyezkedett el. Kezdetben a nagyalföldi, majd a teljes magyarországi, valamint a MOL Rt. külföldi koncessziós területein megvalósuló kőolaj és gázipari létesítmények felszíni technológiáinak tervezésével, a beruházások előkészítésével foglalkozott és foglalkozik jelenleg is. Munkásságát több szakmai és társadalmi kitüntetéssel ismerték el.

1971 óta aktívan tevékenykedik az egyesület Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztálya alföldi helyi szervezetében, a 2004-el záródó ciklusig több mint húsz éven át volt a helyi szervezet titkára. Az egyesületi élet meghatározó egyénisége, számos hazai és nemzetközi konferencia szervező bizottságának tagja, konferenciák, szakmai napok, szakestélyek, és egyéb rendezvények fő szervezője. Két cikluson át volt a MTESZ Szolnok Megyei Szervezete Ellenőrzési Bizottságának tagja, illetve vezetője. Egyesületi kitüntetés: *OMBKE Emlékplakett* (1994)

DEBRECZENI MÁRTON emlékéremben részesült

Boross Péter

Okleveles kohómérnök, hőkezelő szakmérnök. 1972-től egyesületi tag. Szakmai tevékenysége az Április 4 Gépipari Műveknél, a Csepel Autógyárban eltöltött évekhez kapcsolódik, tíz éve a DUNAFERR Lőrinci Hengermű Kft.-ben dolgozik, jelenleg főtechnológusi beosztásban. Hosszabb ideje foglalkozik szabványalkotással, a 402. sz. Acélok Műszaki Bizottságának az elnöke.

Szakmai eredményeiről rendszeresen publikál. A Vaskohászati Szakosztály aktív tagja. Jelentős szerepe van a szakosztály budapesti helyi szervezete újjáélesztésében, melynek jelenleg szervező titkára.

Tamaga Ferenc

Okleveles bányamérnök. Az egyesületnek 1983 óta tagja. Szakmai pályája során több jelentős beosztást töltött be, jelenleg a Bakonyi Erőmű Rt. bányászati igazgatója. A Bányászati Szakosztály bakonyi helyi

szervezetének elnöke, 2000-től a szakosztály elnöke is. Elnöki tisztségben is sokat tett a szakosztály működésének stabilizálásáért, jó kapcsolatokat alakított ki az iparági bányavállalatokkal. Sokat tett az egyesület támogatói körének kibővítéséért.

Dr. Szűcs László

Okleveles kohómérnök, diplomáját 1972-ben szerezte meg a Miskolci Nehézipari Műszaki egyetemen. 1996-ban ugyanitt védte meg doktori értekezését. 1995-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen menedzser gazdasági mérnök diplomát is szerzett. 32 éve a Dunai Vasműben dolgozik, 25 éve vezető beosztásokban, jelenleg a Dunaferr Rt. termelési vezérigazgató-helyettese. Több vállalati kitüntetést és miniszteri eleismerést kapott.

Az OMBKE-nek 1973 óta tagja, a dunajvárosi helyi szervezetben viselt tisztségeket, 1998-tól a Vaskohászati Szakosztály elnöke. Egyesületi kitüntetés *Kerpely Antal* emlékérem (1997), *Szt. Borbála* emlékérem (2002).

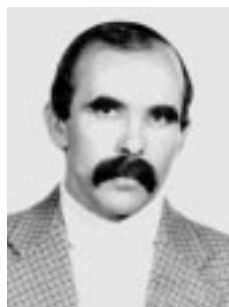
SZENTKIRÁLYI ZSIGMOND emlékéremben részesült

Demeter Lajos

Okleveles kohómérnök. Egyesületünknek 1971-től tagja. Szakmai pályáját a TVK Vas-és Acélöntödéjének technológusaként kezdte, majd Mezőkövesden, Apcon dolgozott technológusi, üzemvezetői, minőségbiztosítási főmérnökként. 1996-tól az Alu-Block Kft. műszaki igazgatója.

1976-1986 között a MTESZ Gépipari Tudományos Egyesületének a tagja, az egyesület mezőkövesdi szakcsoportjának elnöke. 1988-tól aktívan bekapcsolódik az OMBKE életébe, az Öntészeti Szakosztály apci helyi szervezetének tagjaként, melynek 1997-től, immár két cikluson keresztül elnöke is.

Kovács János

Okleveles gázmérnök, 1967 óta egyesületi tag. A nagykanizsai Kőolaj-bányászati és Mélyfűróipari Technikum elvégzése után a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalatnál kezdett dolgozni, majd a vállalat ösztöndíjasaként a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen tanult.

A diploma megszerzését követően a kőolaj és földgáz-

iparban tevékenykedett különféle beosztásokban, előbb az algyői üzemben, majd az OKGT – később MOL Rt. – budapesti központjában. Öt évig dolgozott a Bányahatóságnál, jelenlegi munkahelye a PAN-RUSGÁZ Rt.

A Kőolaj- Földgáz-és Vízbányászati szakosztály életének meghatározó egyénisége. 1979-től megszakítás nélkül tölti be a szakosztály titkári tiszteit. A mindenkor szakosztályelnökkel együtt sikerült elérnie, hogy a KFVSz minden körülmények között az egyesület stabil szakosztályaként működhetett. Fő szervezője volt rangos nemzetközi rendezvényeknek, vándorgyűlésnek, gázkonferenciának. Jó szervezőképességével és kapcsolatteremtő képességével számos partnert, támogatót szerzett az egyesületnek. Egyesületi kitüntetései: *Sóltz Vilmos* emlékérem (1987), *OMBKE Centenárium* emlékérem (1992)

Dr. Perschi Ottó

Okleveles bányamérnök, 1948-ban kapta meg oklevelét. Borsodban, majd Balinkán dolgozott, 1961-től a Középdunántúli Szénbányák vállalati műszaki fejlesztési tevékenységét irányította. Egyesületünknek 1955 óta tagja, a BKL Bányászat ré-

szére hosszú éveken át rendszeresen küldte a külföldi híreket, melyekért többször kapott szerkesztőbizottsági jutalmakat. Egyesületi kitüntetései: *Sóltz Vilmos* emlékérem a 40 éves tagságért (1995), *Sóltz Vilmos* emlékérem az 50 éves tagságért (2002).

Sütő Zoltán

Okleveles gépész üzemmérnök. Egyesületünknek 1953 óta tagja. Szakmai pályája a Dunai Vasműhöz kötődik, ahol aktív állományú dolgozóként 1993-ig tevékenykedett. Az OMBKE Vaskohászati Szakosztálya dunaujvárosi helyi szervezetének 1972-től – 4 év megszakítással – összesen 28 éven át volt szervezőtitkára. Ezt a megbízatását rendkívüli odaadással, lelkiismeretesen teljesítette. E példa nélküli hosszú egyesületi szolgálatból 2004-ben, 70 éves korában vonult vissza. Egyesületi kitüntetései: *OMBKE* oklevél (1992), *Sóltz Vilmos* emlékérem a 40 éves tagságért (1993), z. *Zorkóczy Samu* emlékérem (1995).

Az OMBKE pártoló tagjaként NAGY PLAKETT kitüntetésben részesült

FÉMALK Fémöntészeti Alkatrészgyártó Rt.
KÓKA Kő-és Kavicsbányászati Kft.
MISKOLCI EGYETEM

Az OMBKE pártoló tagja vezetőjeként „EGYESÜLETI MUNKÁÉRT” OMBKE PLAKETT kitüntetésben részesült

Dr. Besenyei Lajos rektor MISKOLCI EGYETEM
Horányi István ügyvezető igazgató KÓKA Kő-és Kavicsbányászati Kft.
Dr. Sándor József vezérigazgató FÉMALK Fémöntészeti Alkatrészgyártó Rt.

Dr. Besenyei Lajos

Horányi István

Dr. Sándor József

SZENTKIRÁLYI ZSIGMOND emlékéremben részesült

A magyar műszaki nyelv ápolása, valamint az OMBKE és az EMT közötti kapcsolatok erősítése érdekében kifejtett tevékenységéért

Dr. Köllő Gábor okl. építőmérnök, a Kolozsvári Műszaki Egyetem tanára, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság elnöke

Dr. Varga Béla okl. kohómérnök, a Brassói Transzszilvániai Egyetem tanára, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Bányász-Kohász-Földtan szakosztályának elnöke

„EGYESÜLETI MUNKÁÉRT” OMBKE PLAKETT kitüntetésben részesült

Angyalffy György aranydiplomás mérnök, okl. mérnök közgazdász Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály

Bocz András okleveles vegyészmérnök Vaskohászati Szakosztály

Dörömbözy Béla okleveles üzemmérnök Bányászati Szakosztály

Hamza Jenő okleveles bányamérnök Bányászati Szakosztály

Juhász József okleveles bányamérnök Bányászati Szakosztály

Dr. Káldi Zoltán okleveles bányamérnök, jogász, okl. szakközgazdász Bányászati Szakosztály

Lafferton Győző okleveles bányamérnök Bányászati Szakosztály

Morvai Tibor okleveles bányagépész és villamosmérnök Egyetemi Osztály

Dr. Réger Mihály okleveles kohómérnök Vaskohászati Szakosztály

Szarka István okleveles metallurgus Öntészeti Szakosztály

Vágvölgy György okleveles üzemmérnök Fémkohászati Szakosztály

Vida Zoltán okleveles kohómérnök Öntészeti Szakosztály

„KIEMELKEDŐ EGYESÜLETI MUNKÁÉRT OKLEVÉL” kitüntetésben részesült

Antal István igazgatásszervező Bányászati Szakosztály

Bakonyi László aknász Bányászati Szakosztály

Dr. Biró József okleveles bányamérnök, szakközgazdász Bányászati Szakosztály

Csehil György okleveles kohómérnök Öntészeti Szakosztály

Cserta Erzsébet anyagmérnök hallgató Egyetemi Osztály

Fülöp Józsefné okleveles kohómérnök Vaskohászati Szakosztály

Fodor Krisztina Mária okleveles kohómérnök Öntészeti Szakosztály

Galambos Sándor öntőmester Öntészeti Szakosztály

Gáncs Péter okleveles kohász üzemmérnök Fémkohászati Szakosztály

Hetey Tamás főiskolai hallgató Vaskohászati Szakosztály

Izing Ferenc okleveles bányamérnök Bányászati Szakosztály

Jáger József okl. bányagépészmérnök Bányászati Szakosztály

Juhász Péter végzős bányamérnök hallgató, valétaelnök Egyetemi Osztály

Kis Molnár Imre gépész üzemmérnök Fémkohászati Szakosztály

Dr. Kóródi István okleveles vegyészmérnök Fémkohászati Szakosztály

Márkus Róbert végzős kohómérnök hallgató, valétaelnök Egyetemi Osztály

Mézner László bányaipari technikus Bányászati Szakosztály

Muhel József okl. bányaművelő mérnök Bányászati Szakosztály

Németh Demeter okleveles bányamérnök Bányászati Szakosztály

Rabecz Péter okleveles bányamérnök Bányászati Szakosztály

Ruzicska Tibor frontmester Bányászati Szakosztály

Szabó Attila doktorandusz hallgató Egyetemi Osztály

Szalay Gábor gépészmérnök Fémkohászati Szakosztály

Szily Zsolt okleveles földmérő mérnök Bányászati Szakosztály

Szirtes Árpád okleveles bányamérnök Bányászati Szakosztály

Turi Gyula okl. bányaművelő mérnök Bányászati Szakosztály

Weisz Tibor okleveles bányamérnök Bányászati Szakosztály

*Egyesületi
munkáért OMBKE
plakett*

Angyalffy György

Bocz András

Dörömbözy Béla

Hamza Jenő

Juhász József

Dr. Káldi Zoltán

Lafferton Győző

Morvai Tibor

Dr. Réger Mihály

Szarka István

Vágvölgy György

Vida Zoltán

*Kiemelkedő
egyesületi
munkáért oklevél*

Antal István

Dr. Bíró József

Csehil György

Cserta Erzsébet

Fülöp Józsefné

Fodor Krisztina Mária

Galambos Sándor

Gáncs Péter

Hetey Tamás

Izing Ferenc

Jáger József

Juhász Péter

Márkus Róbert

Mézner László

Muhel József

Ruzicska Tibor

Szabó Attila

Szily Zsolt

Szirtes Árpád

Turi Gyula

Weisz Tibor

60 éves egyesületi tagságért SÓLTZ VILMOS emlékérem kitüntetésben részesült

Bányászati Szakosztály

Bányász János okl. bányamérnök

Dr. Horváth László József okl. bányamérnök

Vaskohászati Szakosztály

Pohl László okl. kohómérnök, tiszteleti tag

Dr. Szőke László okl. kohómérnök, tiszteleti tag

Bányász János

*Dr. Horváth László
József*

Pohl László

Dr. Szőke László

50 éves egyesületi tagságért SÓLTZ VILMOS emlékérem kitüntetésben részesült

Bányászati Szakosztály

Baross József okl. bányamérnök
Benke István okl. bányamérnök, tiszteleti tag
Gebhardt János okl. bányamérnök
Orbán Tibor okl. bányamérnök
Pálfy Attila okl. bányamérnök
Rem Lajos okl. bányamérnök
Zsuffa Miklós okl. bányamérnök

Vaskohászati Szakosztály

Gruber Imre okl. kohómérnök
Dr. Kuti István okl. kohómérnök
Mokri Pál okl. kohómérnök
Dr. Sziklavári János okl. kohómérnök, tiszteleti tag

Fémkohászati Szakosztály

Kocsis István okl. kohómérnök

Bányászati Szakosztály

Baross József

Benke István

Gebhardt János

Orbán Tibor

Pálfy Attila

Rem Lajos

Zsuffa Miklós

Vaskohászati Szakosztály

Gruber Imre

Dr. Kuti István

Mokri Pál

Dr. Sziklavári János

Fémkohászati Szakosztály

Kocsis István

40 éves egyesületi tagságért SÓLTZ VILMOS emlékérem kitüntetésben részesült

Bányászati Szakosztály

Adorján Gizella bányaiipari technikus
Beke Imre okl. bányamérnök, közgazdász
Bodnár László okl. bányamérnök
Burkus Béla okl. bányamérnök
Csontos István okl. bányamérnök
Dura László okl. bányamérnök
Erdélyi Ferenc okl. bányamérnök
Farkas Gyula okl. bányagépészmérnök
Fodor Gyula okl. bányamérnök
Dr. Füst Antal okl. bányamérnök
Gazdag György okl. bányamérnök
Gieth Ferenc okl. bányagépészmérnök
Harnos János okl. geológusmérnök
Iván Lajos okl. bányagépészmérnök
Karacs Imre közlekedés építész technikus
Dr. Katics Ferenc okl. bányamérnök
Kerekes Árpád okl. geológusmérnök
Kiss Gábor vízépítő mérnök
Kiss Zoltán okl. bányamérnök
Dr. Korompay Péter okl. bányagépészmérnök, villamos mérnök
Lukács Béla okl. bányamérnök
Majtényi Tibor okl. bányamérnök
Makovi Gyula okl. bányamérnök
Mikó Attila okl. bányamérnök
Nagy Gábor okl. bányamérnök
Németh György okl. bányamérnök
Ponyi Imre okl. bányamérnök
Pribula Nándor okl. gazdasági mérnök
Reisz Árpád okl. bányamérnök
Sasvári Géza technikus
Simon József bányagépész technikus
Szabó József okl. bányamérnök
Szalók Imre bányatechnikus
Sziklai Ede okl. bányamérnök
Szűcs Ferenc villamosipari technikus
Szűts Huba okl. bányamérnök
Takács István bányaiipari technikus
Tóka István okl. bányamérnök
Tóser Balázs okl. bányamérnök

Végyvári Károly okl. bányamérnök
Villányi Ernő földmérő üzemmérnök

Kőolaj- Földgáz és Vízbányászati Szakosztály

Bacsinszki Tibor okl. olajmérnök
Barta Endre közgazdász mérnök
Cseh Béla olaj üzemmérnök
Hencz László okl. olajmérnök
Horváth László vegyipari technikus
Ónodi Tibor okl. olajmérnök
Péter Richárd okl. olajmérnök
Szeles János okl. olajmérnök
Tóth Ferenc közgazdász

Vaskohászati Szakosztály

Czakó Lajos okl. kohómérnök
Dr. Csirikusz József okl. kohómérnök
Drótos László okl. kohómérnök
Eigner Viktor okl. kohómérnök
Gál Béla okl. kohómérnök
Kovács Győző okl. gépészmérnök
Örkényi Kálmán okl. kohómérnök
Solt László okl. kohómérnök, gazdasági mérnök
Solymos Ernő okl. kohómérnök
Dr. Tardy Pál okl. kohómérnök
Zátonyi László okl. kohómérnök

Fémkohászati Szakosztály

Berke Miklós kohász üzemmérnök
Rábaközi István okl. kohómérnök
Vajai László okl. kohómérnök

Öntészeti Szakosztály

Dr. Bakó Károly okl. kohómérnök
Göbölös Károly okl. kohómérnök
Stokker Kálmán okl. kohómérnök

Egyetemi Osztály

Józsa Imre okl. kohómérnök
Dr. Károly Gyula okl. kohómérnök

Bányászati Szakosztály

Adorján Gizella

Beke Imre

Bodnár László

Burkus Béla

Csontos István

Dura László

Erdélyi Ferenc

Farkas Gyula

Fodor Gyula

Dr. Füst Antal

Gazdag György

Geith Ferenc

Harnos János

Iván Lajos

Karacs Imre

Dr. Katics Ferenc

Kerekes Árpád

Kiss Gábor

Kiss Zoltán

Dr. Korompay Péter

Lukács Béla

Majtényi Tibor

Makovi Gyula

Mikó Attila

Nagy Gábor

Németh György

Ponyi Imre

Pribula Nándor

Reisz Árpád

Sasvári Géza

Simon József

Szabó József

Szalók Imre

Sziklai Ede

Szűcs Ferenc

Szűts Huba

Takács István

Tóka István

Tősér Balázs

Végvári Károly

Villányi Ernő

*Kőolaj- Földgáz és
Vízbányászati
Szakosztály*

Bacsinszki Tibor

Cseh Béla

Hencz László

Horváth László

Ónodi Tibor

Péter Richárd

Szeles János

Tóth Ferenc

**Vaskohászati
Szakosztály**

Czakó Lajos

Dr. Csirikusz József

Drótos László

Eigner Viktor

Gál Béla

Kovács Győző

Örkényi Kálmán

Solt László

Solymos Ernő

Dr. Tardy Pál

Zátanyi László

**Fémkohászati
Szakosztály**

Berke Miklós

Vajai László

**Öntészeti
Szakosztály**

Dr. Bakó Károly

Göbölös Károly

Stokker Kálmán

Egyetemi Osztály

Józsa Imre

Dr. Károly Gyula

A választmány beszámolója

Jelen beszámoló egyrészt tájékoztatást ad arról a tevékenységről, melyet egyesületünk az előző küldöttgyűlés óta végzett, másrészt összefoglaló áttekintést ad a mintegy három és fél évet felölelő választási ciklusról is.

Az egyesület jelenlegi vezetősége megválasztásakor azt a célt tűzte ki, hogy az egyre nehezedő gazdasági környezetben, szakmáink közismert nehézségei ellenére az egyesületi gazdálkodás egyensúlyának megteremtése mellett biztosítsa a szervezett egyesületi élet feltételeit, nagyobb súlyt helyezzen az egyesület szakmaiságára, ápolja a szakmai hagyományokat, és a helyi szervezetekre alapozva erősítse az egyesület tagjainak összetartozását.

I. Az OMBKE közhasznú tevékenysége

Az OMBKE a 2003. évben a közhasznú társadalmi egyesületekről szóló törvény és az alapszabályban meghatározott feltételek szerint működött.

Az egyesület egyéni taglétszáma 2000 vége óta 4079-ről 3600-ra csökkent, mely 12%-os csökkenésnek felel meg. A taglétszám megoszlását a szakosztályok között a következő táblázat mutatja:

Szakosztály	2000	2001	2002	2003	2003/2000 %
Bányászati	1798	1715	1572	1531	85,1
Kőolaj-F.gáz	459	327	342	374	81,5
Vaskohászati	734	763	669	650	88,6
Fémkohászati	491	492	443	414	84,3
Öntészeti	407	436	373	357	87,7
Egyetem	190	218	297	274	144,2
Összesen	4079	3951	3696	3600	88,2

A jelenlegi tagság életkor illetve foglalkoztatás szerinti megoszlása a következő:

Szakosztály	Aktív kereső	70 év alatti nyugdíjas vagy családtag	70 éven felüli	Diák	Tiszteleti	Összesen
Bányászati	524	670	324	0	13	1531
Kőolaj-F.gáz	230	83	56	0	5	374
Vaskohászati	406	122	71	43	8	650
Fémkohászati	258	110	37	3	6	414
Öntő	235	74	41	0	7	357
Egyetem	65	18	11	174	6	274
Összesen	1718	1077	540	220	45	3600

Tagságunk 48%-a, 1718 fő aktív kereső; 46%-a, 1662 fő nyugdíjas, melyből 16% azaz 580 fő már elérte a 70. életévét. A tagság 6 %-a, 220 fő diák.

Legidősebb tagunk: Bakos János 94 éves.

Az aktív keresők száma évről évre csökken, vagyis az egyesület előregedik. Ehhez a tényhez egyrészt alkalmazkodnunk kell az egyesületi élet szervezése so-

rán, másrészt nagyobb energiát kell fordítanunk a fiatalabb korosztályok bevonására a szakmai rokonterületekről, mint pl. környezetvédelem, vagy anyagtechnológia is.

A bányászatban és a kohászatban sok vállalkozás megszűnt.

Az iparág átalakulása és visszafejlesztése következtében csökkent az egyesületet támogató vállalkozások száma is, melyet a **jogi taglétszám** alakulása mutat:

Szakosztály	2000	2001	2002	2003	változás 2003-2000
Bányászati	43	43	33	34	-9
Kőolaj- F.gáz	1	1	1	2	+1
Vaskohászati	15	15	11	8	-7
Fémkohászati	8	11	7	6	-2
Öntészeti	12	14	7	12	0
Egyetem	-	-	-	-	-
Összesen	79	84	59	62	-17

Az egyesület vezetősége a legnagyobb támogatókkal erősítette kapcsolatát. Ennek során a MOL Rt. és a Dunaferr Rt. két-két alkalommal, a Miskolci Egyetem egy alkalommal volt házigazdája a választmányi ülésnek, ahol első kézből ismerhettük meg a vendéglátók munkáját, célkitűzéseit és problémáit. A Pannonpower Rt. és a KÖ-SZÉN Kft. a 92. Küldöttgyűlésünknek adott helyet.

Az egyesületi tagság legnagyobb összetartó erejét az idén már 137-ik évfolyamát megérő **Bányászati és Kohászati Lapok** adja.

A megjelölt lap számról és oldalszámról az alábbi táblázat ad összefoglaló képet:

lapszám/oldalszám

	2000	2001	2002	2003
BKL Bányászat	6/644	7/662	5/506	7/646
BKL Kohászat	10/520	8/456	5/310	6/418
BKL Kőolaj	6/156	7/186	5/146	8/366
Összes oldalszám*	1320	1304	962	1430

* közös szám oldalszáma minden lapnál figyelembe van véve

Látható, hogy az elmúlt ciklusban a „Bányászat”, a „Kohászat” és a „Kőolaj- és Földgáz” lapok számai évente átlag 6,4-szer jelentek meg átlag 64-64 oldalon. A szerkesztett összes oldalszám évente átlag 1232 oldal volt.

Megindítottuk a saját **internetes honlapot**, melynek látogatottsága a legutóbbi időben havonta átlag 1500 volt. 2004-ben a Bányászati és Kohászati Lapok az interneten is olvashatók lesznek.

Több **kiadványt** jelentettünk meg illetve támogatunk. Megjelent „A magyar bányászat évezredes története” c. könyv III. kötete, az 50 éves Öntészeti Szakosztály történetét bemutató kiadvány és az egyesület 110 éves történetét összefoglaló közös BKL lapszám. Támogattuk az „Egy szakma tündöklése és bukása” az „Így láttam” és a „Képeslap bányászat” c. könyvek megjelenését. 2002-ben az OMBKE szervezésében elkészült a négynyelvű kohászati szótár, mely az egyesület honlapján hozzáférhető.

A szakmáinkat érintő kérdésekben készülő törvények szabályzatok, állami intézkedések előzetes véleményezése céljából létrehoztuk az érdekvédelmi és jogi bizottságot. Tapasztalnunk kellett azonban, hogy a jelenlegi rendszerben igen nehéz egy civil szervezetnek megszerezni a készülő rendelkezéseket és még nehezebb a véleményének érdemben is hangot adnia, mivel erre a rendeletalkotók nemigen tartanak igényt. Csupán a Földgáz Törvényénél tudtunk eredményesen javaslatot tenni a kormány szerveknek.

Pályázattal elnyert **szakértői munka** keretében készítettünk tanulmányt a földgáz szállítás és elosztás biztonságáról és készítettünk javaslatot a bányászati egészség és munkavédelmi előírásokra. Ezeket a Magyar Bányászati Hivatal érdemben hasznosította a miniszteri rendeletek elkészítésekor.

Az egyesület és szakosztályai számos nemzetközi, országos és helyi szakmai **konferenciát** rendeztek.

Több szakmai rendezvény évről évre nagy érdeklődés mellett kerül megrendezésre. Ezek közül a jelentősebbek:

- Bányamérő Tapasztalatsere,
- Bányahatósági Konferencia (Tapolca),
- Bányagépész Konferencia,
- Robbantástechnikai Napok,
- Bányász-kohász konferencia az Industria alkalmából,
- Fémkohász Napok a Miskolci Egyetemen,
- Öntő Napok Lillafüreden,
- ICSOBA Konferencia,
- Öntész-Fémkohász Napok Mosonmagyaróváron,
- Vaskohászati Konferencia Széplakon,
- Történelem-régész-metallurgus Konferencia Somogyfajszon,
- Ércbányászati Múzeumi Napok.

2003-ban még megemlítendő a Bányászati Munkavédelmi Konferencia Budapesten és a Bányászati Konferencia Miskolcon.

Az elmúlt három év konferenciái közül kiemelendők még:

- A bányászat és kohászat szerepe az ezeréves magyar állam életében c. millenniumi tudományos konferencia és kiállítás (Miskolc 2000),
- Tudomány és gyakorlat a Kohászatban (Miskolc 2001),
- Fúrás-robbantástechnika c. nemzetközi konferencia (Miskolc 2001),
- Nemzetközi gázkonferencia (Budapest, 2001),
- Clean Steel nemzetközi konferencia (2002),
- A bányászat, kohászat és a 3. évezred c. nemzetközi kongresszus (Bécs 2002),
- Nemzetközi olajipari konferencia és kiállítás (Balatonfüred 2002),
- Öntészeti Kutatások (Miskolc 2002).

Megemlékeztünk a szakma nevezetesebb évfordulóiról:

- 2003-ban Sopronban ünnepélyes választmányi ülés és tudományos konferencia keretében emlékeztünk meg a magyar szénbányászat 250 éves évfordulójáról.
- Az OMBKE megalapításának 110 éves évfordulójáról Selmecebányán ünnepélyes választmányi ülésen és tudományos konferencián emlékeztünk meg 2002-ben.
- Ugyancsak 2002-ben tartottunk ünnepélyes megemlékezést az Öntödei Múzeumban az Öntészeti Szakosztály megalakulásának 50 éves évfordulójáról. Konferencia keretében emlékeztünk meg:
 - a magyar olajmérnök képzés 50. évfordulójáról,
 - a nagylengyeli szénhidrogénmező 50 éves,
 - a bázakerettyei olajmező 65 éves,
 - a nagylengyeli olajmező 60 éves,
 - a hajdúszoboszlói földgázbányászat 40 éves,
 - az Inotai Alumíniumkohó és az Ajkai Timföldgyár 50 éves évfordulóiról,
 - Várpalotán évente a „Jó szerencsét!” köszöntés elfogadásáról.

Köszöntöttük a Magyar Tudományos Akadémián Kosáry Domokost 90. születésnapján és Péch Antal emlékéremet nyújtottunk át neki.

A szakosztályok és helyi szervezetek számos helyi rendezvényt, szakmai napokat, szakestélyt tartottak, kirándulásokat és klubokat szerveztek, részt vesznek a különböző hagyományörző alapítványokban.

- A **társadalmi események** közül megemlítendő:
- az évenként Lillafüreden megrendezett Bányász-Öntő Bál és a Pécssett megrendezett Bányász Bál.
 - a Fémkohászati Szakosztály minden márciusban megszervezte ünnepélyes vezetőségi ülését.
 - a Vaskohászati Szakosztály budapesti csoportja pedig a Luca napi szakestélyt.

A helyi szervezetek rendszeresen ünneplik a Szent Borbála napot, megünneplik a bányásznapot, évről évről szakestélyeket tartanak.

Az egyesület évről évre részt vesz a **központi bányásznap** **ünnepségek és Szent Borbála napi ünnepségek** szervezésében. Egyesületünk kezdeményezésére 2002-től kezdve a Szent Borbála napi központi ünnepség a bányászok és kohászok közös ünnepsége. A szakmai szövetségeket és a szakszervezeteket ügyünknek megnyerve 2002-ben az illetékes miniszter rendeletet hozott a Szent Borbála érem „Kohász” változatának alapítására, melyet évenként öt kohász tagtársunk kaphat.

Hagyományainkhoz híven megemlékeztünk elhunyt tagtársainkról. Tiszteleti tagjainktól gyászszakestélyen búcsúztunk. Összeállítottuk professzoraink sírjainak kataszterét.

Megkezdtük tiszteleti tagjaink életrajzának összegyűjtését.

Folytattuk a **Bányász-Kohász-Erdész találkozó** hagyományát; 2001-ben Tatabányán, 2002-ben Sopronban, 2004-ben Miskolcon rendeztük meg.

Hagyományainkat ápolva minden évben részt vettünk a selmecbányai **Szalamander ünnepségeken** és ezen alkalommal megkoszorúzzuk a selmeci professzorok sírjait. 2002-től kezdve megkoszorúzzuk a választmány adományából helyreállított 48-as Honvédszobrot is. A Szalamander ünnepségen évek óta tapasztalható nagyarányú magyar részvétel azt jelzi, hogy a selmecbányai találkozó egyre inkább a bányász-kohász szakma hagyományos magyar ünnepévé válik.

Nemzetközi kapcsolatainkban a Kárpát-medencében élő mérnökökkel való kapcsolatot tartottuk elsőrendű célnak.

Megújítottuk az együttműködési szerződést az Erdélyi Magyar Műszaki Társulattal. Rendszeresen részt veszünk az általuk szervezett Bányász-Kohász-Földtani Konferencián. 2003-ban Zilahban zászlót adtunk át az EMT Bányászati és Földtani Szakosztályának. 2003 augusztusában részt vettünk Kapnikbányán a hazai bányászat és kohászat nagy egyénisége, Born Ignác, valamint volt elnökünk, dr. Pap Simon emléktáblájának avatásán. 2002-ben részt vettünk Kolozsváron a Debreceni Márton emlékülésen, ahol az erdélyi szakembereknek átadtuk az OMBKE kitüntetését.

A szlovák bányászati és kohászati egyesülettel is megújítottuk kapcsolatunkat. Ennek keretében egyesületünk 110 éves évfordulója tiszteletére 2002-ben Selmecbányán a lengyel társasággal közösen „hármastalálkozóra” került sor.

Egyesületünk több nemzetközi szervezetnek tagja:

- a Nemzetközi Öntészeti Szövetségnek (WFO),
- az Európai Bányász-Kohász Találkozók Egyesületének (FEMS),
- a Nemzetközi Bányamérő Szövetségnek és
- az ICSOBA-nak.

Részt veszünk a „Vaskultúra Útja” projektben. 2003-ban egyesületünk volt házigazdája a Nemzetközi

Bányamérő Szövetség vezetőségi ülésének. 2002-ben egyesületünk szervezte az ICSOBA nemzetközi konferenciát. 2002-ben részt vettünk az Arnoldsteinben megrendezett Európai Bányász-Kohász Találkozón.

A beszámoló tárgyát képező ciklusban megoldódott a korábban több küldöttgyűlés témáját is adó **egyesületi központ** elhelyezésnek kérdése is. Az OMBKE több évi bizonytalankodás után birtokba vette az öt megillető helyiségeket a MTESZ Budai Konferencia Központjában és ott az egyesületi élet számára méltó körülményeket alakított ki. A helyiségeket nagy elődeinkről neveztük el. A budapesti csoportok a rendezvényeiket már itt tartják és nyugdíjasok klubja is rendszeresen működik. Az egyesület tulajdonában lévő Múzeum krt.-i helyiségeket oktatás céljaira bérbe adtuk.

Az **OMBKE bizottságai** általában rendszeresen működtek. Az Alapszabály Bizottság elemző és értékelő munkája eredményeképpen a 92. küldöttgyűlésen alapszabályunkat korszerűsítettük. Rendszeres munkát végzett a Történelmi Bizottság a hagyományápolás területén. Szakmai múltunk és hagyományaink kutatásában jelentős munkát végzett a Történelmi Bizottság, valamint az egyes szakosztályok történelmi szakcsoportjai.

A Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága elsősorban a határon kívüli magyar kapcsolatok erősítésén munkálkodott. Az Érdekvédelmi és Jogi Bizottság rendkívül nehéz feladat előtt állt, mivel a törvények és rendelkezések előzetes véleményezése a kialakult rendszer szerint elég nehezen végrehajtható. A jövőben az egyesület vezetőinek közreműködése is szükséges, hogy ezen a területen eredményt lehessen felmutatni.

2002-ben újból létrehoztuk a Környezetvédelmi Bizottságot. A bizottság munkájának átszervezése szükséges ahhoz, hogy a szakmai érdekeinket képviselni tudja. 2003-ban Oktatási Bizottság megalakítását határoztuk el.

A bizottság megkezdte a munkáját abból a célból, hogy felmérje, milyen módon tud az OMBKE bekapcsolódni a felnőttképzésbe. Az Etikai Bizottságnak nem volt megvitatandó feladata.

II. Az OMBKE gazdálkodása

Az OMBKE a 2003. évi gazdálkodása eredményes volt. A 2003. évi közhasznú mérlegbeszámolót a könyvvizsgáló elfogadó nyilatkozatával hitelesítette. Az OMBKE vállalkozási tevékenységet az egyesület közhasznú céljainak érdekében, azokat nem veszélyeztetve végzett. A gazdálkodás tervszerű volt. Szakmai célkitűzéseinket úgy sikerült megvalósítani, hogy kiadásaink nem haladták meg bevételeinket. Az egyesület az év során minden köztartozását rendezte és nincs határidőn túli kifizetetlen számlája. A pénzügyi mérleg szerinti éves eredménye: 672 ezer Ft. Ez az eredmény a helyi szervezetek, a szakosztályok és a vezető

szervek jó együttműködésének és gazdálkodási követelmények következetes betartásának tudható be.

Mint azt a következő táblázat mutatja, az elmúlt választási ciklusban sikerült a korábban az évről évre jelentkező veszteségeket megállítani. 2000-ben még 8,8 millió veszteség volt, a rákövetkező évek mindegyikét pozitív eredménnyel zártuk. Egyensúlyba jött a gazdálkodás, melyről áttekinthető képünk van.

		2000	2001	2002	2003	Változás 2003-2000
Bevételek	E Ft	73.282	83.814	84.450	65.609	- 7.673
Költségek	E Ft	82.119	83.715	84.320	64.937	-17.182
Eredmény	E Ft	-8.837	+99	+130	+672	+ 9.509

Mint a következő táblázat mutatja, 2000-hez viszonyítva a befizetett egyéni tagdíjak 39,9%-kal nőttek, az egy tagra jutó tagdíjbefizetés pedig 57,5%-kal. A tagdíj fizetési fegyelem korábbi 80-85%-ról 95% fölé emelkedett. A tartósan nem fizetők tagságát megszüntettük.

		2000	2001	2002	2003	2003/2000 %
Tagdíj befizetés	E Ft	7.790	10.310	11.168	10.856	139,3
Egy tagra jutó tagdíj befizetés	Ft/fő	1909	2609	3021	3007	157,5

A személyi jövedelemadó 1 %-ából származó bevétel 1928 E Ft-ról 3174 E Ft-ra (64,6%-kal) növekedett. Ez a növekedés a tagság bizalmának egyesület iránti elkötelezettségének és a bizalom növekedésének tudható be.

		2000	2001	2002	2003	2003/2000 %
SZJA 1%	E Ft	1.928	2.023	3.779	3.174	164,6

A jogi tagdíjakkól és adományokból eredő bevétel kétszeresére nőtt:

		2000	2001	2002	2003	2003/2000 %
Jogi tagdíj	E Ft	5.960	7.673	7.998	8.839	148,3
Adomány	E Ft	1.180	2.993	6.735	5.449	461,8
Összesen	E Ft	7.140	10.666	14.773	14.288	200,1

Az egyesület vezetői több pártoló céget személyesen is felkerestek és sikerült a korábbi megállapodásokat felújítani.

Pártoló tagjainknak megköszönve eddigi támogatásait, kérjük hogy továbbra is segítsék egyesületi céljaink megvalósítását!

Tudjuk, hogy a gazdasági környezet megváltozása 2003-ban több jelentős pártoló tagunknál gazdasági

gondokat okoz. Ezért annak érdekében, hogy ne csökkenjen jelentősen az egyesületi támogatás, minden szakosztálynak keresnie kell további pártoló tagok bevonási lehetőségét.

A MTESZ korábban költségvetési keretből évente 1500 E Ft-tal támogatta egyesületünk működését. A MTESZ jelenleg évente kb. 50 millió forintos veszteséggel működik, és az ingatlanokban megtestesülő vagyontól éli fel. Ezáltal 2003-ban már csak 432 E Ft támogatást nyújtott. Egyesületünknek, mint a MTESZ Szövetségi Tanács szervezeti jogú tagjának csak arra van lehetősége, hogy állásfoglalásával a gazdaságtalan működés megszüntetését, az ésszerű és takarékos

költséggazdálkodást szorgalmazza, és a lehetőségeihez képest akadályozza meg a vagyon felélését.

Az egyesület költséggazdálkodása az ügyvezető igazgató 2001-ben történt cseréjét követően tervszerűvé és szigorúbbá vált.

A jellemző, hogy a reprezentációs költségek tizedükre csökkentek. Három év alatt az általános költségek az infláció ellenére 10%-kal csökkentek. Ebben szerepet játszott az is, hogy a központban foglalkoztatott létszám 8 főről 5 főre csökkent, miközben az elvégzett munka minősége javult.

Az elmúlt három évben az adminisztrációs munkák számítógépes eszközállományát sikerült használható mértékűre felújítani a pártoló vállalatok segítségével.

A BKL lapkiadása során 20 M Ft-ról 18,3 M Ft-ra csökkentek a költségek, ami a közös számok megjelenésének tudható be. A költségek 2004-ben további 4-5 millióval csökkenthetők, ha a 92. Küldöttgyűlés határozatainak megfelelően a lapok egységes arculatát megteremtve egy nyomdába koncentráljuk a lapkiadást.

A Múzeum körüti ingatlanra fordított évenkénti 1,4 millió Ft költség elmaradt, annak nyelvoktatási célra történő bérbeadása évi 2,4 millió Ft bevételt eredményez.

Összességében az OMBKE 2003-ban mind közhasznú céljainak megvalósítása, mind gazdálkodási szempontból eredményes évet zárt.

A választmány úgy ítéli meg, hogy az egyesületnek az elmúlt három és fél éves választási ciklusban a kitűzött szakmai és gazdasági célokat sikerült teljesítenie.

Budapest, 2004. április 14.

Kovacsics Árpád főtitkár

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 2003. évi közhasznúsági jelentése

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 1892. június 27-én Selmezbányán alakult, 1999. április 2 -től közhasznú egyesület.

Címe: 1027 Budapest, Fő u. 68.

Telefon/fax: 201-7337 e-mail: ombke@mtesz.hu

Honlapja: www. ombkenet.hu

Bírósági bejegyzésének száma:

13.PK.60.434/1989/16

Közhasznú bírői végzés száma: 416; kelte: 1999. március 10.

A könyvelés módja: kettős könyvvitel, adószám: 19815912-2-41

Az egyesület célja: tudományos tevékenység – kutatás – ismeretterjesztés – környezetvédelem – a kulturális örökség megóvása, hagyományápolás – a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység.

Az egyesület 2003 évi jelentését és mérlegét Boza István könyvvizsgáló a következő hitelesítő záradékkal látta el:

„A könyvvizsgálat során az Egyesület közhasznú egyszerűsített éves beszámolóját, annak részeit és tételait, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes nemzeti könyvvizsgálati standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltam, és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztem arról, hogy a közhasznú egyszerűsített éves beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az általános számviteli elvek szerint készítették el. A közhasznú egyszerűsített éves beszámoló az Egyesület vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad. A közhasznúsági jelentés a közhasznú egyszerűsített éves beszámoló adataival összhangban van.”

A) Számviteli beszámoló

A mérleg szerinti eredmény: 672 E Ft.

I. Közhasznú és vállalkozási tevékenység bevétele:

	65.609 E Ft
➤ egyéni tagdíj	10.856 E Ft
➤ jogi tagdíj	8.839 E F
➤ adomány	5.449 E F
➤ rendezvények	17.135 E F
➤ lapok	1.602 E F
➤ tanulmány	1.786 E F
➤ egyéb támogatások	13.452 E F
– pályázat	2.432 E F
– 1% SZJA	3.174 E F
– támogatás	7.846 E F
➤ kapott kamatok	429 E F
➤ bérbeadás	3.746 E F
➤ hirdetés	2.315 E F

II. Közhasznú és vállalkozási tevékenység költségei:

	64.937 E Ft
➤ Általános költség	22.381 E Ft
➤ Szakosztályok működési költségei	4.672 E Ft
➤ Rendezvények	16.235 E Ft
➤ Lapok + kiadványok	18.331 E Ft
➤ Tanulmányok	1.500 E Ft
➤ Egyéb ráfordítások	203 E Ft
➤ Bérbeadás költségei	615 E Ft

A 2003. évi közhasznú mérlegbeszámolót elkészítettük, könyvvizsgálónk elfogadó nyilatkozatával hitelesítette. Vállalkozási tevékenységet az Egyesület közhasznú céljainak érdekében, azokat nem veszélyeztetve végez.

2003. évi eredmény:

E Ft

	Összesen	Közhasznú	Vállalkozás
Bevételek	65.609	59.548	6.061
Költségek	- 64.937	63.322	1.685
Összesen	+ 672	- 3.774	+ 4.446

B.)Tájékoztató adatok:

Személyi jellegű ráfordítás: 9.923 E Ft

➤ bérköltség	4.232 E Ft
– megbízási díjak	18 E Ft
➤ személyi jellegű egyéb	3.893 E Ft
➤ bérjárulékok	1.798 E Ft

Kapott támogatások:

13.452 E Ft

I. Költségvetéstől

a) APEH.tól SZJA 1%	3.174 E Ft
b) Pályázatokra kapott támogatások	2.432 E Ft
– MTESZ-től	432 E Ft
– Konferenciákra	2.000 E Ft

II. Jogi személyiségű gazdasági társaságtól

7.846 E Ft

C) Az OMBKE vagyona 500 E Ft-tal nőtt.

D) Az Egyesületnek befektetett pénzügyi eszköze nem volt.

E) Az Egyesület vezető tisztségviselőinek nyújtott költségtérítés a 2003-as évben nem volt.

F) Az OMBKE 2003. évi közhasznú tevékenységét a 93. Küldöttgyűlésre készült választmányi beszámoló tartalmazza.

Budapest, 2003. december 31.

Dr. Gagy Pálffy András ügyvezető igazgató

Megemlékezés Sóltz Vilmos sírjánál

Az OMBKE Fémkohászati Szakosztályának Budapesti helyi szervezete 2004. május 11-én délután a Fiumei úti temetőben bányász és kohász tagtársak részvételével emlékezett meg *Sóltz Vilmosról*, koszorút és virágot helyezett el sírjára, a szalagon „Tisztelettel a hálás utókor és OMBKE 2004” felirattal. A sírnál *Molnár István* eképpen méltatta Sóltz Vilmos (1833-1901) életét és érdemeit:

„Tisztelt Tagtársak! *Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület megalapítójáról, az egyesület első kilenc évének aktív irányítójáról emlékezünk!*

Sóltz Vilmos – akkor még Wilhelm Scholtz – 1833. december 8-án a Szepes megyei Svedlőren született. Gimnáziumi tanulmányait Eperjesen és Kassán végezte, majd 1854-től 1859-ig a még német nyelvű selmeci Bányászati és Erdészeti Akadémia hallgatója. A bányász- és kohászképzés akkor még egységes volt és négy évig tartott.

Diplomával a kezében szolgálatát tisztjelöltként a kincstár máramarosszigeti bánya-, erdő- és jószágigazgatóságánál kezdte a kiterjedt sóbányászat és erdészet vasszerszám ellátására épített fejrpataki vasgyárban. Egy év múlva Pribramba vezényelték, ahol mint kiváló bányászhallgató tizenhatod magával színvonalas, mechanikai-gépészeti ismereteket bővítő továbbképzésen vett részt. Ez a kiválasztás egyben minősítés is volt, hiszen a tanfolyam célja a híres „Redtenbacher iskola” bevezetése volt a monarchia bányászata-kohászata színvonalának emelésére.

Máramarosra visszatérve 1862-ben az aknaszlatinai sóbánya számára gőzmalmot tervezett, amiért miniszteri dicséretben részesült. Az elkövetkező tíz évben számos vasgyárban megfordult, így a fejrpataki, a kabolapolyánai, a turjaremetei, a diósgyőri, majd a beszercei vaspörölyművekben.

1873-ban áthelyezték a Gömör megyei tiszolci vasműbe, ahol hosszabb ideig, 1881 végéig dolgozott, mint vasműfelügyelő, és részt vett a mű korszerűsítésében. Itt érte a meghívás a selmeci Akadémia Kerpely Antal távozásával megüresedő vaskohászati tanszékre. Az akadémia igazgatóságának javaslatára 1881-ben, az akkor 48 éves Sóltz Vilmost a vaskohászat és vasgyártás tanszéken rendes tanárnak nevezték ki. Feladata a vaskohászat, vasöntészet, vaskohótelepek tervezése, vaskémlészet és a tüzeléstan oktatása volt.

Kerpely utódjának lenni nem volt könnyű de Sóltz jól sáfarkodott a tisztas tanszéki örökséggel. Tanulmányutat tett az élenjáró német vas- és acélpár szívében, a Saar- és Ruhr vidéken, és beszámolt „Westfália virágzó iparáról” a Bányászati és Kohászati Lapok hasábjain. Farbak Istvánnak, az akadémia igazgatójának nyugdíjba vonulását követően a pénzügyminiszter érdemeiért Sóltz Vilmost bízta meg az

Akadémia igazgatói teendőinek ellátásával. E tisztjéről négy év múlva, vaskoronarenddel kitüntetve vált meg.

A Selmecbányán 1887-ben megalakult Magyar Bányászati és Kohászati Irodalom Pártoló Egyesület kevés látható eredményt felmutató kezdő évei után 1891-ben Sóltz Vilmost választotta elnökül. Sóltz szervező energiáit bizonyítja, hogy szerkesztésében már 1892 elején megjelenik az Irodalom Pártoló Egyesület Évkönyve, benne két tanulmányával a brikettgyártásról, valamint a Martin kemencékről és a Martin acélggyártásról.

Az Évkönyv előszava tartalmazza felhívását arra, hogy az Akadémia új (erdészeti) épülete közeli felavatási ünnepe alkalmából tartandó közgyűlésén a Magyar Bányászati és Kohászati Irodalom Pártoló Egyesület „egy igazi magyar bányászati és kohászati egyesületté alakuljon”.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület az 1892. június 27-i közgyűlésen – Sóltz Vilmos elnökletével – meg is alakult. A kor szokásaihoz híven egy társadalmi előkelőséget, gróf Teleki Gézát választották meg ügyvezetőnek, működő alelnökévé pedig, érdemei elismerésével Sóltz Vilmost. A megalakulása utáni években az OMBKE rendkívül aktív. A bányászat és kohászat fellendítésének és magyárosításának jelszavával szélesen kibontakozott az egyesületi élet, kialakult a magyar bányászok és kohászok testületi szelleme.

Sóltz Vilmos elévülhetetlen érdeme, hogy eredményes kezdeményezője és befejezője volt az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület megalapításának.

Az Akadémiáról 1901-ben, 68 éves korában, két évtizedes oktatói múlttal, megrendült egészségi állapotára hivatkozva távozott és április 27-én (szakértésai bizalmát megköszönve) lemondott az egyesületi ügyvezető alelnöki tisztjéről is. Sóltz Vilmos gyógykezelésre Budapestre utazik, itt éri 1901. október 12-én a halál.

A hálás Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület alapítójának 1904. szeptember 25-én síremléket állított, rajta Sóltz Vilmos bronz domborművű arcmasával, Damkó József szobrászművész alkotásával.

Az Egyesület – alapításának 75. évfordulóján – az egyesületi élet fejlesztésében szerzett érdemek elismerésére, Sóltz Vilmos érmet alapított.

A koszorúzás után a megjelentek – méltó körülmények között folytatva a megemlékezést – az egyesületünkről cserélték ki gondolataikat.

Molnár István

Szentkirályi Zsigmond (1804-1870) bányamérnök emlékezete

DEBRECZENI-DROPPÁN BÉLA történész-levéltáros (Budapest)

200 éve született Szentkirályi Zsigmond, a XIX. századi erdélyi bányászat egyik legmeghatározóbb egyénisége, a kiváló bányajogász, a magyar nyelvű bányászati szakírás úttörője.

Szentkirályi Zsigmond 1804. május 14-én látta meg a napvilágot Kolozsváron, Komjászegi Szentkirályi Mihály és Radnótfáy Nagy Mária gyermekeként. Édesapja nagyműveltségű, tekintélyes városi tanács-tag, táblabíró és országgyűlési követ volt.

Szentkirályi az alsóbb, majd a középiskolai osztályokat, valamint a jogot a kolozsvári királyi líceumban végezte, ezt követően 1821. szeptember 3-án, mint írnok a királyi főkormányshély szolgálatába lépett Kolozsváron. 1826-ban áthelyeztette magát Nagyszebenbe, az erdélyi kincstár központjába, bányagyakoroknak. 1827-ben beiratkozott az európai hírű selmeci akadémiára, melyet 1829-ben végzett el kitűnő eredménnyel.

Bányamérnöki tanulmányai befejezése után az Erdélyi Érchegeységbe, Zalatnára került, ahol 1831. augusztus 31-én az ottani bányatörvényszék ülnökévé nevezték ki, mely állását 1846-ig töltötte be. Zalatna, az erdélyi bányászat központja, ez idő tájt élte virágkorát, jelentős fejlődésnek indult a bányászat és kohászat, melynek során Zalatna számos újítás, reform kiindulópontja lett. Szentkirályi olyan nagyszerű tudós-bányászokkal dolgozhatott itt együtt, mint pl. Bartha Gyula, Bölöni Mikó Samu, Császár Zsigmond, Debreczeni Márton, Nemes János vagy Reinbold Antal. Nemcsak a tudományos, a társadalmi élet is pezsgő volt; 1838-ban a városban magyar kaszinó (olvasótársaság) alakult, keretében hírlapokat, folyóiratokat járattak, és könyvtárat létesítettek. Szentkirályi alapítója és tevékeny tagja lett e kaszinónak, csakúgy, mint a szintén 1838-ban alapított hangászati egyesületnek.

Szentkirályi Zsigmond ezekben az években írta azon legfontosabb műveit, melyekkel alkotó részese lett Magyarországnak és főként Erdély reformkorszakának. *Az erdélyi bányászat ismertetése*, c. fő művét valamikor 1838-ban kezdte írni, és az előszó végén szereplő dátum szerint 1839 decemberében fejezhette be, de az végül csak 1841-ben jelent meg Kolozsváron. Jelentősége tartalmán túl abban állt, hogy ez volt az első magyar nyelven megjelent bányászati munka és az egyik első közgazdasági témájú kötet Magyarországon. A tudományos jelleget erősítve Szentkirályi jegyzetekkel, adatai lelőhelyeinek feltűntetésével, valamint magyarázó megjegyzésekkel segítette művének jobb megérthetőségét. Ez a tudományos munkák tekintetében a XIX. század első, sőt második felében sem volt még egyértelmű és szigorú

követelmény és főként nem általános gyakorlat. Emellett jellemző, hogy mondandója alátámasztására példákat és párhuzamokat hoz, elsősorban a nyugati világ országainak gazdaságából, mindenekelőtt az iparilag legfejlettebb Angliából és Amerikából (USA).

*Szentkirályi Zsigmond
1804-1870*

Célja e munkájával, miképpen az előszóban írja, egyrészt az volt, hogy az erdélyi bányászatot azokkal is megismertesse, akik azt még „a maga valóságában” nem ismerték, másrészt pedig a döntéshozók figyelmét szerette volna felhívni vele „néhány tenivalók iránt”. (Könyvét tehát korántsem csupán udvariasságból ajánlotta hg. Lobkovitz Ágostonnak, az udvari kincstár elnökének.) A kétkötetesre tervezett munkának végül is csak az első kötete jelent meg, mely az erdélyi bányászatot nemzetgazdasági szempontból mutatta be. *Az erdélyi bányászat köz- és magánjogi ismertetése* címet viselő második kötet töredékes maradt és nem került kiadásra.

Szentkirályi műve első, rövidebb részében (az első három szakaszban) általános közgazdasági alapeszméiről ír, melyeket aztán a második részben az erdélyi bányászatra alkalmaz (miközben terjedelmes statisztikai adatsorokkal mutatja be annak állapotát). Bevezetőjében megadja e gazdasági eszmék néhány forrását: „Azokban, miket nemzetgazdasági előfigyelmeztetés gyanánt beszöttem, kevés eltéréssel gróf Sodent követém, – a bányászat nemzetgazdasági hasznainak fejtegetési módjában pedig némi részben Deliust és Weissenbachot.” Ezen kívül, miként már Jakab Elek megállapította, gróf Széchenyi István nagy

művei (a Hitel, a Világ és a Stadium) is jelentős hatással voltak Szentkirályi közgazdasági gondolkodására. Megtalálható, pl. a Széchenyi-féle *kiművelt emberfő* eszméje, amikor azt írja rögtön munkája elején, hogy „értelmi kifejlődés s pallérozottság” kell a vagyoni gyarapodás elérésére. Szentkirályi a szükséges tudás, a szakértelem megszerzése mellé állítja még a szorgalmat, és persze az állam és benne az egyén szabadságát és függetlenségét, mint azon kellékeket, melyekben „központosul a nemzetek anyagi s szellemi ereje”. Hangsúlyozza, hogy az anyagi és szellemi erők „kifejlését” megfelelő törvényhozással kell előmozdítani. Szentkirályi elveti azt a gazdaságpolitikát, amely egyszerűen az állami kincstár megtöltésén alapul, ezt a XVI-XVII. századi Spanyolország és Portugália példájával támasztja alá. Ugyanakkor szükségesnek tartja a bányászat és kohászat területén (is) az állami beavatkozás („*státus beavatkozás*”) általános és kimódolt rendszerét, melynek ellenőrző és ösztönző, tehát segítő (indirekt és nem direkt irányító) szerepet szánt a magánbányászatokkal szemben. A technikai fejlődésben jelentős eredménnyel járhatna ez a rendszer, de pl. megkerülhetetlen a „*státus beavatkozás*” a rablóművelés elleni fellépés esetében is. Úgy gondolta továbbá, hogy a gazdaság különböző ágazatai közötti bizonyos arányosság eredményezi „a nemzet anyagi erejének” növekedését. Gazdasági gondolkodásában alapelv a közteherviselés, egyúttal a haszonból való közös részesülés. A magánbirtok mellett érvel: az ember termeszto ereje saját birtokán mutatkozik meg a legjobban, ami magából az emberi természetből következik, amiért is a földet minél több személy között kell felosztani, de figyelve arra, hogy „igen nagy eldarabolása” ne történjék meg.

Szentkirályi kötetének második részében ez utóbbi eszmét a bányászatra alkalmazva, javasolja a föld szabaddá tételét, a bányai parnak a regalitás viszonyából törvény által, a földesúri függés alól örökváltság útján való „kiszabadítását”. Indítványozza a földesúri hatalom alól (majdan) felszabaduló és bizonyos népességszámot elérő bányász helységek szabad városi státuszba emelését, továbbá Déva és Zalatna városoknak az országgyűlésben külön, és általában a *bányász érdekeknek a törvényhozásban szakemberek általi nagyobb mérvű, erőteljesebb képviselését*. Megoldandó feladatnak tekinti a bányászati köz- és magánviszonyok végleges törvényi rendezését, a bányatörvényhatóság a polgáritól való teljes elkülönítését, a bányarendőrség létrehozását.

Véleménye szerint nagyobb hangsúlyt kell helyezni az „alsóbrendű bányatisztek” oktatására: az 1835-ben megnyílt nagyági aknásziskola mellett még egy középszintű bányásziskolára, valamint a szegények tanulásának megkönnyítésére további nagyszámú ösztöndíj alapítására volna szükség. (Bányászati tanintézmények felállítására példaként Oroszországot említi,

ahol az Urálban 20 évvel korábban számos bányásziskolát hoztak létre.) De Szentkirályi felhívja a figyelmet arra is, hogy az alapképzésen túl gondot kell fordítani a magasabb fokú és folyamatos továbbképzésre, amit – Széchenyi után szabadon – bányászati kaszinók létesítésével lehetne elérni. Mint írja, a bányászati akadémiák csak „előkészületül” szolgálnak és az ott szerzett ismeretek tulajdonképpen csak „az élet gyakorlati játékszínén magasztosulnak valódi tudománnyá”. A bányász kaszinók sürgős létesítését szerinte az indokolja, hogy a selmeczi bányászakadémia távol esik Erdélytől, és így nem szolgálhatja az „önművelés” és tudományos munka célját, márpedig a legkitűnőbb „elméleti sikerek” is rövid idő alatt veszendőbe mennek, ha az ismeretek gyarapítását szolgáló segédforrások hiányoznak. Négy pontban fogalmazza meg a bányászati kaszinók feladatát: 1. Folyamatos figyelése a külföldi és hazai publikált „jelesb elmeszüleményeknek, észrevételeknek, s felfedezéseknek”; 2. A közre nem bocsátott kísérletek és találmányok feltárása; 3. A bányászban dolgozók és az iránt érdeklődők összejövele „gondolatcsere, viták s tanácsadás és vevés” céljából; 4. Az ezen az utakon szerzett adatok és tudnivalók időszaki megjelentetése. Szentkirályi szerint az első a szakkönyvek és – folyóiratok beszerzésével, a második bel- és külföldi levelezéssel, a harmadik egy egyesület létrehozásával, a negyedik folyóiratok kiadásával érhető el. Mindezt egy központi bányászati kaszinó keretében lehetne megvalósítani (elkezdeni), melyet az erdélyi bányászat központjában, Zalatnán kellene létrehozni, a már létező, és fentebb említett zalatnai olvasótársaság hathatós segítségével, célirányos tevékenységével. – A nép tudásvágyának felébresztését a „népszerű” oktatás keretében, a középfokú és felsőfokú bányász képzést, valamint a folyamatos ön- ill. továbbképzést nemzetgazdasági vetületében tárgyalta és tartotta döntő fontosságúnak annak fejlődése szempontjából.

Szentkirályi munkájában leszögezi azt is, hogy bár a gépesítés miatt nőtt a munkanélküliség, a technika tökéletesebbé válása így is „a nemzeti-gazdaság kívánatjával igen is megegyezőleg multhatatlan.” (Ezt Hume Angliára vonatkozó statisztikai számításaival támasztja alá.) A növekedő népességszám szerinte leginkább „a gyárok eröművi tökélyesbülésének” (*a gépesítésnek – a szerk.*) köszönhető. Tehát a nemzetgazdaság érdeke és egyben a közjóé, hogy az „eröművi” alkalmazásban az erdélyi bányászat is lépjen előre, a brit és amerikai példák nyomában.

Bár számos gazdasági gondolkodó gyakorolt hatást gondolatvilágára, – miként jeles bányatörténészünk, Faller Jenő megjegyzi – azokat ő a hazai bányászatra vonatkoztatva „addig soha nem hallott elgondolásaival teljesen egyedülálló a maga nemében”. Szentkirályi e konkrét alkalmazásban mindenképpen újszerű és saját korát jóval megelőző elgondolásai és célkitűzései közé

tartozik pl., hogy már az 1830-as évek végén kimondja a kollektív szerződések kötésének szükségességét: „a bányamunkások és bányatulajdonosok közötti viszonyoknak jövőben nem gazdai hatalmúnak, hanem szerződési jellegűnek kell lenni.” Továbbá kívánatosnak tartja a tapasztalatcsere bevezetését, gyakori üzemi értekezletek tartását, üzemek szervezését, „vegytani ércfeldolgozó és kohókisérleti segédintézetek” felállítását, a kísérletek és találmányok publikálását.

A műszaki fejlesztés vonalán mintabányák („*must-rabányák*”) létesítését indítványozza, hogy azok kor- és mintaszerű berendezésében „a haladó technikai tökélyesedés szellemében” nemcsak a bányatechnikusok, hanem az egyszerű „bérmunkások” is megtalálják a bányászat legújabb technikai vívmányait, munka- és eljárás módjait. A mintabányákon kívül a szétszórt bányauzemeknek nagy, központos altárók („istolyok”) útján való egyesítését, valamint az égető energiakérdés erőművekkel, pl. magasan telepített, hegyi tavakban tárolt erővízzel való megoldását tekinti a honi bányászat sürgős feladatának.

Nemzetgazdasági szempontból vizsgálva több oldalt szentel Szentkirályi a jó úthálózat szükségességének taglalására. „Jól épített s jól fenntartott utak nélkül, a bányász helységeknél egymást közt, s körülvidékekkel közlekedése egyáltalában terhelhető, az év némely szakjaiban pedig csaknem lehetetlenné válik.” Az utak „rosszasága” miatt a termelés összességében költségesebbé válik. Véleménye szerint az útépítéshez és –karbantartáshoz „mind azok járuljanak, kik abból hasznot húznak.” Tehát az eddigi gyakorlat szemből ne robottal építsék az utakat, hanem az egyes útszakaszokat közösenként osszák fel, és ezután ők építsék és tartsák karban. Mindezen munkákat pedig a tartományi és a kincstári pénztár fizesse.

Szentkirályi a bányászat fontosságáról értekezve – mintegy konklúzióként – megállapítja, hogy „a nemzet-gazdaságon kívül egy neme sincs a szorgalomnak hazánkban, melly többeknek adna közelebbi és távolabbi keresetforrást, mint a bányászat”, valamint „a bányászati szorgalomon kívül felesleget a szorgalom más nemei hazánkban csak igen kevés részben termesztenek”.

Másik meghatározó műve, *erdélyi bányászkalendáriuma*, először 1844-ben jelent meg (szintén magyar nyelven). Az első évfolyamot még kettő követte. 1846-os harmadik évfolyamát *Erdélyi Bányász Almanach* címen adta ki. 1845 januárjában, mikor gróf Széchenyi Istvánnak, mint a Magyar Tudós Társaság másodelnökének megküldte a kalendárium első két évfolyamát, Szentkirályi a következőképpen fogalmazta meg e sorozatának a célját: „a nyelv mellett magát, ezen honi bányászati iparügyet is előmozdítandó, eltökéltem magamban, évenként bányászati Almanachot adni ki magyar nyelven: melly naptárral s több

ily nemű tudnivalókkal összekötve a bányászati köznéppel ez egy okból is kapóssá válna, – de a mellett egy felől azon sajátos szerkezet, mellyben honunk bányászati ipara mozog, annak fény és árnyékoldalait, s az illető felsőségi szabályozásokat is időnként felfedezze s köztudomásra juttassa, – a honi bányászati ipar statistikájához adatokat szolgáltatson, – a bányászati birtok-változások kimutatását időről időre adja, – de egyszersmind bányászati vállalatunkat a nembányászokkal is megismertesse, – más felől tudassa legalább csak kijelölésekben mind azt, mi ezen iparágat illetőleg akár szoros tudományi akár gyakorlati tekintetben, új és követésre méltó Európáig időről időre történik, – így a bányászati köznépen kívül egyéb állapotunknak is hasznos kézi könyvül szolgáljon.”

A kalendárium három részből állt. Az első részben maga az aktuális évi naptár szerepelt, kiegészítve azt az erdélyi törvénykezési szakaszok illetve a törvényszünetek időpontjainak megjelölésével. A „mérték s pénzügyi tudnivalók” között Szentkirályi közölte a mértéktárat (amit a *Házisegédből* vett át), a fontosabb pénznemeket, azaz az aktuális valutaárfolyamokat és a kamattáblát. Ez az ő idejében jelentős tettek számított. Például közzétette az arany-ezüst beváltás árszabályait, sok visszaélés útját vágva el. Ezekon kívül az ismeretterjesztő bányászkalauzban iskolaügyi statisztika is olvasható volt (Szemere Bertalan *Utazás külföldön* c. munkájából átvéve), valamint mesék és versek, mint az egyéb kalendáriumokban általában. A bányászkalendárium második részét a tisztai társ képezte, benne a teljes erdélyi közigazgatás tisztviselő karával, természetesen a kincstári illetve a bányászati igazgatás, úgymint a Cs. K. Udvari Pénz- és Bányászatiügyi Kincstár, a K. Hazai Kincstár tanács és a Bányászati Feltörvényszék tisztségviselőinek részletes felsorolásával. A harmadik, *Bánya és kohászati ipart, jog- s igazgatási ügyet érdeklő ismeretek és tudnivalók tára* címet viselő részben tudhatták meg az olvasók az érc-termelés vagy éppen a bányász személyzet statisztikai adatait, a bányászatra vonatkozó törvényeket, rendeleteket, értesülhettek többek közt a bánya-birtokosági változásokról, a legújabb kísérletekről és találmányokról, valamint a legfrissebb nemzetközi és hazai szakirodalomról. Ebben a részben hívta fel Szentkirályi a figyelmet a bányai parból származó betegségekre, megismertette olvasóival e betegségek gyógy módjait is.

Művei a tudományos életben nagy figyelmet és elismerést váltottak ki. A legnagyobb elismerés kétségkívül az volt, hogy 1845. november 22-i ülésén az Akadémia a törvénnytudományi osztály ajánlatára „tetemes szótöbbséggel” Szentkirályit levelező tagjává választotta (a volt selmeci diákok közül elsőként). Akadémiai székfoglalóját *A bányászati regalitásról* címmel tartotta meg. Munkássága elismerésül a Magyar Királyi Természettudományi Tár-

saság 1844. október 8-án rendes tagjává választotta, Hunyad megye pedig már korábban abban a megtiszteltetésben részesítette, hogy táblabírájává nevezte ki.

Szentkirályi Zsigmond zalatnai működése alatt, pontosabban 1841-ben részt vett egy német-magyar bányászati szótár előkészítésében. A Magyar Tudós Társaság elnöke, gróf Teleki József 1841. július 2-án írt levelében fölkérte gróf Nádasdy Ferenc kincstári elnököt, hogy a bányászati szaknyelv megmagyarosításában támogassa a Társaságot. Nádasdy ezt követően az Erdélyben használatos szakszavak és kifejezések összegyűjtését kérve levelet intézett az e tárgyban jártas bányatisztekhez, így Szentkirályihoz is, aki a Szógyűjteményt 1841. október elején személyesen adta be az elnöknek. Nádasdy végül a kincstárhoz beérkező szógyűjtemények megvizsgálásával és összeszerkesztésével Debreczeni Márton kincstári tanácsost bízta meg. Debreczeni 1842-ben három szótárszerkesztményt is készített. Az egyik *Bányászati műszótár* címet viselő töredékesen (ld. A-T) fennmaradt német-magyar szakszótárban rubrikákra osztva szerepelnek az egyes szógyűjtemények. Ebből kiderül, hogy a legnagyobb gyűjtést Szentkirályi Zsigmond végezte.

Szentkirályi Zalatnán 1835-ben alapított családot. Ujvári Jozefát vette el feleségül, akitől négy gyermeke született, akik közül az első kettő még kisgyermek korában meghalt. Első feleségét 1846-ban veszítette el. Ugyanezen esztendőben helyezték át Szentkirályit a Krassó megyei Moldvabányára, ahol bányamester és bányatörvényszéki elnökhelyettes lett. Itt 1847-ben újra megházasodott: nőül vette Hoffman Ádám bányabirtokos Amália nevű leányát. E házasságból kilenc gyermeke született, akik közül az első három korán meghalt.

Szentkirályiról, az emberről az őt személyesen ismerő életrajzíró a következő képet nyújtja: „Mint ember, művelt, őszinte; társalgása, modora megnyerő, ismerete sok, fölfogása gyors, ítélete határozott; ha elnévéleménye volt előadásában kimélő, önvédelmében bátor és önmérséklő. Irodalmilag művelt alakban fejezte ki gondolatait a legközönségesebb vitakérdésekben is, a mi sokak felett előnyt adott neki. Logikája s az ellenérvek ügyes visszaverése egy hosszas élet tapasztalatai által gyakorlott elmés észjárásról tett tanubizonyosságot.”

Az 1848-49-es szabadságharcban más-más állomáshelyeken, de tovább viselte hivatalát, mindvégig kiállt a magyar kormányzat mellett. 1848. április 8-án Moldvabányáról Oravicára helyezik, május 15-én már Pesten találjuk, a bányapolgárok Kossuth által összehívott értekezletén, mint a bányásági rézbányászat képviselőjét. Az értekezletnek, mely őt jegyzőjévé választotta, egyik legmeghatározóbb személyisége lett. E tanácskozás nyomán vetette papírra 1848 júliusában *Néhány törvényjavaslat a bányáipar ügyében* c. 50 olda-

las röpiratát, melyet 1849 májusában adott ki nyomtatásban. A pesti értekezletet követően oravicai munkáját már nem sokáig végezhetette, mert május 31-én Kossuth Lajos pénzügyminiszter újabb feladattal bízta meg, ti. a „Részek” visszacsatolásán munkálkodó országos bizottsághoz rendelte, hogy bányabiztosi minőségben ahhoz csatlakozva vizsgálja meg a körösbányai terület helyzetét, és biztosítsa a kincstári kezelés fennakadás nélküli működését. Szentkirályi 1848. július végéig maradt Körösbányán, majd miután a körösbányai bányai igazgatóságot kivonták az oravicabányai igazgatóság fennhatósága alól, visszatérhetett állomáshelyére. December 25-ig dolgozhatott Oravicán, mint helyettes bányásági főbányanagy, amikor is az egész bányai igazgatóság pénz- és levéltárával, valamint összes hadianyagával együtt menekülni kényszerült. Eltávozásáért Dezsán cs. kir. biztos 1849 januárjában állásából felfüggesztette, és fizetését beszüntette.

Szentkirályi szülővárosába, Kolozsvárra ment, ahol Csány László teljhatalmú országos biztos – az erdélyi kincstári ügyek rendezését segítő – Debreczeni Márton pénzügyminiszteri tanácsossal együtt maga mellé rendelte. Időközben azonban Dusчек Ferenc pénzügyi államtitkár Gränzenstein Gusztáv bányásági főbányai igazgatót küldte Erdélybe a kincstári, illetve a bányászati ügyek rendezésére. Az így előállott helyzetben Csány ügy döntött, hogy a három említett személy választmányilag dolgozzon együtt. Ez a hármas bizottság aztán gyors munkát végzett, mert már 1849. április 20-án elkészült a Szentkirályi és Debreczeni által fogalmazott és aláírt rendezési terv (a munka kidolgozásában résztvevő Gränzenstein néhány nappal korábban Nagyváradra utazott). A rendezési tervet elkészültének napján Csány László kormánybiztos körrendeletben adta ki. Végrehajtását Szentkirályi és Debreczeni azonnal megkezdte. A kormány azonban helyesebbnek látta ezt a munkát egyetlen felelős személyre bízni, mely a megbízatást – miniszteri biztosi minőségben – Debreczeni Márton kapta meg. Szentkirályi Zsigmond a továbbiakban segédként vett részt az erdélyi kincstári, illetve bányarendezésben.

Világos után Szentkirályi visszatért állomáshelyére, Moldvabányára, állásából azonban felfüggesztették, és csak miután a temesvári cs. kir. haditörvényszék igazolta, foglalhatta el hivatali helyét feltételeesen, mint bányanagy, 1850 decemberében. 1854. július elsején a bányásági cs. kir. kapitányság ideiglenes vezetésével bízta meg, majd 1855-ben helyettes erdélyi bányakapitányvá neveztek ki, és még ebben az évben Zalatnára költözött. 1859. május 3-án erdélyi bányakapitányként bányatanácsosi rangot kapott. Visszatért tehát Zalatnára, ahol pályája első másfél évtizedét töltötte. Akkor Zalatna virágkorát élte, 1855-ben viszont az 1848 októberében elpusztított bányaközpont újjáépítése volt a feladat. A helyi bányászat újjászervezése során feltá-

masztotta a zalatnai kaszinót, számára alapszabályt készített és egészen nyugdíjba vonulásáig elnöke volt annak.

Az erdélyi bányászat újjászervezése mellett Szentkirályi Zsigmond az 1850-es és 60-as években komoly szerepet játszott az országos bányatörvények és rendeletek megalkotásában. Ott találhatjuk keze nyomát az 1854-es *osztrák bányajogi nyíltparancs*ban, mely Magyarországon és Erdélyben kötelező érvénnyel (bányatörvényként) került bevezetésre. E nyíltparancs erélyes végrehajtásáért a bécsi központi kormányzat abban az elismerésben részesítette, hogy e bányajogi rendelkezések általa készített végrehajtási utasítását a birodalom egész területén követendővé tette. Szentkirályi később részt vett az 1859-es *Bánya-alapszabályzat* kidolgozásában, csakúgy, mint az 1867-es revidált alapszabályzat előkészítésében. Ennek kapcsán a Kolozsvári Közlöny 1867. május 2-i számába írt rövid, *Az erdélyi bányaugyvról* c. cikkében ekképpen fogalmazta meg a (bánya)törvénykezésre vonatkozó *ars poeticáját*: „Bányatörvények hozatalában fő czél nemcsak a jelen, hanem a jövő is ...”.

Erre a második zalatnai időszakra esik, hogy a Bécsi Földtani Intézet az osztrák összbirodalom *ásványtűzanyagi* londoni kiállítása előmozdításáért 1862. május 12-én levelező tagjává választotta. Megbecsültségét jelezte az is, hogy az erdélyi udvari kancellár 1861 februárjában kinevezte őt az erdélyi országgyűlés előkészítése végett létrehozott ún. Negyvenstanács tagjává. Elismertségéről a már többször idézett Jakab Elek a következőket írja: „A hol hivatalos körökben vagy a sajtó terén a magyar s különösen az erdélyi bányászat ügyéről eszmecsere, vita és tervezés folyt vagy törvény által bármely irányban változtatás történjék, Szentkirályi az illetékes elhatározás tényénél 20 év alatt mindig ott volt, meghivatva a kormány, elküldve a bizalom vagy rábírta saját ügyszertete által.”

Szentkirályi 1865. április 9-én ment nyugdíjba. A zalatnai hivatali kar „mint tisztelt és szeretett főnökétől, a ki a szorgalomban példát adott, a hivatal nehéz teendői közt mint világító szövétnék, bölcsességgel vezette, örök tiszteletök felőli őszinte biztosítása kifejezésével” búcsúzott el tőle. Zalatnáról visszatért szülővárosába, Kolozsvárra, ahol élete utolsó éveit töltötte, továbbra is tevékenyen. 1865 végén és 1866 elején például cikksorozatot írt X.Y. álnév alatt, *Vázlatok életbevágó társadalmi bajainkról s azok orvoslásáról címmel**. A társadalom problémáinak megoldására fegékony Szentkirályit Kolozsvár társadalmá hamarosan felelős beosztással ruházta fel: 1867 augusztusában, a város ügynevezett „alkotmányos” újjászervezésekor, először városi képviselővé, majd polgármesterré

választották. Csak néhány hónapig állt azonban szülővárosa élén. A tevékeny Szentkirályi nem sokáig bírta a politikai pártharcokat és betegsége miatt végül 1868. július 8-án lemondott tisztségéről.

Tétlenségről azonban szó sem lehetett, még ha beteg is volt, tudásával rendelkezésre állt. A földművelésügyi, ipar- és kereskedelemügyi miniszter által 1869 tavaszán a magyar bányajog megállapítására és a bányatörvény tervezetének kidolgozására létrehozott bizottság több ülésén is részt vett, és azokon elvi, módosító indítványokat tett. Néhány hónappal később pedig a pénzügyminiszter a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság *adófelszólamlási* bizottságának tagjává nevezte ki.

Szentkirályi Zsigmond élete 66. évében, 1870. április 16-án hunyt el. Temetésén a házsongárdi temetőben „Kolozsvár minden rendű és állásu mívelt közönsége nagy számban jelent meg”. Kopott termésköobeliskje ma is áll a temető II. b parcellájában. A temetés utáni hét hétfőjén jelentette be a Magyar Tudományos Akadémia ülésén Arany János főtitkár Szentkirályi Zsigmond levelező tag halálát, és egyúttal felkérte a II. osztályt, hogy emlékbeszédről gondoskodjon. Ennek elhangzására majd hét évet kellett várni; végül Jakab Elek írta meg és olvasta fel 1877. január 29-én az Akadémia épületében. Kolozsvár híres történetírója e pályaképpel méltó emléket állított Szentkirályi Zsigmondnak. Ez a munka a tudós társadalomnak szólt. A széles közvélemény számára Jakab Elek már 1870 júniusában írt egy cikket Szentkirályiról a Pesti Naplóba, majd egy másikat 1871-ben a Vasárnapi Újságba, a bányamérnök-akadémikus arcképével illusztrálva. Emlékét a XX. században a bányásztársadalom feltámasztotta és tovább ápolta. 1954-ben, születésének 150. évfordulóján, Faller Jenő bányamérnök emlékezett meg róla a Bányászati Lapokban. 1972-ben az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület megalakulásának 80. évfordulóján Szentkirályi Zsigmond-emlékérmet alapított, amellyel – az alapszabály szerint – azon tagjait tünteti ki, „akik a bányászat elméleti és gyakorlati fejlesztésében és tudományos szintű művelésében érdemeket szereztek”. A legutóbbi ünnepi megemlékezést, amely nevét újra köbe véste, mint a Házsongárdban nyugvó 34 akadémikus egyikét, 2002. november 23-án, a Magyar Tudomány Napján tartották a Magyar Tudományos Akadémia és az Erdélyi Múzeum Egyesület szervezésében, a luteránus sírkert bejáratánál. Végül pedig tavaly, 2003 decemberében az OMBKE választmánya a 2004-es évet Szentkirályi-emlékévvé nyilvánította.

Szentkirályi Zsigmond, a XIX. századi bányászatunk egyik legnagyobb alakjának jelentőségét Jakab

* Jakab Elek szerint Szentkirályi e cikksorozatát a Kolozsvári Közlöny 1865-ös és 1866-os évfolyamaiban közölte, de a megadott helyen hiába kerestük nem találtuk, sőt az átvizsgált 1862-68 közötti évfolyamok egyikében sem. Jakab valószínűleg emlékezet után írt e jelentős tanulmányról, ami abból is kiténik, hogy csupán egy érdemi mondatban szól annak tartalmáról.

Elek a következőképpen fogalmazta meg akadémiai emlékbeszédében: „a magyar bányászatot, mint eszmét s törekvési célzt Szentkirályi tűzte ki és jelölte meg, az elméletet e fölött gondolkodásra ő vezette, hírlapi és társadalmi nyilvános eszmecegerét az ő művei idézték elő, szóval: az erdélyi magyar bányászatban reformmozgalmat és elevenséget ő teremtett.”

IRODALOM

Csány László kormánybiztos iratai 1848-1849. 2. köt. Sajtó alá rendezte: Hermann Róbert. Zalaegerszeg, 1998. 187. p.
Csath Béla: Szentkirályi Zsigmond-emlékérem. In: BKL Kőolaj és Földgáz. 28.(128.) évf. 1995. 8.sz.
Erdélyi Bányász-Kalendárium 1844. szökő évre. 1. évf. Kolozsvár, 1844. Szentkirályi Zsigmond
Erdélyi Híradó. 12. évf. 1839. 4. sz.
Faller Gusztáv: A Selmeci M. K. Bányász- és Erdészakadémia évszázados fennállásának emlékkönyve. 1770-1870 Selmec, 1871. 138.
Faller Jenő: Megemlékezés Szentkirályi Zsigmond születésének 150. évfordulójára alkalmából. In: BKL. Bányászati Lapok. 9.(87.) évf. 1954. 11. sz.
Gaál György: Akadémikusok a Házsongárdban. In: Szabadság. 14. évf. 2002. 272. sz. 3.
Jakab Elek: Emlékbeszéd Szentkirályi Zsigmond levelező

tag fölött. In: Értekezések a társadalmi tudományok köréből. 4. köt. Szerk. Fraknói Vilmos. Bp., 1878. 8.
Jakab Elek: Két erdélyi bányász. II. Szentkirályi Zsigmond. In: Vasárnapi Ujság. 18. évf. 1871. 34. sz.
Jakab Elek: Szentkirályi Zsigmond és bányászati irodalmunk. In: Pesti Napló. 21. évf. 1870. 143. sz.
F. Kiss Erzsébet: Az 1848-1849-es magyar minisztériumok. Bp., 1987.
Kolozsvári Egyetemi Könyvtár Kéziratosztálya. Ms 3174 Debreczeni Márton bányászati iratai. Bányászati műszótár (94 folio). (A Szentkirályi-féle szógyűjteményt már Jakab Elek is eredménytelenül kereste, az valószínűleg elveszett. Mindenesetre Debreczeni rubrikás szótárszerkesztésének köszönhetően mégis fennmaradtak a Szentkirályi Zsigmond által gyűjtött korabeli bányászati szakszavak.)
Kolozsvári Közlöny. 12. évf. 1867.
Magyar Országos Levéltár (MOL) H27 Pénzügyminisztérium. Bányászati Osztály. 1.d. 119/B.O.I.
MOL H22 Pm. Duschek Ferenc iratai. III. 48.
MOL F250 Debreczeni Márton miniszteri biztos iratai 1. cs. 33. 4876/p.ü. sz. rendelet
Magyar Tudományok Akadémia Kézirattára
Gróf Széchenyi István: Hitel. Pest, 1830.
Komjátszegi Szentkirályi Zsigmond: Az erdélyi bányászat ismertetése nemzet-gazdasági, köz- és magánjogi tekintetben. Kolozsvár, 1841.

Átalakulások az Anyag- és Kohómérnöki Karon

Dr. Kaptay György dékának az OMBKE 93. Küldöttgyűlésén elhangzott tájékoztatója

Jó szerencsét bányásznak, kohásznak! Üdv az erdészeknek! Pénzt a gazdaságoknak! Sok-sok pénzt a közgazdász rektoroknak! Elsősorban kohász testvéreimhez szeretnék szólni, és szeretném röviden ismertetni azokat a szervezeti változásokat, amelyeket a Kari Tanács e héten jóváhagyott, és amelyet az Egyetemi Tanács – gondolom – jóvá fog hagyni két héten belül.

Mielőtt az ember házat épít, és különösen mielőtt szétszedi a régi házat és ugyanazokból a téglákból építi az új házat, tervet kell készítenie. Márciusban, több hónapos előkészítés után, küldetés-nyilatkozatot fogadtunk el, amiből néhány sort felolvassuk: „Az Anyag- és Kohómérnöki Kar küldetése a műszaki anyagok, elsősorban a fémek és ötvözetek, másodsorban a kerámiák és szilikátok, harmadsorban a polimerek és műanyagok előállításához szükséges anyagok szerkezetével, tulajdonságaival, viselkedésével foglalkozó alaptudományok, illetve erre

építve, ezen anyagok gyártási és feldolgozási technológiájával foglalkozó alkalmazott tudományok művelése, a meglévő tudás összegyűjtése, rendszerezése, gyarapítása, alkalmazása és továbbadása egyrészt hallgatóinknak, másrészt a hazai és nemzetközi tudományos technológiai közösségnek.”

A Kar a selmeci Bányászati és Kohászati Akadémia utódjának tekinti magát, és mint ilyen, büszke arra, hogy alapító professzorai az európai mérnökképzés megalapítói voltak. A selmeci professzorok örökösiként a kar minden oktatója törekszik arra, hogy a fent meghatározott területeken a mindenkor világszínvonal közelében lévő, azt állandóan továbbfejlesztő oktatási, kutatási és publikációs tevékenységet folytasson.

Ezekből a célokból az következik, hogy az Anyag- és Kohómérnöki Karonak szüksége van egy Fémtechnológiai Tanszékre, egy Polimer-technológiai Tanszékre, egy Kerámia Tanszékre. Szüksége van e mel-

lett két alaptanszékre; az egyik az anyagokkal, a kémiával foglalkozik, a másik pedig az energiával. Ehhez képest úgy döntöttünk, hogy ne egy tanszékbe tömörítsük a teljes fémes közösségünket, hanem válasszuk szét azt a szilárd fázisú fémekkel foglalkozó tudományos közösségre, és a folyékony fázissal foglalkozó tudományos közösségre. Teljesen konkrétan a következő szervezeti változásokat szeretném bejelenteni, amelyeket a Kari Tanács e hét hétfőjén, az összefogás és racionalizálás nevében, nagy többséggel elfogadott:

- a jelenlegi Fizikai-kémiai Tanszék és Alkalmazott Analitikai Kémiai Tanszék összevonásra kerül Kémiai Tanszék néven,
- a jelenlegi Fémteni Tanszék és Képlékeny-átalakítástani Tanszék összevonásra kerül Fémteni és Képlékeny-átalakítástani Tanszék néven.
- a jelenlegi Vaskohászattani Tanszék, Fémkohászattani Tanszék és Öntészeti Tanszék összevonásra kerül Metallurgiai és Öntészeti Tanszék néven.
- A jelenlegi Hőenergia- és Tüzeléstechnikai Tanszék megmarad és Tüzeléstani és Hőenergiái Tanszék néven működik tovább,
- a jelenlegi Műanyag Tanszék megmarad Polimer Műanyag Tanszék néven,
- a Kerámia és Szilikátipari Tanszék megmarad,
- a két kihelyezett tanszékünk, a Minőségi Kihelyezett Tanszék (metálkontroll) és az Energiahasznosítási Tanszék (TÜKI) változatlanul megmaradnak.

Tegnap sokan részt vettünk Simon Sándor emlékülésén. Simon Sándor illetve a vaskohászok jogos büszkeséggel alapították meg az Öntészeti Tanszékét 1964-ben. Akkor a vaskohászat egyértelműen erős volt, az öntészet éledezett. Ma fordított a helyzet, azért kell összevonnunk a metallurgiát az öntészettel, hogy biztosítsuk, hosszú távon stabilizálni tudjuk a metallurgiai tudományterület megmaradását, és ehhez öntész testvéreink megértését kérjük.

Én, a Fizikai-Kémiai Tanszék vezetőjeként elsősorban azért egyeztem bele abba, hogy összevonjuk ezt a tanszékét az Analitikai Tanszékkal, hogy példát mutassak, meg azért is, hogy a vegyipari képzés céljából a jövőben ne csak ez a két egység működjön, hanem legyen egy közös „amorf” kémiai tanszék, s azon belül alakuljanak olyan tanszéki csoportok, amelyek a szerves kémiát, a kémiai műveletet, a kolloidkémiaét is tudják művelni.

Ez az összevonás nem jelenti azt, hogy eltűnnek a régi szakmák, ez az összevonás azt biztosítja, hogy a szakmáink hosszú távon stabilan megmaradhatnak, ehhez tanszéki csoportok létrehozását tervezem. A tanszéki csoport vezetői, pl. az öntészeti tanszék csoport vezetői, a vaskohászattani tanszék csoport vezetői stb. dékáni megbízólevéllel fognak bírni. Én úgy ér-

zem, hogy összefogva, együtt sokkal sikeresebben tudnak tovább menni.

Végül szeretnék elnézést kérni mindenkitől, aki jelen van, ha e mögött a szervezeti átalakítás mögött nem alakult, nem alakulhatott ki, olyan mértékű, olyan széles körű szakmai iparági egyeztetés, mint amit talán elvártak volna. Nagyon nehéz napok után vagyunk, november és május között mással sem foglalkoztunk, mint ezzel. Ettől függetlenül legitimnek érzem a döntést, a következők miatt. Károly Gyula gazdasági dékán-helyettes a vaskohászatban általában elismert, Tóth Levente általános dékán-helyettes öntész. Mi hárman hoztuk meg ezt a döntést a menedzsmenten belül, majd hosszú munkával rábeszéljük a vezetőket – azokat, akiknek többek között most megszűnik a tanszékvezetői pótlékuk, és akiknek az adminisztrátorait is kispóroljuk a rendszerből – arra, hogy erre az eurokonform megoldásra szükség van.

Mitől eurokonform ez? 16 vezetőnk, plusz a dékán, meg a két dékán-helyettes, 19 vezető vezet ma még mindig a 45 oktatóból álló Anyag- és Kohómérnöki Kart. Ilyen nincs sehol Európában. Európában van egy tanszék, nagyjából akkora, mint a mi karunk és azon professzorok vannak. Az egyik professzor a metallurgia és az öntészet professzora, nemzetközileg elismert professzor és nem tanszékvezető. Neki nincs államilag finanszírozott egy vagy két adminisztrátora. Van persze mögötte egy olyan szervezet, amit projektekből, ipari pénzekből hoz össze, tart fenn, és ezt a munkát mindenki megbecsüli. Azt hiszem, ezt az utat kell követnünk. Ugyanakkor Károly Gyula felkérésére, aki a Magyar Tudományos Akadémia Metallurgiai Szakbizottságának is elnöke, az iparban dolgozó magántanárainkból alakult bizottság (Tardy Pál, Bakó Károly és Imre József) is azt javasolta vizsgálati anyagában, hogy racionalizálni kell a szervezeti struktúránkat.

Az előbb elhangzott, hogy az OMBKE többször megújult. Most mi is kénytelenek voltunk megújulni, próbáltuk ezt úgy tenni, hogy a jövő megmaradjon. A kari tanácson 27-en szavaztunk. Volt olyan javaslat is, hogy titkosan szavazzunk. Én azt kértem, hogy név szerint szavazzunk, mindenki álljon fel és mondjon igent vagy nemet, mert ez nagyon fontos döntés a Kar életében. 22-en azt mondták, hogy igen, 5-en azt mondták, hogy nem. Nagyon szerettem volna én is nemet mondani, nagyon szerettem volna azt híresztelni az iparágban, hogy „rám kényszerítették a döntést, a dékán meghülyült, én nemmel szavaztam”. Nem tehettem, én vagyok a kohász dékán, ezt kellett tennünk, és én arra szeretnék kérni mindenkit, hogy támogassatok bennünket a jövőben is. Hiszem, hogy ebben az új szervezeti struktúrában hosszú távon sikerül stabilizálnunk meglévő értékeinket, hosszú távon sikerül biztosítanunk az anyagmérnök, kohómérnök képzést.

„Energia és Környezet” tudományos konferencia

Az V. Bányász-Kohász-Erdész Találkozó rendezvény-sorozatának keretében 2004. május 14-én a Miskolci Egyetem III. előadótermében a feszített időütem, és a párhuzamos programok ellenére nagyszámú érdeklődő hallgatta meg az *Energia és Környezet* c. konferencia értékes, érdekes előadásait, melyek a világtendenciákra is kitekintő energiapolitikától, a tüzeléstechnikán át az alternatív, megújuló energiaforrások felhasználásával foglalkoztak. Ez utóbbin belül is különösen a Magyarországon elsősorban számításba jöhető biomassza, ill. szén-biomassza erőművi felhasználással, és ennek erdészeti lehetőségeivel.

A konferenciának az OMBKE mellett társrendezői voltak az MTA X. Földtudományi Osztályának Bányászati Bizottsága és a Selmeci Asztaltársaság.

A levezető elnök *dr. Mészáros Károly* a Nyugatmagyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar dékánja volt, megnyitotta *dr. Solymos Rezső* akadémikus, zárót *dr. Kovács Ferenc* akadémikus mondott.

Az elhangzott előadások:

Dr. Kapolyi László akadémikus: Energiastratégia Magyarországon

Dr. Kovács Ferenc akadémikus, Miskolci Egyetem: Szenes erőművek környezetbarát üzemeltetésének lehetőségei

Dr. Kapros Tibor vezérigazgató-helyettes, egyetemi docens, *dr. Szűcs István* intézetigazgató egyetemi docens, *Woperáné dr. Serédi Ágnes* egyetemi docens,

Miskolci Egyetem: Fosszilis energiahordozók környezetbarát eltüzelése

Dr. Jung László vezérigazgató helyettes, Egererdő Rt.: Erdőgazdálkodás, energiatermelés

Dr. Barótfi István tanszékvezető egyetemi tanár, Szent István Egyetem, Gödöllő: Megújuló energiaforrások

Dr. Köllő Gábor az Erdélyi Műszaki Társaság elnöke, egyetemi tanár, Kolozsvár: Az energiatermelés és felhasználás környezeti hatásai Erdélyben (A szerző akadályoztatása miatt az előadást *dr. Pálffy Károly* egyetemi tanár, Kolozsvár tartotta meg.)

A konferencián elhangzott előadások anyagát – sajnos az első és az utolsó kivételével – a Miskolci Egyetem Közleménye A sorozat Bányászat, 67. köteteként a résztvevők már a helyszínen megkaphatták.

PT

Professzor sírok megkoszorúzása

A Bányász-Kohász-Erdész Találkozó bányász és kohász részvevőinek egy csoportja május 14-én délután megkoszorúzta az elhunyt professzorok sírjait a miskolci temetőben.

Miskolcon eltemetett néhai professzoraink az alábbi temetőben nyugszanak:

Mindszenti temető:

- Dr. Gyulai Zoltán († 1977)
- Dr. Zambó János († 2000)
- Dr. Antal-Boza József († 1975)
- Dr. Kiss Ervin († 1991)
- Dr. Szilas A. Pál († 1991)

Vasgyári temető:

- Dr. Vereskői János († 1979)

Szentpéteri-kapui temető:

- Dr. Simon Sándor († 1989)
- Dr. Jambrik Rozália († 1997)
- Dr. Gáspár Gyula († 1980)

Deszkatemető:

Dr. Diószeghy Dániel († 1969)

Dr. Terplán Zénó († 2002)

Emléküket tisztelettel őrizzük!

Az V. Bányász-Kohász-Erdész Találkozó Miskolc, 2004. május 14-16.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) az Országos Erdészeti Egyesülettel (OEE), a Miskolci Egyetemmel (ME) és Miskolc Megyei Jogú Várossal – a 93. Küldöttgyűlésével párhuzamosan – ismét megszervezte a *Bányász-Kohász-Erdész Találkozót* és az *Energia és Környezet tudományos konferenciát*.

A Találkozó

fővédnöke:

Káli Sándor Miskolc polgármestere,

védnökei:

dr. Tolnay Lajos az OMBKE elnöke,

Cserép János az OEE elnöke,

dr. Besenyei Lajos a Miskolci Egyetem rektora,

dr. Esztó Péter a Magyar Bányászati Hivatal elnöke,

főszerzője:

Törő György OMBKE, Borsod

szervezői:

dr. Gagyai Pálffy András OMBKE,

Bak Julianna OEE,

Stehlik Ágnes Miskolc,

dr. Dül Jenő OMBKE, Egyetem

Morvai Tibor OMBKE, Egyetem

dr. Böhm József ME,

dr. Ormos Tamás ME

és munkatársaik voltak.

A következőkben *Morvai Tibor* okl. bányagépész-mérnök, az Egyetemi Osztály titkára, saját titulusa szerint „botcsinálta krónikás” beszámolóját közöljük a Találkozóóról:

Emlékfűltetés

Kedves Tagtársak!

Beszámolóm nem egy hivatalos beszámoló, nem is felel meg semmilyen protokoll elvárásnak, ne is kérje számon rajtam senki nevek közlését, sorrendjét stb. Egyszerűen péntek délután, erőt érezve a dologhoz, leültem leírni az emlékezetemben megmaradt eseményeket, helyenként szerényen kiegészítve szubjektív gondolataimmal. Célom az volt, hogy az is tudja, mi

A Találkozó megnyitása

történt ezen a hétvégén, aki nem vehetett részt rajta. Tehát kérem, ennek figyelembevételével olvassák el. Tekintsük magánlevélnek melynek Ön, kedves olvasó a címzettje.

Ma két hete, hogy elkezdődött az *OMBKE egyik nagyrendezvénye Miskolcon*. Azért eme „maszatos” fogalmazás, mert sok eseményre került sor. Az események a Vaskohászati Szakosztály és Miskolci Egyetem közös megemlékezésével kezdődtek, melynek során *dr. Simon Sándor professzor*, egyetemünk volt rektorára, a Vaskohászattani Tanszék volt vezetőjére emlékeztünk.

Ezután a Bányászati és a Vaskohászati Szakosztályok *tisztújító küldöttgyűléseivel* folytatódott a hétvégi események. Ebéd után „*Energia és Környezet*” címmel egy *tudományos konferencia* kezdődött a III-as előadóban. Népes hallgatóság mellett rangos előadók tartottak színvonalas előadásokat.

Emlékhely koszorúzás

Díszfelvonulás a belvárosban

Este 7-kor már a *rendezvénysátorban nyitották meg ünnepélyesen, a város, az Egyetem és az OMBKE vezetői az V. Bányász-Kohász-Erdész Találkozót*. Sokan nem tudják, ezért csak zárójelben jegyzem meg, hogy az első ilyen találkozó Telkibányán volt 1996-ban. Ezt követte a tapolcai, a tatabányai és két évvel ezelőtt a soproni találkozó. Az ünnepélyes megnyitást követően kezdetét vette a felhőtlen szórakozás, a hideg sörök elnyeletéséhez házias jellegű sültkolbászok, csirkemáj és egyéb finomságok szolgáltak. Kezdetben ózdkodtunk a gyanús külsejű Toi-Toi WC-k igénybevételeitől, de aztán győzött az elfogyasztott sör egyre nagyobb mennyisége és előbb-utóbb mindnyájan nekitámaszkodtunk a fülke hátsó falának, kicsit megpihenve is miközben megkönnyebbültünk.

A hangulat emelkedett, és erről egy kiváló zenekar gondoskodott. Irigyen néztem amint velem azonos korú ismerőseim felszabadultan forgatták, sergették párjukat, miközben még énekeltek is hozzá. Ezután már ezek szerint, ha nem akarok táncolni, már a koromra sem hivatkozhatok, maximum csak a súlyomra. – Mert táncolni változatlanul nem szeretnék. – (Mondjuk, túl sok kéröm sem akadt.) Jó volt látni a táncot élvező párok vidámságát, a sört kortyolgató, beszélgetésbe belefeledkezett, egymást régen nem látott cimborákat. Kicsit hideg volt ugyan, de ez igazán nem vette el senki kedvét a sátorban való tartózkodástól.

Másnap, szombaton újra a munkával kezdtük a napot.

Korán reggel *faültetéssel* indult a program az *Egyetemvárosban*, majd megkoszorúztuk a könyvtár melletti emlékművet, amit társaink emlékére állítottak elődeink. A faültetésnél *dr. Mészáros Károly* erdész dékán, míg az emlékműnél *dr. Dúl Jenő* az Egyetemi Osztály elnöke mondott beszédet.

Az Egyetemi Osztály gondoskodott a mostani helyreállításról, bízunk benne, hogy vandál kezek nem szedik ki újra a betűket helyükről. Persze a bizalom – tudjuk – kevés, ezért igye-

Díszfelvonulás a belvárosban

keztünk olyan módszerrel rögzíteni a betűket, hogy nehéz is legyen kiszedni.

A fát a találkozó emlékére ültette el *dr. Besenyei Lajos*, egyetemünk rektora, *dr. Mészáros Károly* a Nyugat-Magyarországi Egyetem (Sopron) Erdőmérnöki Karának dékánja és *Petrusz Béla* az OMBKE alelnöke.

A lyukói bányász zenekar színvonalas, szép játéka járult hozzá az ünnepi események meghittségéhez. E helyről is köszönjük szépen.

Zászlószalagok felkötése

10-kor kezdődött az aulában az *OMBKE Tisztújító Küldöttgyűlése*. Az egyetem aulája méltó helyszínnek bizonyult az ünnepi eseményhez, amit az egyesületi és kari zászlók még ünnepélyesebbé tettek. Gratulálok az újra választott tisztségviselőknek!

Ezalatt a sátorban zajlott az élet, ami talán egy picit túlzás, de azért voltak ott is. A színpadon együttesek, zenekarok váltották egymást, és akik a Találkozó résztvevői közül nem voltak érintettek a Küldöttgyűlésben, itt sörözgethettek, beszélgethettek, készülhettek lelkileg a délutáni felvonulásra, ami 4 órakor indult a Városház térről. De előtte még itt a Népkerthben is volt faültetés, *dr. Böhm József* a Műszaki

Földtudományi Kar dékánja ültetett fát a találkozó emlékére.

A díszfelvonulás, mint írtam 4-kor indult. Az Egyetemi Osztály volt a legutolsó a sorban, mint házigazda, de a két kar zászlói elől segítették a még impulzívabb hatás gyakorlását Miskolc város nem túl nagy számban

megjelent polgáira. Én ugyan tettem szolid próbálkozásokat, hogy visszaszerezsem őket, de nem sikerült már nagyon messze elől voltak. Így jobb híján

Szűcs Erika alpolgármester köszönti a felvonulókat

barátságosan integettem az elvonulóknak, kissé felidézve a régi május elsejék felejthetetlen filingjét. Mikor feltűnt az Egyetemi Osztály nem túl népes csapata, újra beálltam a helyemre. És ha már itt tartunk, megjegyezném, hogy sajnos kevesen voltunk mi egyetemiek. Hallgatók is, oktatók is.

Egyébként 44 hallgatónk vett részt a rendezvényen rendezőként, voltak dunaújvárosiak is 10-en és erdészek 4-en, szintén rendezőként. Ők természetesen ott voltak a menetben. Kevesen voltak oktatók és dolgozók az egész találkozón. Tudom, 6000 forint nem kis pénz, és tárgyasult formában csak egy emlékkorsót és egy kitűzöt (jelvényt) tudunk adni érte, de talán sokan nem tudják, hogy ezért 3 napon keresztül lehetőség volt kulturműsört nézni (hallgatni), táncolni és nem utolsósorban, meginni egy-egy sört, virsli mellett jókat beszélgetni is.

A Sportcsarnoknál Eger polgármestere bejelentette, hogy *két év múlva Eger városa (a papok – és az erdészek városa) szeretettel lát bennünket.* Mit mondjak? Köszönjük szépen, ott leszünk. Itt a Dékán Urak szalagokat kötöttek a zászlóinkra és bevetettük magunkat a sørsátorba.

A miskolci főutca porát maradéktalanul mosta le kiszáradt torkunkról a jóféle árpalé. Innentől kezdve az események az előző naphoz hasonlóan játszódtak le. Csak emlékeztetőül: sör, kolbász, beszélgetés, támaszkodás, tánc. Mivel – már tanulva az előző napból – mindenféle meleg dolgokat hoztunk magunkkal, a hideg sem zavarta a kellemes együttléteket. Talán csak a zene volt kevésbé mulattató az előző napéhoz képest.

Idén először rendeztük meg a valétaelnökök találkozóját. Elég sokan voltak, de – mint mondani szokták mostanában – nem elegendő. A következő alkalomig van két évünk, mi szervezők majd behúzzunk egy kicsit.

Vasárnap reggel 10-kor ökumenikus Istentisztelettel kezdődtek a sátoros programok, amit nem túl népes

„Zajlik az élet” a sátorban

hallgatóság előtt celebrálták a lelkész urak. Ezután – ha jól emlékszem – bájos harmadikos gimnazisták énekeltek gyönyörűen, (talán Sentimental Singers volt a nevük) de mivel nem csak az énekük volt gyönyörű, a korán kelő dunaújvárosi ifjak is kellően felvillanyozódtak.

– Mit mondjak, megértem őket. – Én egy anyukával barátkozgattam közben, akiről kiderült, hogy a néhány éve autóbalesetben elhunyt Mándoky Tibor bányamérnök társunk özvegye, akinek Edina nevű leánykája jobbról a második volt.

Egyetértettem vele: „De örülne az édesapja ha látná!” ... És ezután jött – műsoron kívül – a nap meglepetése Schmidt Vera, a Megasztár, sajnos, a középmezőnyben kiesett, kiváló hangú, igen tehetséges énekesnője, aki énekelt nekünk, mindnyájunk örömeire. Én egy bizonyos zsűritag hölgy miatt bojkotáltam a Megasztárt, de a Vera tényleg egy nagyon tehetséges fiatal lány. Egyébként rokonai kapcsolatok révén volt alkalmunk találkozni vele. (Nem az én rokonom, de szívesen elvállalnám.)

És eljött a 3 napos rendezvény vége is. Május 16-án a *valétaelnökök búcsúbeszédével* véget ért az V. Bányász-Kohász-Erdész Találkozó.

Köszönetemet és elismerésemet fejezem ki *dr. Besenyei Lajos* rektor úrnak a támogatásáért, amivel segítette rendezvényünket, de nem utolsó sorban azért is, mert *Szűcs Erika* alpolgármester asszonnyal együtt derekasan végig velünk voltak a Küldöttgyűlésen és a Találkozó jelentős részén is.

Jó volt érezni, hogy az Egyetem és a Város magáénak érzi az egyesületeinket, és ezt bizonyította is a rektor úr és az alpolgármester asszony kitartása a kissé hosszúra nyúlt Küldöttgyűlésünkön. Elismerésem a hallgatóinknak is, akik becsületesen eleget tettek vállalásuknak, derekasan végezték feladataikat.

Köszönöm nekik is. És a rendezők, szervezők is sokat dolgoztak, köszönet nekik is. – Jó szerencsét!

A valétaelnökök bezárják a találkozót

Simon Sándor emlékülés

Egyetemünk Vaskohászati Tanszéke 2004. május 14-én Simon Sándor tiszteletére emlékülést tartott, melyen jelen voltak legközelebbi hozzátartozói, felesége, gyermekei és házasársaik. Megjelentek az egyetem jelenlegi és egykori vezetői, akik tisztelettel adóznak Simon Sándor emlékének.

Az ülést a tanszék jelenlegi vezetője, dr. Grega Oszkár nyitotta meg, visszaemlékezve a Lillafüredi Palotaszálló Mátyás termében, 1972. június 28-án tartott Valétabálra, ahol ő, mint valétaelnök, az évfolyam újjongása mellett pezsgővel köszönthette az Egyetem új rektorát, Simon Sándort. 1975-ben, amikor munkatársaként tért vissza a tanszékre, a beilleszkedéshez, a munkavégzéshez igen sok segítséget kapott a tanszékvezető Simon Sándortól. Az eredményes alkotómunkát nagyban segítette az általa a tanszéken kialakított szellemiség; a szabad véleménynyilvánítás, vitaközlési lehetőség, zavarmentes munkavégzés. Nagyon jó kapcsolatokat épített ki az ipar termelőegységeivel, akikkel jelenleg is szoros a tanszék kapcsolata.

Simon Sándor eredményekben gazdag életútját dr. Tóth Lajos Attila egyetemi docens, a tanszék volt vezetője tekintette át.

Simon Sándor születésének 80. évfordulója néhány hónapja, 2003. november 21-én volt, és néhány hónap múlva, augusztus 19-én lesz halálának 15. évfordulója. Bizony még itt lehetne közöttünk és figyelhetné az unokák sorsának alakulását. Figyelemmel kísérhetné az egyetem külső és belső változását. Valószínű, féltő aggodalommal kísérné a kohászati iparban végbemenő átalakulást, a kar életének és a tanszék sorsának alakulását. De a sors rövidebb időt, 66 évet adott neki. Az a 66 év, amit megélt, ha rövid is volt, eredményekben gazdag élet volt, ami sok munkát és örömet hozott számára.

Simon Sándor 1923. november 21-én született Szikszón. Iskolái után (polgári, Szikszó, Fa és Fémi-

Dr. Tóth Lajos Attila Simon Sándor életútját ismerteti

pari Szakiskola, Miskolc, Felsőipari Iskola, Marosvásárhely) 1944-ben kezdett el dolgozni mintakészítőként a Diósgyőri Vasgyárban, majd vezető technikus és főosztályvezető-helyettesi beosztásban tevékenykedett 1951-ig. Munka melletti tanulással szerzett meglegetechnológus szakmérnöki oklevelet. 1951-1955 között a Moszkvai Acél és Ötvözetek Intézetében volt aspiráns, ahol 1955-ben megszerezte a műszaki tudomány kandidátusa fokozatot. 1955 és 1987 között a Vaskohászati Tanszék oktatójaként tevékenykedett. A tanszék vezetését 1955-ben, valamint 1960 és 1987 között látta el. 1960-1961 között tudományos-, 1961-1966 között oktatási rektorhelyettes, 1972-1978 között az egyetem rektora volt.

Tanszékvezetői működése alatt arra törekedett, hogy az oktatás és a kutatás tárgyi és személyi feltételeit javítsa, ekkor volt a legtöbb oktatója és dolgozója a tanszéknek. Irányításával jött létre az országban elsőként a Vaskohászati Tanszéken a Radioaktív Izotóp Laboratórium, amely a metallurgiai kutatások új módszereinek kidolgozását, új szakmai ismeretek megszerzését tette lehetővé. Munkatársaival, Benkő Gyulánéval és Szarka Gyulával meghonosította és továbbfejlesztette a radioaktív izotópokkal történő nyomjelzés-technikákat, és alkalmazta azokat a metallurgiai kutatásokban. A tanszék oktatóinak, kutatóinak tudományos fejlődését mindig fontosnak tartotta, támogatta. De sokat segített a tanszéki dolgozók kisebb-nagyobb problémáinak megoldásában is. Simon professzor bármely területen dolgozott, közvetlenségével, segítőkészségével és emberségével kivívta az emberek elismerését és tiszteletét. Ez volt számára az igazi kitüntetés, valamint a hallgatók általi megbecsülés. Nem véletlen, hogy több évfolyam tiszteletbeli évfolyamtársává választotta.

Tudományos tevékenysége az acélmetallurgia szakterületére terjedt ki. Munkáit számos szakcikkben és szakmai előadásban ismertette. Tudományos tevékenységének eredményességét jelzi, hogy 1966-ban megszerezte a műszaki tudomány doktora fokozatot. A Magyar Tudományos Akadémia 1976-ban levelező tagjává választotta. Simon Sándor igen aktívan vett részt a tudományos közéletben.

Munkásságát számos szakmai és társadalmi kitüntetéssel ismerték el. Kiemelést érdemel, hogy a Harkovi Műszaki Egyetem 1975-ben, a Kassai Műszaki Egyetem 1977-ben tiszteletbeli doktornak, Miskolc városa pedig 1978-ban díszpolgárrá fogadta. Kétszer kapta meg a Munka Érdemrend Arany fokozatát. Az OMBKE 1977-ben Kerpely Antal Emlékérem, az Alma Mater 1983-ban Pro Universitate kitüntetésben részesítette.

Eredményekben gazdag munkássága után, megromlott egészségi állapota miatt Simon Sándor professzor 1988. január 1-jétől nyugállományba vonult. Nyugdíjas éveire vonatkozó elképzeléseinek meg-

valóságát az 1989. augusztus 19-én bekövetkezett halála akadályozta meg.

Dr. Tóth Lajos Attila életút ismertetése után dr. Sziklavári János akadémikus, a tanszék Professor Emeritusa emlékezett vissza Simon Sándorral való kapcsolatára, a diósgyőri gyárban együtt eltelt időre. Kiemelte, hogy az Ő hatására változott meg az életútja, amely egyre inkább a tudományos pálya felé terelődött. Röviden dr. Tolnay Lajos az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke is méltatta Simon Sándor tevékenységét, eredményes munkásságát.

Az emlékezést követően az egyetem rektora képviselőjében dr. Farkas Ottó, az egyetem volt rektora, a tanszék Professor Emeritusa avatta fel a családot, a volt kollégákat és munkatársakat, a vaskohászati tudomány és szakma jeles képviselői jelenlétében a Simon Sándor-termet, amelyet 1972-ben, a tanszék megalakulásának 100. évfordulójára alkalmából hoztak létre.

Dr. Herendi Rezső

A MAL Rt. Boszniában

A Magyar Alumínium (MAL) Rt. a Bosznia-Hercegovinában folyó privatizáció keretében június 15-én 51 %-os többségi tulajdont szerzett a Rudnici Boksita Jajce Bauxitbánya társaságban.

A polgárháború után négy évvel újraindult bánya termelésének egyedüli vásárlója eddig is a MAL Rt. volt.

A szállítások ebben az évben már elérik a 100 kt-át. Ez a jó minőségű bauxit kedvezően egészíti ki a ma már csak korlátozottan hozzáférhető hazai bauxitot.

A MAL Rt. a vételár megfizetése mellett beruházási és foglalkoztatásbővítési kötelezettséget is vállalt. Ennek keretében egy új mélyművelésű bánya megnyitását indítják.

Napló, 2004. június 18.

PT

110 éves a „Jó szerencsét!” köszöntés

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület választmányának 1894. április 7-i gyűlésének jegyzőkönyve (megjelent a Bányászati és Kohászati Lapok, az OMBKE és a M. Kir. Bányászati Akadémia közlönye XXVII. évfolyam 8. szám, 1894. április 15-én, p.: 113-116) közölte azt a döntést, hogy Péch Antal tiszteleti tag javaslatát egyhangúlag fogadták el, mely szerint a korábbi Glück auf! köszöntést a Jó szerencsét! váltsa fel. 1994 – a centenárium – óta a Bányai Dolgozók Szakszervezete és az OMBKE minden évben emlékülést tart.

2004-ben április 7-én volt az ünnepség a várpalotai Jó Szerencsét Művelődési Központban – mely eddig is mindig az emlékülés helyszíne volt.

A Bányász és a Kohász Himnuszok elhangzása és színvonalas kultúrműsor (szavaltat, néptánc, ének) után Sárvári Zsuzsa, a Központ igazgató asszonya köszöntötte a tanácsstermet zsúfolásig megtöltő megjelenteket, majd dr. Horn János, a BDSZ elnöki főtanácsadója megemlékezett a köszöntés elfogadásáról és a korábbi években megtartott emlékülésekről.

Dr. Böhm József a Miskolci Egyetem (ME) Műszaki Földtudományi Kar dékánja „A bányamérnök képzés fejlődési irányai” és dr. Kaptay György a ME Anyag- és Kohómérnöki Karának dékánja „Az anyag- és kohómérnök képzés jelene és jövője” címen tartottak nagy érdeklődéssel kísért, tartalmas előadásokat.

Dr. Horn János, dr. Böhm József, dr. Kaptay György

Ezt követően a jelenlévők az aulában lévő Jó szerencsét! emléktábla elé vonultak, ahol Leszkovszki Tibor, Várpalota polgármestere mondott beszédet, majd a Bányász Himnusz harangjátéka kíséretében az OMBKE, a BDSZ, a város, a Várpalotai Nyugdíjas Szervezet, a Művelődési Központ és a Magyar Honvédség helyi parancsnokság képviselői koszorút helyeztek el.

Az állófogadáson Tamaga Ferenc, a Bányászati Szakosztály elnöke mondott pohárköszöntőt.

A résztvevők a 111. évi ünnepségen való találkozás reményében búcsúztak egymástól.

Dr. Horn János

Industria 2004

Konferencia a bányászatról és a kohászatról

Kell ez a honnak? címmel a magyar bányászat és kohászat lehetőségeiről rendezett konferenciát az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület május 20-án az Industria Nemzetközi Ipari Szakkiallításához kapcsolódva.

Lengyel Károly kohómérnök tartott előadást a kohászati szakmák szakember-utánpótlásának helyzetéről, valamint arról, mi a teendő ezen a területen.

A bányászatban és kohászatban tevékenykedőknek szembesülniük kell azzal, hogy felborult az alap- és szakképzés korábban jól bevált rendszere, és nehéz felkészült, jól képzett szakembereket találni — hívta fel a résztvevők figyelmét az előadó.

A fiatalok számára nem vonzóak ezek a szakmák, így az iskolák, amelyek a jelentkezők száma után kapják a támogatást, nem indítanak kohászati szakmákat, így veszélybe került az utánpótlás.

Abban, hogy a helyzet megváltozzon, nagy szerepük lehet a szakmai szövetségeknek, amelyek iskolarendszeren kívüli tanfolyami képzéseket indíthatnának. Példaként a Magyar Öntészeti Szövetség kezdeményezését említette, amely négy évvel ezelőtt tagvállalatainál mérte fel a szakképzés iránti igényt. A felmérés szerint nagy számban lenne igény alap- és középfokú végzettséggel rendelkezőkre, és a vállalatok többsége szívesen szervezne tanfolyamot akár önerőből, akár más cégekkel közösen, de külső közreműködők segítségére is szükségük lenne a tananyag összeállításában, az óraadók biztosításában. Szinte minden válaszoló támogatná a szakképzést felvállaló iskolát a szakképzési alap erre fordítható részével, különösen akkor, ha az oktatási intézmény a vállalattal azonos településen vagy régióban található. A szakemberek szerint a szakképzés országos képzési rendszerében felsorolt szakirányokat szűkíteni kellene, és általánosabb szakokat kellene indítani, például a kohászati szakmák összevonásával létrehoznák az általános melegüzemi szakmát. A Magyar Öntészeti Szövetség kidolgozott egy háromszintű képzési rendszert. A tanfolyamokat, amelyek iránt nagy az érdeklődés, a Miskolci Egyetem bevonásával szervezik.

Dr. Tardy Pál, a MVAE műszaki igazgatóhelyettese a magyar acélipar múltjáról, jelenéről beszélt, valamint arról, milyen hatással lehet a jövőre hazánk Európai Unióhoz történő csatlakozása, és ismertette, milyen alapanyag-ellátási gondokkal küzd az acélipar.

A világ acéltermelésének fejlődésével a hetvenes évek közepéig lépést tudott tartani a magyar acélipar. A mélypont a kilencvenes évek elején következett be, azóta az acélfelhasználás dinamikusan növekszik. A magyarországi acélgyártási kapacitás elmarad az

Európai Unió átlagától, a régióban nálunk a legkisebb az egy főre jutó acéltermelés. A megnövekedett igényeket itthon importból elégítik ki. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy a kereslet leginkább az értékesebb, ötvöztött és bevonatos termékek iránt növekedett, ezek gyártásához viszont az országban nincs megfelelő gyártókapacitás. Az acélkereskedelmi mérleg Magyarország és az Európai Unió között mennyiségét tekintve pozitív, de az értékét tekintve negatív. A magyar acélipar termelékenysége még elmarad az Európai Unióban általánostól, de jobb, mint a környező országok acéliparáé. Hazánk Európai Unióhoz történő csatlakozása több tekintetben is hat az acéliparra, egyrészt várhatóan tovább nő majd az acélfelhasználás, mert a bővülő piac gyorsítja a gazdaság fejlődését, másrészt a magyar vállalatoknak kemény versenyhelyzetben kell helytállniuk. Az alapanyagárak emelkedéséről szólva elmondta, hogy folyamatosan növekszik a világ acélfelhasználása, a bányák nem tudják kielégíteni a megnövekedett igényeket, nincs elég kokszolómű, és kevés az acélhulladék is. Ezért év eleje óta drasztikusan emelkedtek az alapanyagok – például a kokszolható szén, a koks, a vasérc, az acélhulladék és a ferroötvözők – árai. Az acélgyártók csak részben tudják továbbterhelni az áremelkedéseket, ezért megoldást csak az jelenthet, ha az acéltermelők és a felhasználók stratégiai együttműködést valósítanak meg.

Varga Mihály bányamérnök a Mecsekérc Környezetvédelmi Kft. műszaki igazgatóhelyettese arról számolt be, hogy miután a Mecsekben befejezték az uránbányászatot, milyen módon állították helyre a környezetet, és hogyan hasznosítják a régi bányaterületeket.

Az uránbányászat 1955-ben kezdődött, és 1997-ben fejeződött be Magyarországon. A Mecsekben öt bányauzem, egy ércfeldolgozó, egy szolgáltató és egy kutató-fejlesztő üzem jött létre, a hatvannégy négyzetkilométeres területen körülbelül nyolcezer ember dolgozott. Az uránbányák bezárása után a területet rekultiválni kellett, az épületek többségét lebontották, az esetleg szennyezett talajt egy méter vastag réteggel takarták. Ma a bánya helyén ipari park található, a megmaradt épületeket bérbe adják, a területre erdőt telepítettek – összegezte a mecseki uránbányászat befejezése utáni helyreállításokat Varga Mihály.

– br –

(Dunaferr 2004. június 4. 23. szám)

Bányászati-kohászati-földtani Konferencia – 2004

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság idén május 20-23. között Petrozsényben szervezte – a Petrozsényi Egyetem közreműködésével – a hatodik Bányászati-kohászati-földtani Konferenciát. Találkozóknak olyan helyszín adott otthont, mely a bányászoknak, kohászoknak és geológusoknak egyaránt szakmai és kulturális élményeket nyújthatott.

„Hagyományra váltunk”, így kezdte előljáró sorait *Wanek Ferenc*, az EMT Földtani Szakosztályának elnöke, a konferencia kivonatos füzetében. És ezt jogosan állította, ugyanis az eddig megrendezett szakmai találkozók évről évre látványos minőségi fejlődést lehetett tapasztalni, ami annak is köszönhető, hogy a konferencián a diákság, a „fiatalok” szereplése is említésre méltó. Ugyanakkor a részvételi szám is a konferencia népszerűségét bizonyítja: míg az első találkozón 80 résztvevő még csak 25 dolgozatot hallgatott, az idei, hatodik rendezvényen közel 70 előadás hangzott el, a hallgatóság száma pedig majdnem 150-re (kb. fele-fele arányban hazai és külföldi) tehető. A rendezvényt a magyarországi társszervezetek (Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, Magyar Állami Földtani Intézet, Magyarhoni Földtani Társulat) a legmagasabb szintű részvétellel tisztelték meg.

Idén a konferencia szakmai kirándulásokkal kezdődött, melyek kínálatából a résztvevők érdeklődésüknek megfelelően választhattak. A bányászok és kohászok megtekinthették a Kimp-Halvölgyi víztározót, a lupényi bányász-szobrot, a petrozsényi bányamúzeumot és bányaegytemet, a petrilai bányaiskolát, a petrozsényi bányarendezési üzemet, és nem utolsósorban az őraljaboldogfalvi Kendeffy-kastélyt és református templomot, a hátszegi bölényrezervátumot és a vajdahunyadi várat. A geológusok útja a Zsil-völgye és Sztrigy-mente csodálatos tájain vezetett keresztül, ahol megismerkedhettek a Petrozsényi- és Hátszegi-medencék peremképződményeivel és medenceüledékeivel (beleértve a Boli-barlangot és a szentpéterfalvi dinoszaurusz-lelőhelyet is). Ugyanakkor a vidék néhány kultúrtörténeti emlékével is gazdagíthatták élményvilágukat a zeykfalvi és demszusi román stílusú templomok, illetve Vajdahunyad várának meglátogatásával.

Másnap a szakmai találkozó megnyitó ülészakát a város, illetve a Petrozsényi Egyetem magas szintű vezetősége is megtisztelte. Ezúttal is köszönet jár a házigazdának a rendezvény lebonyolításában nyújtott rendkívül hasznos támogatásukért.

Az EMT által szervezett Bányászati-kohászati-földtani Konferencia neves hazai és külföldi szakembereket vonz, így a plenáris előadások során olyan szakmai kiválóságokat hallgathattunk meg, mint BREZS-

NYANSZKY Károly, a kiváló geológus, a Magyarhoni Földtani Társulat igazgatója, egyben a Magyar Állami Földtani Intézet elnöke (*Földtan vagy geológia? A szaknyelv helyzete 2004-ben*). Majd GÖMÖRI János (Soproni Múzeum) *A pannóniai bucakohászat korai periódusai, különös tekintettel a Somogy megyei „őskohók”-ra* c.; PAPP Gábor (Magyar Természettudományi Múzeum, Ásvány- és Kőzettár, Budapest) *A szilvanittól az ardealitig – Az Erdélyből leírt ásványok tudománytörténeti kutatásának tanulságai* c.; HAVELDA Tamás (Vértesi Erőmű Rt. igazgatója) *A magyar mélyművelésű szénbányászat utolsó bástyája: a Márkushegyi Bányauzem* c.; GALÁCSZ András (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest) *Az Al-dunai Vaskapu híres jura ammoniteszei* c.; DÜL Jenő, TÓTH Levente (Miskolci Egyetem, Öntészeti Tanszék) *Öntészeti kutatási eredmények a Miskolci Egyetemen* c.; valamint KOVÁCS József, ILIAS Nicolae, NAN Marin Silviu, ANDRÁS József, DUMITRU Jula (Petrozsényi Egyetem) *Különböző szénfélések forgácsolási jellemzőinek meghatározására végzett kutatások eredményeiről* c. igen színvonalas előadásait figyelhettük.

Délután a résztvevők tizenkét szekció keretében 62 bemutatott dolgozat közül válogathattak. Az előadások meghallgatása után is elmondhatjuk, hogy elsősorban a diákok külön dicséretet érdemelnek a rengeteg kutatómunkát tükröző, színvonalas dolgozatokért.

Jól éreztük magunkat, szakmai és emberi élményekben, tapasztalatokban, valamint információkban egyaránt gazdagodtunk e konferencia során!

Köszönet a rendezvény társszervezőjének, a Petrozsényi Egyetem vezetőségének és tanárainak. Találkozunk 2005-ben, Félixfürdőn!

*Korodi Enikő
Sapientia EMTE, Kolozsvár*

(EMT tájékoztató XV. évfolyam 6. szám)

Egyesületünket hivatalosan *Havelda Tamás, Ősz Árpád* és *dr. Dül Jenő* alelnökök képviselték. A plenáris ülésen az OMBKE nevében Havelda Tamás köszöntötte a konferenciát és adta át *dr. Varga Béla* okl. kohómérnöknek, a brassói Transzszilvániai Egyetem tanárának az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Kohászati Szakosztálya elnökének a magyar műszaki nyelv ápolása, valamint az OMBKE és az EMT közötti kapcsolatok erősítése érdekében kifejtett tevékenységéért a *Szentkirályi Zsigmond* emlékérmét.

GPA

Palackba zárt bányászat

A Herman Ottó Múzeum és az Érc- és Ásványbányászati Múzeum kiállítása

A Miskolci Kulturális Hét, valamint a 2004. május 14-e és 16-a között megrendezett Bányász-Kohász-Erdész Találkozó alkalmából első ízben került megrendezésre a múzeumok és a magángyűjtők részvételével az a nemzetközi kiállítás, amely *Palackba zárt bányászat* címen mutatott be bányász türelemüvegeket, bányahegyeket, aragonit szekrényeket, maketteket, fafaragásokat öt ország területéről.

A bányászat visszafejlesztése Európa-szerte arra ösztönözte a bányászokat, hogy ápolják hagyományait, gyűjtsék össze és féltve őrizzék meg emlékeiket, elevenítsék fel szokásaikat. A nagy bányászati hagyományokkal rendelkező szomszédos országokban ma is régi ünnepi bányászviseletben vonulnak fel a rendezvényeiken felújított bányászszózlókkal és címerekkel. Klubokat szerveznek, kiállításokat rendeznek, ahol bemutatják a bányavidékeken készített kézi munkákat, dísz tárgyakat.

Hazánkban is van ilyen törekvés, több múzeumot is megtölthetnének azok a bányászati tárgyú festmények, fafaragások, fokosok, emlékkorsók, türelemüvegek, amelyeket művészet-kedvelő vagy ügyes kezű bányászok készítettek. Ezeket a bányászlakások vitrinjeiben féltett kincsként őrzik. A kiállítás célja, hogy számba vegyük a hazánkban fellelhető, ma már nagy értéket képviselő bányász türelemüvegeket, bányahegyeket, lehetőséget adjunk az újonnan készült hasonló külföldi és hazai emléktárgyak bemutatására.

A türelemüvegek közül a bányászpalcok a legkomplikáltabbak, hiszen apró figurákkal vagy bányászati berendezések másolataival több szintet kell beépíteni 18-19. századi, 1-2 literes pincetokba való szögletes üvegekben, ügyelve az átláthatóságra és a korhűségre. Ezeket az alkotásokat a bányamunka három jellemzője, az ügyesség, leleményesség és a türelem hozta létre. A jelenlegi ismeretek alapján az első bányászpalc, amelyen évszám jelölés van, 1737-ben készült Selmechányán. Hazánkban 42 régi bányászpalcot sikerült eddig felkutatni múzeumokban és magángyűjteményekben.

A bányász türelemüvegek elsősorban a naiv művészeti alkotásokhoz hasonlíthatók, hiszen sokszor esetlen vagy groteszk figurái, zsúfolt, mindent megmutatni akaró életképek az alkotó egy-egy emlékéhez kötődnek, amelyeket egyszerű bányászok kezdetleges szerszámaikkal alkottak. Ennek ellenére bányásztörténet szempontjából igen sok információt tartalmaznak, hiszen korhűen mutatják be a technológiát, szerszámokat, ünnepi viseletet.

A Kárpát-medencében csupán a felvidéki bányaterületekről kerültek elő bányászpalcok. Típusaik alapján 3-4 csoportba sorolhatók, tehát nem sokan

lehetnek ezeknek a mesterei, bár a feljegyzések szerint egy-egy család tradíciója volt a készítés, apáról fiúra szállva az alkotás tudománya.

A napjainkban készült bányászpalcok elsősorban a régieket utánozzák, amelyek akkor is igen keresettek, ha ezekhez már nem a régi pincetok üvegeket, hanem a ma használatos, szűknyakú italos palackokat használják. Hazánkban jelenleg négyen készítenek bányászpalcokat, amelyeknek legszebb darabjai a kiállításon láthatóak voltak.

*Selmechányi Kálvária-hegy
(a Néprajzi Múzeum tulajdona)*

A bányahegyek a bányászatot, ércfeldolgozást ábrázoló, nemesfém-ből készült, drágakövekkel díszített ötvösmunkák, ajándékozási céllal, fejedelem vagy bányagróf látogatása alkalmából készültek. Néhányat a hazai múzeumok is őriznek. Ezek mintájára fejlődtek ki az osztrák múzeumok és gyűjtők által féltve őrzött „aragonit ládák”.

Az eisenerzi vasércbánya különleges ásványa, a hóféhér, ágasbogas vagy korallszerű aragonit, amit

Selmecbányai Dioráma

kis, keretezett faliszekrénybe, mives óratokokba, kézzel faragott szekrénykébe építenek be bányajelenségekkel, korhű öltözetes bányászfigurákkal. (A kiállítás azért is mutatott be ezekből néhányat, mert a magyar változatát Makky György fejlesztette ki.) Ezek a kisméretű, keretbe foglalt munkák egy-egy Agricola metszetet, Szent Borbálát vagy más bányajelenséget ábrázolnak. Sokszor groteszk, humoros, de mindig művészi színvonalon készült munkák figurái adják meg ezen alkotások bájait. (Hasonlóak a nápolyi betlehemes szekrények mintájára készült alkotások, amelyek hangulatos bányász életképeket vagy bányavárosokat mutatnak be mives szekrénybe építve.)

A kiállítás értékes részét képezték Novák Géza bányászati témájú fafaragásai, amelyek szorosan kapcsolódnak a bányász türelemüvegekhez, azzal a különbséggel, hogy nem egy szűk zárt tér, néhány centiméteres palack ad keretet alkotásainak, hanem a képzelet világa, szakmai emléke tágabb térben bontakozhat ki.

A kiállítást május 14-én dr. Veres László megyei múzeumigazgató nyitotta meg, aki a magyar üvegipar történetének tudományos feldolgozója. Beszélt a türelemüvegek kialakulásáról, kultúrtörténeti és néprajzi jelentőségéről. A kiállítás célja számba venni és megmenteni a bányászat e művészeti ágának ma már felbecsülhetetlen értékű emlékeit. Hangsúlyozta, hogy ennek a leletmentésnek páratlan összefogása a kiállítás, hiszen a magánygyűjtők és az ország legnagyobb

múzeumi működtek közre legszebb kiállítási anyagokkal és szaktanácsokkal.

Hadobás Sándor, az Érc- és Ásványbányászati Múzeum igazgatója ismertette a nemzetközi kiállítás célját, létrejöttének körülményeit, és azt, amiért e múzeum vállalta a magyarországi bányáspalackok számbavételét, és tudományos feldolgozását külföldi és hazai szakértők bevonásával. A kiállítási termeket zsúfolásig megtöltő külföldi és belföldi érdeklődők számára Benke István tartott tárlatvezetést.

E nemzetközi kiállításon hazánkon kívül Ausztria, Szlovákia, Csehország és Németország küldöttei vettek részt anyagaikkal. A számos hazai és külföldi magánygyűjtőn kívül a rendező intézmények mellett az alábbi múzeumok vettek részt: Rozsnyói Bányászati Múzeum, Magyar Nemzeti Múzeum, Iparművészeti Múzeum, Dobó István Vármúzeum, Déri Múzeum, Veszprémi Múzeum, Magyar Olajipari Múzeum, Tatabányai Múzeum, Kőszegi Vármúzeum, Körmendi Helytörténeti Múzeum.

A kiállítás megnyitását Prof. Mag. Peter Huber a „Bányász Türelemüvegek és bányahegyek Európában” címmel tartott vetített képes szakmai előadást, amelyhez dr. Vida Gabriella, a Néprajzi Múzeum főmuzeológusa mondott bevezetőt. A két hétre tervezett kiállítást a Herman Ottó Múzeum a nagy érdeklődésre tekintettel meghosszabbította.

Benke István

AZ OMBKE tisztségviselői a 2004. évi tisztújítás után

ELNÖK: *Dr. Tolnay Lajos* okl. kohómérnök, mérnök közgazdász

FŐTITKÁR: *Kovacsics Árpád* okl. bányamérnök

FŐTITKÁR HELYETTES: *Dr. Lengyel Károly* okl. kohómérnök

ALELNÖKÖK: *Havelda Tamás* okl. bányamérnök, a Bányászati Szo. elnöke

id. Ősz Árpád okl. olajmérnök, a Kőolaj- Földgáz és Vízbányászati Szo. elnöke

Dr. Szűcs László okl. kohómérnök, a Vaskohászati Szo. elnöke

Petrusz Béla okl. gépészmérnök, a Fémkohászati Szo. elnöke

Dr. Sohajda József okl. kohómérnök, az Öntészeti Szo. elnöke

Dr. Dúl Jenő, okl. kohómérnök, az Egyetemi O. elnöke

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ: *Dr. Gagy Pálffy András* (megbízásos tisztség)

BKL Bányászat felelős szerkesztő: *Podányi Tibor* okl. bányamérnök (megbízásos tisztség)

BKL Kőolaj és Földgáz felelős szerkesztő: *Dallos Ferencné* okl. gépészmérnök, okl. környezetvédelmi szakmérnök (megbízásos tisztség)

BKL Kohászat felelős szerkesztő: *Dr. Verő Balázs* okl. kohómérnök (megbízásos tisztség)

AZ ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG TAGJAI:

Elnök: *Götz Tibor* okl. olajmérnök

Tagok: *Bérces Tamás* okl. bányamérnök

Dózsa Sarolta okl. kohómérnök

Marczis Gáborné dr. okl. kohómérnök

Molnár István okl. kohómérnök

Póttagok: *Dallos Ferencné* okl. gépészmérnök, okl. környezetvédelmi szakmérnök

Dr. Debreczeni Ákos okl. bányamérnök

A VÁLASZTMÁNY TAGJAI

Balázs László okl. kohómérnök

Boross Péter okl. kohómérnök, hőkezelő szakmérnök

Bocz András okl. kohómérnök

Csaszlava Jenő okl. bányamérnök

Csethe András okl. bányamérnök

Dr. Dúl Jenő okl. kohómérnök

Hajnal János okl. kohómérnök

Hamza Jenő okl. bányamérnök okl. környezetvédelmi szakmérnök

Havelda Tamás okl. bányamérnök

Dr. Horn János okl. olajmérnök okl. gazdasági mérnök

Huszár László okl. bányamérnök, okl. mérnök közg.

Jármai Gábor okl. bányamérnök

Katkó Károly okl. kohómérnök

Kovacsics Árpád okl. bányamérnök

Kovács Loránd okl. bányamérnök

Kőrösi Tamás okl. gáz-és olajmérnök

Dr. Lengyel Károly okl. kohómérnök

Morvai Tibor okl. bányagépész és bányavillamossági mérnök,

Nagy Lajos okl. bányamérnök

id. Ősz Árpád okl. olajmérnök, okl. manager szakmérnök

Dr. Pataki Attila okl. geológusmérnök

Petrusz Béla okl. gépészmérnök

Dr. Sohajda József okl. kohómérnök

Dr. Szűcs László okl. kohómérnök

Dr. Takács István okl. kohómérnök

Tamaga Ferenc okl. bányamérnök

Dr. Tolnay Lajos okl. kohómérnök

A BÁNYÁSZATI SZAKOSZTÁLY VEZETŐSÉGE

Elnök: *Havelda Tamás* okl. bányamérnök, okl. marketingvezető

Alelnökök: *Cseh Zoltán* közgazdász

Derekas Barnabás okl. bányamérnök

Varga Mihály okl. bányamérnök

Titkár: *Huszár László* okl. bányamérnök, okl. mérnök közgazdász

Titkárhelyettes: *Gyórfi Sánta Géza* okl. bányamérnök

A KŐOLAJ,- FÖLDGÁZ- ÉS VÍZBÁNYÁSZATI SZAKOSZTÁLY VEZETŐSÉGE

Elnök: *Id. Ősz Árpád* okl. olajmérnök, okl. manager szakmérnök

Titkár: *Kőrösi Tamás* okl. gáz-és olajmérnök

A VASKOHÁSZATI SZAKOSZTÁLY

VEZETŐSÉGE

Elnök: *Dr. Szűcs László* okl. kohómérnök
Exelnök: *Dr. Tardy Pál* okl. kohómérnök
Titkár: *Boross Péter* okl. kohómérnök, hőkezelő szakmérnök

A FÉMKOHÁSZATI SZAKOSZTÁLY

VEZETŐSÉGE

Elnök: *Petrusz Béla* okl. gépészmérnök
Exelnök: *Soltész István* okl. kohómérnök
Alelnökök: *Balázs Tamás* okl. kohómérnök
Puza Ferenc okl. kohómérnök
Titkár: *Hajnal János* okl. kohómérnök
Titkárhelyettes: *Balázs László* okl. kohómérnök

AZ ÖNTÉSZETI SZAKOSZTÁLY

VEZETŐSÉGE

Elnök: *Dr. Sohajda József* okl. kohómérnök
Alelnökök: *Pordán Zsigmond* okl. kohómérnök, okl. közgazdász
Hatala Pál okl. kohómérnök

Titkár: *Katkó Károly* okl. kohómérnök
Titkárhelyettes: *Sándor Balázs* öntőtechnikus

AZ EGYETEMI OSZTÁLY VEZETŐSÉGE

Elnök: *Dr. Dúl Jenő* okl. kohómérnök
Alelnök: *Dr. Bohus Géza* okl. bányamérnök, a műszaki tudomány kandidátus
Titkár: *Morvai Tibor* okl. bányagépész és bányavillamossági mérnök,
Szakosztályi összekötők:
Bányászati Szo.: *Dr. Ladányi Gábor* okl. bányagépész és bányavillamossági mérnök okl. gépészeti elektrotechnikai szakmérnök
Kőolaj-F.V. Szo.: *Dr. Federer Imre* okl. olajmérnök
Vaskohászati Szo.: *Dr. Tóth Lajos Attila* okl. kohómérnök
Fémkohászati Szo.: *Dr. Török Tamás* okl. kohómérnök, PhD a műszaki tud. kandidátusa
Öntészeti Szo.: *Varga László* okl. kohómérnök

Szentkirályi Zsigmond emlékünnepe

Az Erdélyi Múzeum Egyesület (EME), a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) 2004. május 29-én, Kolozsvárott emlékünnepeket szervezett *Szentkirályi Zsigmond közgazdász, bányamérnök és történész születésének 200. évfordulója* alkalmából.

Dr. Egyed Ákos az EME elnöke, *Wanek Ferenc* az EMT Bányászati-kohászati-földtani szakosztályának elnöke, *Somai József* az RMKT elnöke és *dr. Pataki Attila* az OMBKE választmányi tagja rövid méltatásai után *Debreczeni Droppán Béla* történész (Magyar Nemzeti Múzeum) ismertette *Szentkirályi Zsigmond* életútját.

Az ünnepségen az OMBKE nevében *dr. Pataki Attila* adta át *dr. Köllő Gábor* okl. építőmérnöknek, a Kolozsvári Műszaki Egyetem tanárának az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság elnökének a magyar műszaki nyelv ápolása, valamint az OMBKE és az EMT közötti kapcsolatok erősítése érdekében kifejtett tevékenységéért a *Szentkirályi Zsigmond emlékérmét*.

Az emlékülés résztvevői megkoszorúzták *Szentkirályi Zsigmond* sírját a Házsongárdi temetőben.

Pataki

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

E helyről is köszönjük Egyesületünk pártoló tagjainak
2003-ban nyújtott támogatását!

Bányászati Szakosztály

AES Borsodi Energetikai Kft.
AUROMA Kft.
Bakonyi Bauxitbánya Kft.
Bakonyi Erőmű Rt.
Basalt-Kő Kft.
BKMI Kft.
Borsodi Bányavagyon-hasznosító Rt.
Calamites Mérnöki, Üzleti és Tanácsadó Kft.
Észak-Dunántúli Bányavagyon-hasznosító Rt.
Észak-Dunántúli Vízmű Rt.
GEOVOLÁN Kft.
Halimba Volán Kft.
Janes és Társa Kft.
KÓKA Kő- és Kavicsbányászati Kft.
KŐ-SZÉN Kft.
KÖTÉS Építőanyagipari és Szolgáltató Kft.
Lencsehegyi Szénbánya Kft.
MANGÁN Bányászati és Feldolgozó Kft.
Mátrai Erőmű Rt.
Mecsekérc Környezetvédelmi Rt.
Mecseki Bányavagyon-hasznosító Rt.
Metal-Carbon Kft.
Minerál 22 Bányászati, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Nógrádszén Kft.
OMYA Eger Mészkőfeldolgozó Kft.
PANNONPOWER Rt.
Perlit '92 Kft.
Promine Kft.
Recski Ércbányák Rt.
Ruda-Gipsz Bányászati és Feldolgozó Kft.
SANDVIK Rock Processing Kft.
Selmec Bt.
System Consulting Rt.
Vértesi Erőmű Rt.
Virtuál Mérnökiroda Kft.

Kőolaj-Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály

MOL Magyar Olaj és Gázipari Rt.
Rotary Rt.

Vaskohászati Szakosztály

Csepeli Acélcső Kft.
D&D Drótárú és Drótkötél Kft.
DUNAFERR Dunai Vasmű Rt.
Ferr-Co Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Finomhengermű Munkás Kft.
Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés
Ózdi Acélművek Kft.
TOM-FERR Kft.

Fémkohászati Szakosztály

ALCOA-Köfém Kft.
EBA Kft.
Glob-Metal Kft.
INMAXPEC Kft.
KÖBÁL Kőbányai Könnyűfém Kft.
MAL Magyar Alumínium Rt.

Öntészeti Szakosztály

Alba Metall 1991 Kft.
BA és CO Kft.
Fémalk Rt.
Magyar Öntészeti Szövetség
Nehézfémöntöde Kft.
Pre-Cast Öntöde Kft.
RDX-Redex Kft.
TP Technoplus Kft.